

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Освітня програма	37590 Екологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	101 Екологія

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	111
Повна назва ЗВО	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Ідентифікаційний код ЗВО	02066747
ПІБ керівника ЗВО	Оковитий Сергій Іванович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.dnu.dp.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/111>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	37590
Назва ОП	Екологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Тип освітньої програми	Освітньо-наукова
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра зоології та екології (БЗЕ), кафедра геоботаніки, ґрунтознавства та екології (БГГ)
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Відділ аспірантури та докторантури, кафедра філософії (ФСНМВ), кафедра англійської мови для нефілологічних спеціальностей (ФУІФМ), кафедра експериментальної фізики (ФФЕКС)
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	49050, м. Дніпро, вул. Казакова, 24, корпус № 17
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	212163
ПІБ гаранта ОП	Пахомов Олександр Євгенійович
Посада гаранта ОП	завідувач кафедри
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	pakhomov_ole@fbem.dnulive.dp.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(067)-633-38-34
Додатковий телефон гаранта ОП	+38(050)-758-86-51

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	4 р. 0 міс.
заочна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-наукова програма «Екологія» за спеціальністю 101 Екологія (далі – ОП) для підготовки докторів філософії в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара розроблена з урахуванням вивчення ринку праці та попиту з боку вступників із метою підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (8 рівень НРК). До розроблення програми був долучений професорсько-викладацький склад кафедр зоології та екології і геоботаніки, ґрунтознавства та екології біолого-екологічного факультету <http://geobotany.dp.ua/>, <https://www.zoology.dp.ua/>. На етапі розробки залучались роботодавці за фахом, у тому числі співробітники природного заповідника «Дніпровсько-Орільський», представники ЗВО м. Дніпро та інших міст, співробітники науково-дослідних інститутів та екологічних підприємств міста. У травні 2016 року ОП «Екологія» була затверджена вченою радою ДНУ (протокол № 12 від 12.05.2016 р), інформація про неї внесена до Правил прийому ЗВО, і був оголошений прийом до аспірантури за даною програмою.

У 2019 році програма переглядалась, з урахуванням оприлюдненого проекту стандарту спеціальності 101 Екологія для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, а також сучасних та регіональних тенденцій в галузі екології і пропозицій стейкхолдерів. У новій редакції ОП коригування торкнулись її мети, компетентностей, програмних результатів навчання, змісту освітніх компонент, а також форми атестації здобувачів вищої освіти згідно «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167, наказ МОН № 40 від 12.07.2017 р «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації». Також зміни стосувались форми навчання та індивідуальних завдань здобувачів з метою поглиблення професійних навичок та сприяння формуванню soft skills.

У 2020 р. перегляд програми відбувся з метою вдосконалення фахової підготовки та урахування запитів стейкхолдерів при підготовці докторів філософії - були оновлені обов'язкові компоненти циклів загальної та професійної підготовки. У редакції № 3 ОП була запроваджена, для формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів, можливість обрання вибіркових дисциплін із університетського та факультетського вибіркових каталогів.

Перший випуск за ОП відбувся у вересні 2020 р.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2020 - 2021	1	1	0	0	0
2 курс	2019 - 2020	2	1	1	0	0
3 курс	2018 - 2019	3	2	1	0	0
4 курс	2017 - 2018	2	1	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	5265 Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування 23578 Екологія
другий (магістерський) рівень	33560 Промислова екологія та охорона екосистем 23626 Екологія 7740 Екологія та охорона навколишнього середовища
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	37590 Екологія

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	191620	48813
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	191620	48813
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	2245	125

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>101_PhD_OHP_2020.pdf</i>	dmnLUKewiTqFvCruwF54afK2V91+1IDdrWsG4gLDqnk=
Освітня програма	<i>101_PhD_OHP_2019.pdf</i>	v9HmZC9IvitjM2Yf+voBOPkeJe6KAucegCAj7SogIuQ=
Навчальний план за ОП	<i>HP_101_2019-2020_денна.pdf</i>	GUrbnLdJlpIdgl6NSGdw//1scoPUWaYAKjNPUgRYUAM =
Навчальний план за ОП	<i>HP_101_2019-2020_заочна.pdf</i>	iIjIvLACkMntFDZvAvonNS8m35H5N/FMn6s1fc55HEo=
Навчальний план за ОП	<i>HP_101_2020-2021_денна.pdf</i>	sCpThfMokEbtCqN5ydBmSr3tUQ1bUa5wOvy+SPFoJc=
Навчальний план за ОП	<i>HP_101_2020-2021_заочна.pdf</i>	W9/n8NpqDjjE8vi3rjFMA1iUOVurPOdq7DVcwY/CZUw =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія-відгук природний заповідник Дніпровсько-Орільський.pdf</i>	onbq1xpRhkmSgZpS27aeYie+oJUToix/lUMiuKBdghw=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія-відгук Асканія Нова.pdf</i>	adDAguSl1QJ25vWcED3bq+tOYJWUw5DTph2DFNWOhd8=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія-відгук НВП ЕКО КУЛЬТУРА.pdf</i>	gQqpAvj7VGNwUv2A053OpXEcvSBL8NA16+VYboyjFwA =
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія-відгук ТОВ Біо Захист .pdf</i>	eL+mCCWbRed2VLwdg8Ws8g1PCAGuUto3Z7cOO4Bco68=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>Рецензія-відгук НДЦ Дніпровська природна інспекція.pdf</i>	orV1L6gkdrzJFY2Z5OJJ1tNqRtoPH4p1+kyphrYDf9A=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Цілі ОНП полягають у підготовці висококваліфікованих наукових та науково-педагогічних кадрів, готових до самостійної діяльності в сфері науки і освіти, здатних розв'язувати комплексні проблеми в галузі екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування з урахуванням специфіки екологічних режимів степової зони України, проводити оригінальні наукові дослідження, здійснювати науково-педагогічну, професійну та дослідницьку інноваційну діяльність, які є конкурентоспроможними на сучасному внутрішньому та міжнародному ринку праці та здатні до викладацької роботи у ЗВО. Унікальність ОНП полягає у фокусі на розв'язанні теоретичних і практичних проблем промислових регіонів степової України у галузі та збереженні біологічного різноманіття і оцінці екосистемних сервісів. У філософію програми закладено комплексний та системний підхід до підготовки здобувачів, який інтегрує класичну університетську освіту, досвід провідних практиків галузі та індивідуальну траєкторію освіти здобувача; отримання знань через активну взаємодію з провідними фахівцями; апробацію результатів науково-дослідних робіт на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, фахові консультації спеціалістів інших ЗВО та установ у галузі екології, з якими укладені угоди про науково-технічне співробітництво. Програма виконується в активному дослідницькому середовищі. Більшість часу відведено на виконання власного оригінального наукового дослідження, написання статей та дисертації.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Місія університету формується на засадах університетської автономії та демократії, його підзвітності та відповідальності перед суспільством та державою і спрямована на забезпечення умов для самореалізації учасників освітнього процесу, на виховання високоосвіченої, національно свідомої особистості.

Цілі ОНП повністю відповідають місії і стратегії розвитку університету, оскільки передбачають підготовку висококваліфікованих фахівців відповідно до державних стандартів вищої освіти, розвиток та ефективне використання наукового потенціалу, забезпечення органічної єдності змісту освіти й програм наукової діяльності, виконання фундаментальних та прикладних досліджень на сучасному науковому рівні, розширення і поглиблення ефективної співпраці із зарубіжними університетами, сприяння змінам соціального середовища через створення атмосфери духовності та формування в молоді високого рівня моральності і громадянської свідомості. Стратегія розвитку ДНУ передбачає всебічне сприяння гармонійному розвитку учасників освітнього процесу як висококваліфікованих фахівців і духовно багатих особистостей з активною патріотичною і громадською позицією. На це спрямовані певні заходи, що означені у «Перспективному плані розвитку Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара на 2019-2025 роки» http://www.dnu.dp.ua/view/statut_universitetu.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формування цілей та програмних результатів навчання ОП: - здобувачі вищої освіти та випускники програми

Інтереси здобувачів враховуються під час формування індивідуального навчального та наукового планів для досягнення мети навчання – підготовки висококваліфікованого та конкурентоспроможного фахівця, готового до самостійної роботи в сфері науки і освіти та здатного розв'язувати комплексні проблеми в галузі екології. Обсяг навчання за дисциплінами вільного вибору складає не менше 25%. Тематика наукових досліджень здобувачів пов'язана із розв'язанням сучасних екологічних проблем промислових регіонів України і відображає їх наукові інтереси. Аспіранти мають можливість приймати участь в обговоренні освітньої програми і вносити корективи та пропозиції щодо змісту обов'язкових компонент, компонент вільного вибору, змісту та методів викладання. Наприклад, для розширення теоретичних знань з екології тварин та їх ролі як екосистемних сервісів до складу ОНП у 2016 р. було введено дисципліну «Функціональна зоологія», для забезпечення здатності використовувати сучасні досягнення в галузі екології для вирішення регіональних проблем до переліку вибіркових компонент циклу професійної підготовки ОНП у 2019 р. були введені такі дисципліни, як «Оцінка стану екосистем та їх компонентів» та «Просторова організація біогеоценозів» (протоколи № 3, № 2, № 3 розширених засідань кафедр зоології та екології і геоботаніки, ґрунтознавства та екології від 11.04.2016 р., 08.04.2019 р. та 27.04.2020 р.) <https://www.zoology.dp.ua/obgovorennya>.

- роботодавці

Інтересам роботодавців відповідає мета ОНП - підготовка фахівців з фундаментальними теоретичними знаннями, розвинутими вміннями, навичками та іншими компетентностями, необхідними для продукування нових ідей та розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Представники потенційних роботодавців запрошуються на розширені засідання випускових кафедр, міжкафедральні наукові семінари (<https://www.biofaculty-dnu.dp.ua/aspirantura>), де мають змогу висловлювати свої побажання, а також залучаються до анкетування (<https://www.biofaculty-dnu.dp.ua/osvitnyo-naukova-diyalnist/formy-anket>, http://www.dnu.dp.ua/docs/news/buro/Protokol_6_zasidannya_byuro_BEF_13_04_2021_pdf.PDF). Для урахування інтересів роботодавців (Науково-Виробниче Підприємство «ЕКО КУЛЬТУРА», ДніпроВНПенергопром, ТОВ «ЕКО ЦЕНТР ДНІПРО») до змісту ОНП були додані освітні компоненти і теми, що відповідають професійній спрямованості установ (протоколи № 3, № 2, № 3, № 2 розширених засідань випускових кафедр від 11.04.2016 р., 08.04.2019 р., 27.04.2020 р., 26.01.21 р.) <https://www.zoology.dp.ua/obgovorennya>. У свою чергу, співробітники випускових кафедр приймають активну участь у роботі науково-технічних рад при Дніпровській обласній державній адміністрації, при Дніпровській міськраді, у природному заповіднику «Дніпровсько-Орільський», які є майданчиками для обговорення актуальних регіональних проблем, необхідність вирішення яких безпосередньо враховується у змісті ОНП.

- академічна спільнота

Інтереси академічної спільноти враховані при формуванні цілей та програмних результатів через залучення фахівців до обговорення ОНП (протокол № 2 від 08.04.2019 р., № 3 від 27.04.2020 р. розширених засідань випускових кафедр). Наприклад, з Мелітопольським державним педагогічним університетом імені Богдана Хмельницького заключено договір про науково-технічне співробітництво, а його перший проректор Мальцева І.А. входить до складу спеціалізованої вченої ради Д 08.051.04 для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора біологічних наук, яка діє на базі біолого-екологічного факультету ДНУ. На засіданнях ради, до складу якої входять провідні спеціалісти екологічної галузі різних ЗВО, а гарант ОНП Пахомов О.Є. являється її головою, відбувається обговорення сучасних наукових тенденцій та можливості їх втілення у компонентах ОНП для підготовки докторів філософії. На засідання завжди запрошуються здобувачі (https://www.zoology.dp.ua/vidviduvanya_diss). Важливим аспектом є участь у наукових конференціях. На базі кафедри зоології та екології ДНУ запроваджується міжнародна наукова конференція «Zoocenosis. Biodiversity and role of animals in ecosystems» (<https://www.zoology.dp.ua/zoocenosis>), здобувачі являються її учасниками.

- інші стейкхолдери

Зацікавленими сторонами у підготовці високоякісних фахівців в галузі екології є Національний природний парк «Великий Луг», підприємство НДЦ «Дніпровська природна інспекція», Криворізький ботанічний сад НАН України, Мелітопольський інститут екології та соціальних технологій Університету «Україна», з якими Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара має або готує до підписання угоди про науково-технічне співробітництво (<https://www.zoology.dp.ua/nts>). Ці установи є потенційною базою для виконання наукових досліджень аспірантів, і їх представники залучаються до обговорень ОНП шляхом написання рецензій або на засіданнях спеціалізованої вченої ради.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Результатом навчання за ОНП є фахівець, здатний розв'язувати комплексні проблеми в галузі екології, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження, а також здійснювати науково-педагогічну, професійну та дослідницьку інноваційну діяльність. Програмні результати навчання відповідають запитам роботодавців та тенденціям ринку праці, оскільки формують глибоке знання передових концептуальних та методологічних основ природничих наук, здатність застосовувати методи математичного і геоінформаційного аналізу, моделювання стану та прогнозування змін екосистем та їх складових, сучасних методів аналізу для прогнозування стану ландшафтно-екологічного покриву для розв'язання експериментальних і практичних завдань у галузі дослідження та збереження біологічного різноманіття. Випускники за ОП здатні ефективно працювати у наукових установах та науково-дослідних закладах у галузі екології та охорони природи, установах природно-заповідного фонду, ЗВО. Випускники можуть здійснювати професійну діяльність за видом економічної діяльності «Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук» (код КВЕД 72.19), надавати послуги щодо наукового дослідження та експериментальної розробки у сфері природничих наук, а також консультаційні послуги щодо охорони довкілля (код ДК 016:2010 72.19.19, 72.19.50, 74.90.13). Особливості новітніх тенденцій розвитку спеціальності враховуються за результатами професійних дискусій з академічною спільнотою та фахівцями-практиками.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП було враховано галузевий контекст у плані визначення загальних сучасних пріоритетів в екології, бачення процесу підготовки та подальшої діяльності фахівця, а також його суспільної ролі. Доктор філософії за ОНП підготовлений до роботи в галузі охорони і відтворення природних екосистем, природокористування та екологічної освіти (ДК 003:2010, код 2213.2), може бути викладачем університетів та вищих навчальних закладів (ДК 003:2010, код 231), а також професіоналом з управління проектами та програмами (ДК 003:2010, код 2447.2).

Регіональний контекст в ОНП враховано у програмних результатах, які включають здатність самостійно розробляти інноваційні комплексні наукові проекти в галузі екології (ПРО5), застосовувати методи прогнозування стану ландшафтно-екологічного покриву для розв'язання теоретичних і практичних завдань у галузі дослідження та збереження біологічного різноманіття та оцінки екосистемних сервісів (ПР13) та ін. Цей контекст також відображається у виборі тематик наукових досліджень аспірантів, що мають реальні практичні результати. Аспірант Гуслистий А.О. та Козак В.М. приймали участь у науково-дослідній роботі для молодих вчених, проект Гуслистого А.О. «Відновлення біорізноманіття порушених територій шляхом створення штучних мікросистем» посів перше місце на національному конкурсі The Quarry Life Award 2018, аспіранти Жукова Ю.О. та Петрушевський В.Б. є виконавцями держбюджетних тем.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП було враховано досвід аналогічних вітчизняних програм Київського національного університету імені Т. Шевченка (http://asp.univ.kiev.ua/doc/ONP_PHD/101.pdf), Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва (https://knau.kharkov.ua/uploads/opp/fzr/%D0%9E%D0%9D%D0%9F_101.pdf), Київського політехнічного інституту імені Ігоря Сікорського, ННЦ «Інститут біології та медицини» (<https://biology.univ.kiev.ua/ukreducational-program/ekology/perelik-navchalnykh-dystsyplin/or-doktor-filosofii.html>) та ін., що відображається у доборі дисциплін загальнонаукової підготовки та деяких обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки («Викладацька практика», «Актуальні напрями екологічних досліджень»). Для формування інших дисциплін професійної підготовки та вільного вибору здобувачів був врахований як власний попередній досвід підготовки кадрів вищої кваліфікації, так і досвід наступних іноземних програм:
- університету Цюріху <https://www.ieu.uzh.ch/en/teaching/phd/graduate/overview.html> (аспекти дослідження біорізноманіття, що відбивається темами «Оцінки стану екосистем та їх компонентів» та «Актуальних напрямів екологічних досліджень»);
- університету Джорджії <https://www.ecology.uga.edu/degree/phd-ecology/>, що знайшло відображення у деяких програмних результатах навчання.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти рівня доктор філософії за спеціальністю 101 Екологія відсутній

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Програмні результати навчання за ОП відповідають дескрипторам знань, умінь, навичок, комунікації, відповідальності та автономії 8 рівня НРК. Здобувач ОП набуває здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Перелік дисциплін за ОП та їх зміст сприяє набуттю концептуальних та методологічних знань у галузі екології (ПРО1), здатності до критичного аналізу, оцінки і синтезу нових та комплексних ідей на підставі критичного аналізу та оцінки загальнонаукових концепцій природничих наук (ПРО2). Здобувач набуває здатність до започаткування, планування, реалізації та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності (ПРО3, ПРО5), до розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики, а також постійної відданості розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності (ПРО4). Освітня програма забезпечує набуття навичок і методів, необхідних для розв'язання теоретичних і практичних завдань у галузі дослідження та збереження біологічного різноманіття та оцінки екосистемних сервісів, розширення та переоцінку вже існуючих знань і професійної практики (ПРО6, ПРО7, ПРО10, ПРО13). Здобувачі опановують методи математичного і геоінформаційного аналізу, методи моделювання сучасного стану та прогнозування змін екосистем та їх складових, набувають здатності застосовувати сучасні технології (у т. ч. інформаційні) у науковій та науково-педагогічній і еколого-просвітницькій діяльності. Важливим аспектом підготовки фахівців є уміння вільно спілкуватись із питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому (ПРО8), а також використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях (ПРО9). Програмні результати ОП також формують у здобувачів значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічної та професійної доброчесності (ПРО11), уміння виявляти лідерські якості, відповідальність та повну автономність під час реалізації комплексних наукових проєктів (ПРО12, ПРО15), а також здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення (ПРО16). Оскільки метою програми є підготовка висококваліфікованих наукових та науково-педагогічних кадрів, які мають необхідні компетентності для самостійної роботи в сфері науки і освіти, то необхідною складовою такої підготовки є знання засад науково-педагогічної діяльності у вищій школі, оптимізації самовизначення майбутнього викладача, його адаптації до умов ЗВО та взаємодії з аудиторією (ПРО14). Тематика наукових досліджень ОП розроблена з метою сприяння здатності інтегрувати знання та розв'язувати складні практичні задачі з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

45

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

30

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

15

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОП відповідає предметній області галузі знань 10 Природничі науки, спеціальності 101 Екологія та має чітку структуру. Об'єктом вивчення ОП являється структура та функції екосистем природного та антропогенного походження, їх взаємодія з навколишнім середовищем, антропогенний вплив на довкілля та оптимізація природокористування. Цілями навчання є здобуття глибоких теоретичних знань, умінь та навичок для проведення досліджень, які можуть бути застосовані в професійній та науково-педагогічній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. Теоретичний зміст предметної області: поняття, концепції, принципи природничих наук, сучасної екології та їх використання для охорони навколишнього середовища, збалансованого природокористування та сталого розвитку. Освітня програма є структурованою за семестрами та роками навчання, розрахована на 4 роки і триває протягом 8 семестрів (навчальна складова з 1 по 4 семестр). Освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему, підпорядковані чіткій схемі навчання та викладання, згідно принципів систематичності та послідовності. Одні компоненти є передумовою вивчення інших. Зокрема, компонент «Актуальні напрями екологічних досліджень» є підґрунтям для розуміння інших дисциплін циклу професійної підготовки, які забезпечують ґрунтовну підготовку фахівців та відповідають за унікальність програми. Знання з обов'язкової дисципліни циклу загальнонаукової підготовки «Інноваційно-дослідницька діяльність науковця», яка вивчається у 1 семестрі, знадобляться у подальшій науково-дослідній роботі здобувачів та під час виконання дисертаційної роботи. Запропонований у програмі комплекс дисциплін дозволяє

реалізувати мету програми, досягти її компетентностей та програмних результатів навчання, що відображено у матрицях ОНП. Досягненню програмних результатів навчання, які корелюють із загальними та фаховими компетентностями, сприяє включення до блоку дисциплін загальнонаукової підготовки таких дисциплін, як «Іноземна мова» і «Філософія та наукова етика». Навчання за даною ОНП спрямовано на підготовку фахівців, які володіють знаннями в області екології, охорони довкілля, раціонального природокористування, проектною та науково-педагогічною діяльністю в закладах освіти. Для поглиблення аспірантами спеціальних знань та з метою оптимізації їх роботи під час виконання дослідження та написання дисертації до ОНП були включені вибіркові дисципліни університетського та факультетського каталогів.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів забезпечується шляхом здійснення ними вибору навчальних дисциплін, керівника, теми наукового дослідження. Вибір наукового керівника і теми наукового дослідження відбувається до початку вступних випробувань або протягом першого місяця після зарахування до аспірантури. Вибір дисциплін здобувачем регламентується Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf, а також Положенням про порядок обрання здобувачами вищої освіти дисциплін за вибором у ДНУ [http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_vybirkovy_dyscypliny_2020\(1\).pdf](http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_vybirkovy_dyscypliny_2020(1).pdf) Здобувачі мають можливість обирати дисципліни з університетського та факультетського вибіркових каталогів для третього, а також для інших рівнів вищої освіти. Загальний обсяг дисциплін вибору здобувача складає 33 %. Документом, у якому відображається індивідуальна освітня траєкторія, є індивідуальний план підготовки доктора філософії (<http://www.dnu.dp.ua/view/ndchigh>), в якому визначаються зміст, строки виконання, обсяг наукових робіт, а також затверджений строк захисту дисертації. Індивідуальний план погоджується з науковим керівником та затверджується вченою радою ДНУ протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури. Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Здобувачі вищої освіти на ОП мають право на вибір навчальних дисциплін у межах 25% від загальної кількості кредитів. Порядок та умови здійснення здобувачами вибору дисциплін регламентується Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf, пункт 11 «Вибір аспірантами навчальних дисциплін», а також Положенням про порядок обрання здобувачами вищої освіти дисциплін за вибором у ДНУ [http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_vybirkovy_dyscypliny_2020\(1\).pdf](http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_vybirkovy_dyscypliny_2020(1).pdf). У переліку компонент ОП на вибіркові компоненти відводиться 15 кредитів (33%) від загального обсягу. У навчальному плані ОП зазначені вибіркові дисципліни, які обираються з переліків університетського та факультетського каталогів. Здобувач має право обирати навчальні дисципліни з вибіркових каталогів усіх факультетів за різними рівнями вищої освіти ДНУ (на 2020/2021 н.р. каталоги вибіркових компонентів та анотації розміщені на сайті ДНУ http://www.dnu.dp.ua/view/vybirkovy_dyscypliny_uv http://www.dnu.dp.ua/view/vybirkovy_dyscypliny_BEf). З презентаціями вибіркових дисциплін екологічного спрямування здобувачі можуть ознайомитись на сайті кафедри зоології та екології <https://www.zoology.dp.ua/vybirkovy-disc.html>. За змістовим наповненням вибіркові дисципліни дають можливість реалізації особистих інтересів здобувача та визначають індивідуальну траєкторію навчання, що в повній мірі забезпечує його потребу розширити чи поглибити знання у сферах суспільного життя та майбутньої професійної діяльності, відповідати вимогам ринку праці. Переліки вибіркових дисциплін з анотаціями за відповідними ОП розміщуються на веб-сайті університету на початку навчального року і є доступними здобувачам для ознайомлення. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії здійснює вибір дисциплін до початку семестру, у якому вони мають викладатися за затвердженням робочим навчальним планом. Вибір дисциплін відбувається шляхом подання на ім'я декана відповідної заяви, або шляхом заповнення електронної форми з власної адреси у корпоративному середовищі MS Office 365. Після остаточного формування і погодження кількісного складу академічних груп інформація щодо вибіркових дисциплін заноситься до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти. Індивідуальний навчальний план складається на підставі робочого навчального плану і включає обов'язкові дисципліни та ті дисципліни вільного вибору, які були обрані здобувачем. Ці дисципліни, включені до індивідуального навчального плану, є обов'язковими для вивчення <https://www.zoology.dp.ua/vybirkovy-disc.html>.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів вищої освіти на ОП реалізується через проходження викладацької практики, практичні заняття за навчальними дисциплінами та під час виконання оригінального наукового дослідження. Проходження викладацької практики регламентується п.9 «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf). До проведення занять залучаються практикуючі фахівці галузі, які розкривають здобувачам аспекти прикладної діяльності https://www.zoology.dp.ua/navchalni_z_iz_stakeholders. З метою поглиблення професійних навичок під час виконання наукових досліджень здобувачі можуть користуватись обладнанням лабораторій НДІ біології, який входить до структури університету, що формує здатність використовувати сучасні та спеціалізовані уміння, навички і методи для розв'язання значущих комплексних та регіональних проблем у галузі екології. Університет має навички

договорів про науково-технічне співробітництво з різними екологічними установами, на базі яких здобувачі мають можливість виконувати дослідження та отримувати консультації від співробітників даних установ https://www.zoology.dp.ua/consultation_with_fah, https://www.zoology.dp.ua/research_diyal, що сприяє здатності обирати адекватні методи для ефективного вирішення конкретних наукових та науково-практичних задач у галузі екології.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Навчання на ОНП передбачає підготовку спеціалістів, які володіють комунікативністю, вміють творчо та професійно розв'язувати на сучасному науково-практичному рівні соціально значущі задачі в педагогічній діяльності. Набуття таких soft skills, як навички комунікації, здатність до критичного аналізу, оцінки і синтезу нових та комплексних ідей, здатність працювати автономно, здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, уміння виявляти лідерські якості, відповідальність та повну автономність під час реалізації комплексних наукових проектів забезпечується комплексом освітніх компонент. ОНП містить дисципліни, які особливо спрямовані на формування соціальних навичок. Такими дисциплінами являються «Філософія та наукова етика», «Інноваційно-дослідницька діяльність науковця», «Іноземна мова», «Викладацька практика», «Актуальні напрями екологічних досліджень». Це обов'язкові компоненти циклів загальнонаукової та професійної підготовки. Набуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів наукової роботи на міжнародних конференціях або інших заходах, забезпечується під час вивчення іноземної мови, самостійного опрацювання наукових статей за темою дослідження або під час закордонного стажування. Натурні польові дослідження, передбачені науковим планом аспірантів і необхідні для відбору матеріалів для написання дисертації, формують адаптивність, розвиток лідерських якостей, креативність, здатність до прийняття рішень в польових умовах.

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт відсутній

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Навчальне навантаження здобувачів та співвідношення годин аудиторних занять і самостійної роботи визначається «Положенням про організацію освітнього процесу в ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf, а також Наказом № 84 від 24.04.2020 р. «Про затвердження структури освітньо-наукових програм зі спеціальностей за третім (освітньо-науковим) рівнем набору 2020/2021 н.р.» Самостійна робота складає від 50 до 80% загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення конкретної дисципліни. Загальний обсяг ОНП становить 45 кредитів ЄКТС, з яких обсяг аудиторної роботи – 29%, а самостійної роботи – 71%. Середня кількість аудиторних годин на один кредит становить – 9 годин, у той час як 21 година відводиться на самостійну роботу. Для заочної форми навчання обсяги аудиторних годин (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять) за дисциплінами дорівнюють приблизно шостій частині їх обсягів для денної форми навчання та є парними числами. (Додаток № 4 до наказу від 25.05.2020 р. № 103). Моніторинг навантаження визначається шляхом опитувань здобувачів, під час консультацій, наприкінці семестру під час опитування викладачем, що читає дисципліну, та під час зустрічей аспірантів і наукових керівників. Результати анкетування аспірантів показали достатньо високий ступінь задоволеності здобувачів організацією навчального процесу за ОП http://www.dnu.dp.ua/docs/news/buro/Protokol_3_zasidannya_byuro_BEf_16_12_2020.pdf

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за ОНП «Екологія» за дуальною формою в ДНУ не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://www.dnu.dp.ua/view/ndchigh>
http://www.dnu.dp.ua/view/normatyvna_baza

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

«Правилами прийому до аспірантури Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара у 2020 році» (розділ І.4, І.5) зазначається, що до аспірантури приймаються особи, які здобули освітній ступінь магістра (ОКР спеціаліста). Вони подають до приймальної комісії університету особисту заяву щодо прийому на навчання та інші

необхідні документи (розділ II.3). Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання до аспірантури, зараховуються результати вступних іспитів із спеціальності та іноземної мови та результати навчальних та наукових досягнень (розділ II.5). Конкурсний бал включає оцінку вступного іспиту з іноземної мови (за шкалою від 0 до 100 балів), оцінку фахового вступного випробування (за шкалою від 0 до 100 балів), середній бал документа про здобутий освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень), на основі якого здійснюється вступ (за шкалою від 0 до 100 балів), оцінку за інші показники конкурсного відбору (за шкалою від 0 до 100 балів сумарно) (розділ II.9). Особам, які вступають до аспірантури на основі ступеня магістра (ОКР спеціаліста), здобутого за іншою спеціальністю, рішенням приймальної комісії може бути призначений додатковий вступний іспит (конкурсний бал включає оцінку вступного іспиту за шкалою від 0 до 100 балів). Додаткове вступне випробування та вступний іспит із спеціальності проводяться у письмовій формі, вступний іспит з іноземної мови – у письмово-усній формі.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюються Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20ofilosofii.pdf, пункт 12 Згідно з Правилами прийому до аспірантури Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара у 2020 році (<http://www.dnu.dp.ua/view/ndchigh>), на навчання приймаються особи, які отримали ступінь магістра (ОКР спеціаліста), здобутий за тією ж спеціальністю, на яку вступають, або іншою спеціальністю цієї ж галузі знань або спеціальності з іншої галузі знань. При цьому конкурсний відбір на навчання для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється на підставі конкурсних балів, які враховують і середній бал документа про здобутий освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) на основі якого здійснюється вступ (за шкалою від 0 до 100 балів) (розділ II.9).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

На ОНП «Екологія» таких прикладів не було

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відбувається згідно Положення про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти ДНУ, отриманих у неформальній освіті, затвердженого рішенням вченої ради ДНУ від 22.10.2020 р., протокол №3. Документ розміщений на сайті ДНУ за посиланням http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Neformal_osvita_DNU_2020.pdf. Визнання результатів навчання у неформальній освіті дозволяється тільки для обов'язкових дисциплін, починаючи з другого семестру. Дозволяється перезараховувати одну дисципліну в семестрі, перезараховуватися можуть, як освітній компонент в цілому, так і окремі складові. Перезарахування окремих частин освітнього компоненту проводить викладач відповідної дисципліни, а освітнього компоненту в цілому - комісія, що формує керівник структурного підрозділу. Після закінчення термінів, передбачених на підготовку, проводиться процедура валідації, яка відбувається у вигляді екзамену або захисту індивідуального завдання. В разі позитивної оцінки здобувач звільняється від вивчення відповідної дисципліни або її складових у наступному семестрі. ДНУ визнає сертифікати про вивчення іноземних мов. За наявності сертифікату з іноземної мови на рівні B2 та вище, згідно Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічних тестів, дисципліна «Іноземна мова» перезараховується з підсумковою оцінкою «відмінно» без проведення комісією процедури валідації.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

У 2019-2020 н.р. аспіранту Петрушевському В.Б. були зараховані результати неформального навчання, отримані ним під час проходження курсу «Basics of web-development and programming», як індивідуальне завдання з дисципліни «Актуальні напрями екологічних досліджень». У 2020-2021 н.р. результати неформального навчання, отримані під час участі у VIII Міжнародній науково-практичній конференції «World science: problems, prospects and innovations», були зараховані аспірантці Головні А.В., як індивідуальне завдання з освітньої компоненти «Оцінка стану екосистем та їх компонентів». Аспіранти подавали заяву на ім'я завідувача відділу аспірантури та докторантури ДНУ з проханням зарахувати їм результати, отримані у неформальній освіті, та сертифікати, які підтверджували навчання. Матеріали, представлені здобувачами, передавались науково-педагогічному працівнику, який викладає зазначену дисципліну. Науково-педагогічний працівник впродовж 10 робочих днів проводив співбесіду із здобувачем для встановлення рівня знань за матеріалом навчальної дисципліни (його частини). На основі робочої програми, документів щодо результатів навчання, отриманих у неформальній або інформальній освіті, а також результатів співбесіди науково-педагогічний працівник визначив можливість перезарахування та оцінку.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Освітній процес у ДНУ здійснюється за такими формами: навчальні заняття, самостійна робота, індивідуальні заняття, практична підготовка, контрольні заходи, що регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf).

Основними формами навчальних занять за ОНП є лекції і практичні заняття. Тематику лекцій та практичних занять визначено у робочих програмах навчальних дисциплін, які представлені на сайті університету та факультету http://repository.dnu.dp.ua:1100/?page=inner_dep&id=17 <https://www.biofaculty-dnu.dp.ua/programs>. Самостійна робота являється основою підготовки здобувача як фахівця, оскільки формує здатність вирішувати наукові та практичні завдання. Формою індивідуального завдання аспірантів являються аналітичні огляди, тематика яких тісно пов'язана зі спеціальністю. Практична підготовка здобувачів дозволяє оволодіти навичками, уміннями та способами організації майбутньої професійної діяльності. Контрольні заходи у різних формах визначають відповідність рівня набутих здобувачами знань, умінь та навичок програмним результатам навчання і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу. Під час викладання застосовуються як традиційні, так й інноваційні методи (словесні, наочні, інтерактивні, контекстне навчання, імітаційне навчання та ін.), які сприяють досягненню програмних результатів навчання.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Усі форми і методи навчання і викладання за ОНП спрямовані на реалізацію студентоцентрованого підходу. Аспіранти залучені до регулярного опитування щодо якості викладання за ОНП (https://www.zoology.dp.ua/results_for_anketa). Це дозволяє визначити сильні та слабкі сторони як викладачів, так і змісту освітніх компонентів. Аспіранти мають змогу вносити корективи в організацію освітнього процесу, окреслювати очікування від освітньої компоненти. Лекційні заняття мають сучасний проблемний характер. У разі проведення занять у малих групах, передбачаються колективні обговорення набутих знань, опрацьованого матеріалу для самостійної роботи та використання його використання у власних дослідженнях та для вирішення регіональних проблем. За результатами моніторингу ступеня задоволеності здобувачів організацією навчального процесу за освітньою програмою у поточному році, найбільш високі оцінки отримали можливість отримання додаткових знань (4,8 за 5-тибальною системою), індивідуальний підхід викладачів до аспірантів (4,8), організація науково-дослідної роботи (4,6), зручність розкладу занять (4,6). Також достатньо високо були оцінені форми і методи навчання (4,4), своєчасність і доступність інформації про навчальні дисципліни, форми контролю, рівень забезпечення навчальною літературою. http://www.dnu.dp.ua/docs/news/buro/Protokol_3_zasidannya_byuro_BEF_16_12_2020.pdf Результати моніторингу обговорюються на засіданнях кафедр, що дозволяє оперативно реагувати на виявлені недоліки.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Методи навчання і викладання на ОНП відповідають принципам академічної свободи та спрямовані на забезпечення самостійності учасників освітнього процесу, що ґрунтується на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації. Здобувачі мають право вільного обрання навчальних дисциплін у межах обсягу, передбаченого відповідною ОП, але не менше, ніж 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для цього рівня вищої освіти, тем індивідуальних завдань та ін. Під час аудиторного навчання застосовуються такі форми викладання як бесіди, дискусії, диспути, що сприяє вільному висловленню думки здобувачами. Здобувачі мають право на академічну мобільність, встановлення індивідуального графіку навчання; право на індивідуальні заняття з метою підвищення рівня своєї підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей; право на індивідуальні чи групові консультації, право вільно користуватись підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами <https://www.zoology.dp.ua/navch-method-zabezpech> <https://www.zoology.dp.ua/mat-teh-zab.html>. Вони також мають право на безкоштовне користування бібліотекою ДНУ, інформаційними ресурсами, мають вільний доступ до баз даних навчальних і методичних матеріалів, матеріально-технічних засобів забезпечення навчального процесу. Академічна свобода аспірантів також полягає у можливості вільно обирати зміст, форми та методи викладання під час проходження викладацької практики.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Освітній процес в ДНУ відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf. ОНП «Екологія» розміщена на сайті ДНУ http://www.dnu.dp.ua/view/osvitni_programy. На організаційних зборах, які проводить гарант ОП перед початком навчання, і періодично далі, здобувачам надається загальна інформація про цілі та зміст ОП. На початку навчального року НПП презентують свої освітні компоненти, знайомлять здобувачів з їх змістом, цілями, компетентностями, результатами навчання, формами та строками оцінки знань та критеріями оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. Робочі програми дисциплін, у яких знаходиться детальна інформація, розміщені на сайті факультету <https://www.biofaculty-dnu.dp.ua/programs>. Описи вибіркового компонентів УВК та ФВК розташовані на сайті ДНУ http://www.dnu.dp.ua/view/vybirkovy_dyscipliny_uvkc та http://www.dnu.dp.ua/view/vybirkovy_dyscipliny_bef. Таким чином на всіх етапах навчання за ОНП здобувачам забезпечений вільний доступ до інформації щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

ОП виконується в активному дослідницькому середовищі. Більшість часу здобувачів відведено на виконання власного оригінального наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, а також написанню статей та дисертації (https://www.zoology.dp.ua/nauch_navch-diya). У дисциплінах, які викладаються на ОП, передбачені практичні роботи, які мають на меті практичне застосування отриманих теоретичних знань, формування умінь та навичок, набуття компетентностей, які необхідні у подальшій професійній діяльності. Здобувачам викладається дисципліна «Інноваційно-дослідницька діяльність науковця», яка передбачає отримання знань з організації інноваційних наукових досліджень і допомагає їм залучитися до професійної діяльності, втілювати свої знання в практичну площину і розвивати творче мислення. Поєднання навчання та досліджень також відбувається шляхом впровадження у викладання навчальних дисциплін наукових здобутків викладачів випускових кафедр, які є визнаними спеціалістами у галузі екології. Наприклад, результати наукових досліджень НПП кафедри зоології та екології застосовуються під час викладання курсів «Актуальні напрями екологічних досліджень», «Оцінка стану екосистем та їх компонентів». Важливою формою поєднання навчання і досліджень є публікація наукових здобутків аспірантів у фахових виданнях України та виданнях, які включено до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection, а також їх участь у наукових конференціях (<https://www.zoology.dp.ua/asp-phd>). Під час викладацької практики аспіранти також мають змогу використовувати у навчальному процесі результати власних досліджень. Здобувачі являються виконавцями науково-дослідної роботи, що фінансується з коштів державного бюджету, та інших наукових проектів. Так, аспірантка Жукова Ю.О. являється виконавцем д/б теми № 4-650-20 «Критерії оцінювання антропогенної трансформації екосистем за кількісними показниками біологічного різноманіття для оптимізації процедури оцінки впливу на довкілля», аспірант Петрушевський В.Б. задіяний у роботі за д/б темою № 4-649-20 «Розробка та впровадження інноваційної методики молекулярно-генетичної біоіндикації пестицидного навантаження», аспірантка Козак В.М. приймала участь у виконанні науково-дослідної роботи для молодих вчених, що фінансується з коштів державного бюджету «Розробка екологічно-чистих методів регулювання чисельності найпоширеніших шкідників пшениці з використанням паразитичних організмів». Проект «Відновлення біорізноманіття порушених територій шляхом створення штучних мікросистем» аспіранта Гулистого А.О. отримав перше місце серед проектів за науковим напрямом на національному конкурсі The Quarry Life Award 2018. Результатами своєї практичної діяльності зі здобувачами діляться представники стейкхолдерів, які залучаються до проведення занять на ОП. Здобувачі приймають участь у вебінарах, які організовуються фахівцями галузі https://www.zoology.dp.ua/navchalni_z_iz_stakeholders

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Гарантом ОП та НПП випускових кафедр проводиться активна робота з оновлення змісту навчальних дисциплін на основі сучасних наукових досягнень і практик у галузі екології. Для цього проводяться регулярні обговорення змісту ОП на засіданнях кафедр та наукових семінарах із залученням практикуючих фахівців галузі та на засіданнях спеціалізованої вченої ради, на яких своїм досвідом діляться представники провідних ЗВО України. Так, у редакції № 2 ОП з метою забезпечення здатності використовувати сучасні досягнення в галузі екології при вирішенні регіональних проблем під час проведення досліджень до переліку вибіркового компоненту були введені такі дисципліни, як «Оцінка стану екосистем та їх компонентів» та «Просторова організація біогеоценозів», які формують здатність застосовувати отримані знання для розробки заходів щодо збереження та відтворення екосистем, проведення дослідження їх структури, функціонування, динаміки та розвитку. Також для засвоєння сучасних методів аналізу екосистем до дисципліни «Оцінка стану екосистем та їх компонентів» було внесено тему «Оцінка стійкості екосистем». Науковою основою даних дисциплін стали результати, отримані під час роботи над докторськими дисертаціями Кунах О.М і Кульбачки Ю.Л., які були успішно захищені. Також на основі наукових здобутків співробітників випускових кафедр був оновлений тематичний зміст дисциплін «Актуальні напрями екологічних досліджень» і «Природні ресурси екосистем степової зони». Вибіркова дисципліна «Функціональна зоологія», яка розглядала значний спектр загальних питань, була замінена дисципліною «Роль тварин у біогеоценозах», як такою, що відбиває сучасні тенденції у дослідженні ролі тварин саме степової зони у наземних екосистемах, у межах даної дисципліни також передбачене дослідження взаємодій тварин у біогеоценозах в аспекті боротьби зі шкідниками. Також замість дисципліни «Екологія рослин» було введено дисципліну «Екоморфний аналіз рослинності», яка ураховує сучасний рівень можливості використання рослин для біодіагностики ґрунтів. З метою урахування сучасних здобутків оцінки стану навколишнього середовища, зокрема ґрунтового покриву, було введено дисципліну «Екологічний моніторинг ґрунтів» (протокол № 2 від 8 квітня 2019 р.). У редакції №3 ОП до переліку обов'язкових компонентів циклу професійної підготовки було введено дисципліну «Регіональні екологічні проблеми та стратегії їх вирішення» для забезпечення здатності використовувати сучасні та спеціалізовані вміння, навички і методи для розв'язання регіональних проблем у галузі екології (протокол № 3 від 27 квітня 2020 р.). <https://www.zoology.dp.ua/obgovorennya>

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

ДНУ підтримує численні міжнародні контакти

http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_mobilnist'.pdf ,

<http://www.dnu.dp.ua/view/projects> . ДНУ надає здобувачам безкоштовний доступ до інформаційних ресурсів, а також до наукометричних баз Scopus, Web of Science, Elsevier, системи BioOne та ін. На базі кафедри зоології та екології працює міжнародна наукова конференція «Zoocenosis. Біорізноманіття та роль тварин в екосистемах» (<https://www.zoology.dp.ua/zoocenosis>). Викладачі випускових кафедр проходять іноземне стажування. Так, у 2018 р.

проф. Пахомов О.Є. брав участь у двосторонніх зустрічах в Інституті природних ресурсів та екології Академії наук провінції Хейлуцзян (КНР). У 2016 р. доцент Масюк О.М. проходив стажування та обмін досвідом у Державному університеті Андалусії (Іспанія), а у 2019 р. у Технічному університеті в Кошице (Словаччина). У 2021 р. професор Кунах О.М. проходила стажування на базі Uniwersytet Ekonomiczny у Кракові (https://www.zoology.dp.ua/pidvish_kval.html <http://geobotany.dp.ua/kvalif>). Аспірантка Жукова Ю.О. у 2020 р. двічі проходила стажування у Технічному університеті «Фрайберзька гірничо академія» за PhD програмою «ЕкоМайнінг: розвиток інтегральної PhD програми зі сталого гірництва». Аспіранти Жукова Ю.О. і Подолкін С.О. у 2019 р. приймали участь у міжнародному тренінгу «NATO SPS Emerging Technologies and Countermeasures to CBRN» <https://www.zoology.dp.ua/zakordone-stazhuvannya.html>

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proc_2017.pdf Положенням про організацію і проведення поточного і семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr-2018.pdf та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf .

Контрольні заходи охоплюють поточний та семестровий контроль. Форми та критерії оцінювання здобувачів з навчальної дисципліни визначаються у її робочій програмі, яка розглядається на засіданні кафедри та науково-методичної ради факультету. Форми поточного контролю – усний (виступи на практичних заняттях, усне опитування, співбесіди та дискусії за матеріалом тем), письмовий (контрольні роботи, тести), перевірка вміння публічно подавати певний матеріал (презентації, доповіді, виступи, есе), індивідуальні завдання (аналітичні огляди) та ін. здобувач вищої освіти виконує самостійно під керівництвом науково-педагогічного працівника, яке здійснюється під час консультацій. Форми підсумкового контролю – екзамен, диференційований залік, захист дисертаційної роботи. Ці форми для кожної дисципліни визначені навчальним планом і відображені у робочій програмі. Форми контролю дозволяють виявити у здобувачів знання змісту навчальної дисципліни, здатності її критично осмислити, дозволяють оцінити дотримання ними норм академічної доброчесності http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_dobrochesnist'-2020.pdf . Захист звіту з викладацької практики дозволяє перевірити опанування здобувачами теоретичних та практичних знань і усвідомлення ними особливостей педагогічної діяльності при виконанні основних функцій викладача вищого навчального закладу. Двічі на рік здобувачі проходять атестацію. Звіт здобувача щодо виконаної ним роботи заслуховується на засіданні кафедри, а потім на вченій раді факультету. Головним критерієм атестації здобувача є повне і своєчасне виконання ним індивідуального та наукового планів за відповідний період навчання. Під час захисту дисертаційної роботи оцінюється вміння самостійно виконувати дослідницьку роботу з дотриманням норм академічної доброчесності згідно Положення про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_dobrochesnist'-2020.pdf , а також доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, результати власних наукових досліджень та обґрунтування.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечуються відповідною організацією освітнього процесу у ДНУ. На першому занятті під час вивчення освітньої компоненти викладач пояснює здобувачам форми, строки та порядок проведення контрольних заходів, надає інформацію про сутність форм поточного та семестрового контролю, передбачених робочою програмою з дисципліни та навчальним планом, про розподіл балів за 100-бальною рейтинговою системою.

Форми контрольних заходів і критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів визначені в оприлюднених на сайті документах ДНУ: Положення про організацію освітнього процесу в ДНУ, Положення про організацію і проведення поточного і семестрового контролю знань здобувачів ДНУ, Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара, пункт 5 http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf ., також форми контрольних заходів висвітлені у робочих програмах дисциплін, які оприлюднені на сайті біолого-екологічного факультету <https://www.biofaculty-dnu.dp.ua/programs> .

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про строки, форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у термін до двох місяців з дати їх зарахування до аспірантури і зазначається в індивідуальному навчальному плані роботи аспіранта відповідного року навчання. Оголошення про проведення семестрового контролю серед здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії оприлюднюється на сайті відділу аспірантури та докторантури ДНУ <http://www.dnu.dp.ua/view/ndchigh> . На першому занятті з дисципліни кожен

викладач ознайомлює здобувачів з її програмними результатами, формами поточного й семестрового контролю (усними та письмовими), переліком питань (завдань) для самостійної роботи, темами індивідуальних завдань і критеріями оцінювання усіх видів робіт, а також із графіком проведення консультацій викладачів (https://www.zoology.dn.ua/graf_konsult.html) і контрольних заходів. Робочі програми навчальних дисциплін, які містять дану інформацію розміщені на сайті біолого-екологічного факультету. Регулярно інформація про кількість балів поточного контролю обговорюється під час проведення занять і поточних консультацій. Не пізніше, ніж за місяць до сесії викладач доводить до здобувачів перелік питань і завдань підсумкового контролю і критерії їх оцінювання. Нормативна база освітнього процесу ДНУ (Положення і Порядок) та Поточні документи, що регламентують освітній процес, доступні за посиланням http://www.dnu.dp.ua/view/normativna_baza_oisvitnyogo_processu.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія для третього освітньо-наукового рівня відсутній.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf, Положенням про організацію і проведення поточного та семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr-2018.pdf), а також Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії та доктора наук у ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf. Процедури проведення контрольних заходів для окремих компонентів ОНП регулюються робочими програмами навчальних дисциплін та навчальними планами. Зокрема, робочі програми містять наступну інформацію: оцінювання за формами контролю та критерії оцінювання; умови допуску до заліку чи іспиту; шкалу відповідності балів. Робочі програми навчальних дисциплін розміщені у відкритому доступі на сайті біолого-екологічного факультету ДНУ (<https://www.biofaculty.dnu.dp.ua/programs>). Доступність Положень для учасників освітнього процесу забезпечується розміщенням їх у відкритому доступі на офіційному сайті ДНУ.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Чіткі критерії оцінювання та розподілу балів за певними видами навчальної діяльності здобувачів дають змогу екзаменатору сформувати об'єктивну рейтингову оцінку. Також об'єктивність екзаменаторів забезпечують такі чинники: рівнозначні умови складання екзамену всіма здобувачами (тривалість екзамену, кількість і складність завдань у білеті, шкала оцінювання кожного завдання); можливість проведення співбесіди для уточнення підсумкової оцінки; оприлюднення результатів екзамену не пізніше 12.00 наступного дня; проведення захисту з викладацької практики на засіданні кафедри. Спірні питання щодо проведення семестрового контролю знань розглядає апеляційна комісія, права, обов'язки і персональний склад якої визначає Положення про організацію і проведення поточного та семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr-2018.pdf. Згідно Положення про порядок врегулювання конфліктних ситуацій у ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Konflikt_DNU_2020.pdf, запобігання конфлікту інтересів забезпечується дотриманням чітких посадових інструкцій, пріоритетністю інтересів здобувачів вищої освіти, дотриманням вимог студентоцентрованого навчання і виховання. Органи студентського самоврядування кожного факультету мають можливість запобігати та впливати на врегулювання конфлікту інтересів. Прикладів застосування відповідних процедур на освітній програмі немає.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Повторне проходження контрольних заходів регулюється п. 7. «Ліквідація академічних заборгованостей» Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr-2018.pdf). У разі неявки здобувача на екзамен (залік) з неповажної причини або в результаті отримання ним підсумкової оцінки менше 60 балів повторне проходження контрольних заходів з кожної дисципліни можливе двічі: перший раз здобувач складає заборгованість викладачу-екзаменатору, другий раз – комісії. Форма проведення – виключно письмова. Комісія оцінює роботи за 100-бальною шкалою, без урахування балів поточного контролю. Ліквідація академічних заборгованостей можлива лише після закінчення сесії і до початку наступного семестру за спеціальним графіком, який готує і оприлюднює відділ аспірантури і докторантури. У разі пропуску здобувачем вищої освіти екзамену (заліку) з причини хвороби, що засвідчує довідка із закладу охорони здоров'я, ректор ДНУ затверджує графік ліквідації академічної заборгованості у термін, що не перевищує місячний строк після одужання. Випадків застосування таких правил та проведення таких заходів на ОНП Екологія не було.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів

проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У разі незгоди здобувача з оцінкою він має право на оскарження результатів контрольних заходів, що передбачено п.5.14 «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf). У цьому разі він не пізніше наступного дня після контрольного заходу звертається до відділу аспірантури з відповідною заявою, на підставі якої створюється комісія у складі ректора або першого проректора, проректора з наукової роботи, викладача, іншого викладача за профілем дисципліни, завідувача кафедри і гаранта ОНП, яка протягом тижня розглядає апеляцію та письмову роботу і дає мотивовану відповідь здобувачу. Комісія створюється з урахуванням конфліктів інтересів, що передбачені Антикорупційною програмою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/docs/korupcia/Antikorupcijn_a_programa.pdf. При реалізації ОНП «Екологія» третього рівня вищої освіти процедури оскарження проведення контрольних заходів не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності та дії у разі виявлення проявів неетичних академічних відносин з боку здобувачів, викладачів та дослідників регламентуються Статутом Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/view/statut_universitetu, Положенням про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_dobrochesnist'-2020.pdf, Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf, пунктом 20, кодексами Кодекс честі та гідності студента ДНУ та Кодекс працівника ДНУ <http://www.dnu.dp.ua/view/history>.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Відповідно до Положення про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара здійснюється перевірка на академічний плагіат навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних робіт. У 2018 р. ДНУ підписав Договір про співпрацю № 07-11/2018 з ТОВ «Антиплагіат» (Unicheck), згідно з яким здійснюється перевірка робіт інформаційною онлайн-системою Unicheck, яка включає програмне забезпечення, інтерфейс користувача, матеріали веб-сайту www.unicheck.com, бази даних та інші елементи, об'єкти інтелектуальної власності. Також ДНУ має договір з ТОВ «ПЛАГІАТ» (м. Львів) (договір № 3 від 21.02.2021 р.) про надання послуг з перевірки текстових документів наданих ДНУ, за допомогою Програмно-обчислювального комплексу StrikePlagiarism на предмет схожості з іншими текстами, що містяться в базі даних. Організацію перевірки на академічний плагіат дисертаційних робіт здійснюють голови спеціалізованих вчених рад, а збірників наукових праць університету – відповідальні редактори видань. Використання системи Unicheck можливо тільки авторизованими користувачами. Також можливе використання програмно-технічних засобів, що знаходяться у відкритому доступі в мережі Інтернет і визнані науковою спільнотою (AdvegoPlagiat, EtxtAntiPlagiat, Anti-Plagiarism тощо).

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Популяризація академічної доброчесності в ДНУ проводиться на рівні ЗВО, факультетів, випускових кафедр університету серед здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних та наукових співробітників. З метою популяризації академічної доброчесності в ДНУ проводяться наступні заходи: здобувачів ознайомлюють з Положенням про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у ДНУ, здійснюють роз'яснювальну роботу щодо необхідності дотримання принципів академічної доброчесності; практична цінність і важливість академічної доброчесності пропагандується під час викладання дисциплін «Інноваційно-дослідницька діяльність науковця», «Філософія та наукова етика» та інш.; проводяться тематичні семінари, а також анкетування здобувачів ступеня доктор філософії щодо повноти розуміння ними важливості цього поняття https://www.biofaculty-dnu.dp.ua/academy_dobrochesnt-bef <https://www.biofaculty-dnu.dp.ua/osvitnyo-naukova-diyalnist/yakist-osvity>. ДНУ бере участь у проекті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) Організації «Американські Ради з міжнародної освіти». Проект упроваджується за підтримки Посольства США в Україні, Міністерства освіти та науки України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Центральним нормативним документом в ДНУ, що регулює питання дотримання академічної доброчесності є Положення про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_dobrochesnist'-2020.pdf). Встановлення фактів плагіату є підставою у відмови надання рекомендації до друку або у відправленні матеріалів на доопрацювання. Низький відсоток оригінальності дисертаційної роботи здобувача є підставою для прийняття рішення про недопущення роботи до захисту та відправлення її матеріалів на доопрацювання. Або дисертація знімається з розгляду без права захисту, а здобувач може отримати іншу тему роботи. За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання. Виявлення фактів плагіату у творах здобувачів може бути

підставою для розгляду атестаційною комісією питання щодо доцільності подальшого перебування даної особи у аспірантурі чи відкріплення здобувача від кафедри. Встановлення фактів плагіату у вже опублікованих роботах є підставою для заборони включати їх у перелік публікацій автора. Випадків відповідних ситуацій щодо здобувачів ОНП Екологія не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Процедура конкурсного добору викладачів здійснюється згідно Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/Poriadok_konkurs_vidbir_NPP_2019.doc. Враховуються види і результати професійної діяльності, визначені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти. Також враховуються рейтингові показники навчально-методичної і наукової діяльності, які розраховуються за критеріями, згідно Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників ДНУ http://www.dnu.dp.ua/view/zagalni_polozhennya. Оприлюднення результатів таких оцінювань відбувається на офіційному веб-сайті ДНУ <http://rating.dnu.dp.ua:2000/infpr>. Оновлене положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр та факультетів ДНУ пропонується для обговорення на сайті ДНУ <http://www.dnu.dp.ua/view/obgovorennya> Регулярно проводиться анкетування здобувачів «Викладач очима студента» (https://www.zoology.dp.ua/results_for_anketa). За його результатами визначається загальний бал, який вноситься до електронного рейтингу викладача та враховується під час проходження ним конкурсу на заміщення вакантної посади. Під час розподілу навчального навантаження викладання дисциплін для здобувачів ступеня PhD доручається науково-педагогічним працівникам вищої кваліфікації: професорам, докторам наук, керівникам науково-дослідних тем і проектів.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ДНУ активно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Наприклад, аспіранти Бондарев Д.Л., Жукова Ю.О. дослідження за темами своїх дисертаційних робіт проводять на базі природного заповідника «Дніпровсько-Орільський», співробітники якого залучені до організації та реалізації освітнього процесу через надання консультацій стосовно дослідної роботи аспірантів, та рекомендацій щодо змісту освітньо-наукової програми. Для цього співробітники заповіднику, а також роботодавці з інших ЗВО, підприємств і установ запрошуються на розширені засідання випускових кафедр, на яких вирішуються питання оновлення ОНП (<https://www.zoology.dp.ua/obgovorennya>). Для ознайомлення аспірантів з практичним аспектами діяльності роботодавці надають методичні матеріали, діляться результатами своїх наукових досліджень. Так, директор з розвитку Науково-Виробничого Підприємства «ЕКО КУЛЬТУРА» Балдін А.О. являється співавтором навчально-методичного посібника для самостійної роботи аспірантів з дисципліни «Просторова організація біогеоценозів», до якого увійшли результати його власних досліджень (<https://www.zoology.dp.ua/navch-method-zabezpech>). Роботодавці проводять заняття на ОП поза розкладом щодо сучасних прикладних методів екології (https://www.zoology.dp.ua/navchalni_z_iz_stakeholders). Здобувачі ступеню доктора філософії отримують консультації від фахівців з інших установ зокрема, з якими підписані договори про науково-технічне співробітництво.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Викладачі, які викладають на ОНП, являються професіоналами-практиками, експертами у галузі екології. Зокрема, проф. Пахомов О.Є. являється керівником держбюджетних тем з екології, головою спеціалізованої вченої ради Д 08.051.04 для здобуття наукового ступеня доктора біологічних наук та головним редактором журналу «Biosystems Diversity», який входить до наукометричних баз Scopus та WoS. Проф. Кунах О.М. здійснює наукове консультування природного заповідника «Дніпровсько-Орільський» у якості члена його науково-технічної ради та є керівником держбюджетної теми. Аспіранти приймають участь у засіданнях з захистів кандидатських і докторських дисертацій зі спеціальності 03.00.16 – «Екологія», яка функціонує на базі БЕФ, після яких представники інших ЗВО (наприклад, проф. Мальцева І.А. – перший проректор Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, проф. Грицан Ю.І. – проректор з наукової роботи Дніпровського державного аграрно-економічного університету, проф. Шабанов Д.А. – професор Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна та інші професіонали-екологи) виступають з лекціями для аспірантів, на яких розповідають про останні результати своїх наукових досліджень (https://www.zoology.dp.ua/vidviduvanya_diss). Представники роботодавців (НВП «ЕКО КУЛЬТУРА», ТОВ «ЕКО ЦЕНТР ДНІПРО», природний заповідник «Дніпровсько-Орільський») також проводять аудиторні заняття (https://www.zoology.dp.ua/navchalni_z_iz_stakeholders).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Професійному розвитку викладачів ОП сприяє проходження підвищення кваліфікації, зокрема на базі Навчально-методичного центру післядипломної освіти та підвищення кваліфікації ДНУ. Основні положення щодо підвищення

кваліфікації науково-педагогічними працівниками ДНУ регламентує Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Poriadok_PK_NPP_DNU.PDF . Основними видами підвищення кваліфікації є навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, а також стажування. Обсяг підвищення кваліфікації установлюється в годинах та/або кредитах ЄКТС за накопичувальною системою. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедри здійснюється згідно із затвердженими планами підвищення кваліфікації на рік. Викладачі підвищують свій професійний рівень участю у професійних конкурсах. Так, проф. Кунах О.М. у 2019 р. виконувала обов'язки фахового експерту конкурсу інноваційних проектів «ІнпоДніпро». Доцент Горбань В.А. у 2016 р. був визнаний переможцем обласного конкурсу проектів «Молоді вчені – Дніпропетровщині». Викладачі проходять стажування у провідних освітньо-наукових установах за кордоном, таких як Університет Кобленц-Ландау (Німеччина), Державний університет Андалусії (Іспанія), Технічний Університет Кошице (Словаччина), Економічний університет Кракова (Польща) (<http://geobotany.dp.ua/kvalif> , https://www.zoology.dp.ua/pidvish_kval.html) .

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

У ДНУ діє Положення «Про порядок преміювання, встановлення доплат і надбавок, надання матеріальної допомоги працівникам Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» а також Положення «Про порядок надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам ДНУ»

(http://www.dnu.dp.ua/view/polozennya_dnu, http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Schorichna%20vynagoroda_NPP_2019.pdf), уведене з метою заохочення працівників до активної творчої праці, прискорення впровадження досягнень науки і техніки, передового досвіду у навчальний і науковий процес. Положення встановлює пряму залежність розмірів премії, доплат і надбавок від величини трудового внеску працівника. Так, проф. Кунах О.М. у 2020 р. отримала надбавку за високі досягнення у праці у розмірі 50 % від посадового окладу.

В університеті добре поставлена система нематеріального заохочення викладачів: доц. Бригадиренко В.В. був нагороджений нагрудним знаком «Науковець року», проф. Пахомов О.Є. та Кунах О.М., доц. Горбань В.А. мають подяки від керівництва ДНУ, проф. Пахомов О.Є. є почесним професором ДНУ (<https://www.zoology.dp.ua/dosyagnennya.html> , <http://geobotany.dp.ua/dosiagnennia>)

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

До інфраструктури, що забезпечує навчання за ОП, належить навчальний корпус №17, який має лекційні аудиторії, навчальні та науково-дослідні лабораторії, а також зоологічний музей, ботанічний сад, Присамарський біосферний стаціонар ім. О. Л. Бельгарда (<https://www.zoology.dp.ua/mat-teh-zab.html>). Також використовуються ресурси Наукової бібліотеки ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Naukova%20biblioteka_2017.doc, програмне забезпечення для дистанційного навчання: Microsoft Forms, Teams, Outlook (ліцензія у складі пакету Microsoft Office 365 A1 Plusforfaculty), Zoom (безкоштовна програма). Здобувачі мають змогу використання банку електронних освітніх ресурсів (ЕОР) на підставі Положення про електронні освітні ресурси ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/poloz_eor_dnu.doc . Здобувачам надано доступ до електронних наукових баз даних у режимі online (Scopus, Web of Science та Springer) (Договір із Державною науковою технічною бібліотекою України № 410 від 28.11.2018 р.).

Навчально-методичне забезпечення ОНП надає можливість досягати визначених програмою цілей та програмних результатів навчання завдяки його змістовій насиченості та постійному оновленню. Дисципліни забезпечені навчально-методичними та методичними посібниками як для самостійної роботи аспірантів, так і за темами лекцій з окремих дисциплін за ОНП (<https://www.zoology.dp.ua/navch-method-zabezpech>)

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Освітньо-наукове середовище біолого-екологічного факультету характеризується потужними науковими школами. Регулярно проводиться міжнародна науково-практична конференція «Zoocenosis. Біорізноманіття та роль тварин в екосистемах» (<https://www.zoology.dp.ua/zoocenosis>), видаються журнал «Biosystems Diversity» (<http://www.dnu.dp.ua/visnik/fbem/24>), який входить до наукометричних баз Scopus та WoS, та фахові журнали категорії Б: Грунтознавство (<http://www.dnu.dp.ua/zbirnik/fbem/19>), Екологія та ноосферологія (<http://www.dnu.dp.ua/zbirnik/fbem/20>), Питання степового лісознавства та лісової рекультивациі земель (<http://www.dnu.dp.ua/zbirnik/fbem/1>). Аспіранти забезпечуються гуртожитком, в навчальних корпусах є вільний вихід в Інтернет. Для здобувачів освіти працюють Палац спорту з басейном і тренажерною залом, Ботанічний сад, психологічна служба (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Psychologichna_sluzhba_DNU.pdf), Юридична клініка ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/view/yuridichna_klinika), інформаційний центр ЄС (<https://www.facebook.com/infocenterdnipro/>), центр естетичного виховання молоді ДНУ, центр екологічної освіти ДНУ, ННК "Акваріум" (<http://www.dnu.dp.ua/view/akvarium>). Палац студентів ДНУ (<http://www.dnu.dp.ua/view/palace>) залучає здобувачів до участі в творчих колективах. Для виявлення потреб і інтересів здобувачів проводилося анкетування

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

ДНУ забезпечує безпечні і нешкідливі умови навчання та праці, контроль за якими здійснює Служба охорони праці (http://www.dnu.dp.ua/view/polozhennya_structurni_pidrozdili) для організації заходів, спрямованих на запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням і аваріям у процесі праці та навчання. Регулярно проводяться інструктажі з Правил внутрішнього розпорядку (http://www.dnu.dp.ua/view/zagalni_polozhennya), техніки безпеки на лабораторних заняттях, інструкцій з охорони праці, протипожежної безпеки і виробничої санітарії. Соціально-психологічний супровід навчального процесу здійснюється психологічною службою університету http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Psychologichna_sluzhba_DNU.pdf <http://www.dnu.dp.ua/view/socpsih>, Питання безпечності життя та здоров'я здобувачів вищої освіти частково відображені у Стратегії розвитку ДНУ http://www.dnu.dp.ua/view/statut_universitetu, де передбачається ефективне використання приміщень, забезпечення капітальних і поточних ремонтів, реконструкції інженерних мереж і доріг, благоустрою прилеглих територій в межах університетського містечка. На сайті ДНУ в розділі «Медичні поради» надаються пояснення та рекомендації, що стосуються здоров'я людини та гострих медичних питань http://www.dnu.dp.ua/view/medichni_porady. Щорічно факультетом медичних технологій діагностики та реабілітації проводяться Тижні здоров'я та дні турботи про здоров'я здобувачів.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

В ДНУ забезпечується освітня, соціальна, інформаційна та консультативна підтримка здобувачів. Освітня підтримка забезпечується під час вивчення освітніх компонентів індивідуальним підходом до здобувачів з урахуванням специфіки їх наукового дослідження. Навчально-методичне забезпечення дисциплін ОНП доступно за посиланням <https://www.zoology.dp.ua/navch-method-zabezpech>. Здобувачі ОП мають можливість проводити наукові дослідження у науково-дослідних лабораторіях біолого-екологічного факультету, на базі ботанічного саду ДНУ, Присамарського біосферного стаціонару ім. О. Л. Бельгарда, зоологічного музею <https://www.zoology.dp.ua/mat-teh-zab.html>. У аспірантів є можливість брати участь у програмах академічної мобільності [programi_akademichnoi_mobilosti](http://www.dnu.dp.ua/view/programi_akademichnoi_mobilosti). Консультативна підтримка аспірантів, надання допомоги та інформування виконується гарантом ОНП, науковими керівниками, завідувачами та науково-педагогічними працівниками кафедр, фахівцями галузі, відділом аспірантури та докторантури університету та Радою молодих вчених <http://www.dnu.dp.ua/view/statutrmv>. Для консультативної підтримки здобувачів долучаються випускники, що беруть участь у наукових семінарах кафедри та проводять заняття із здобувачами. Обговорення навчальних та наукових питань відбувається безпосередньо під час занять, консультацій тощо. Аспіранти також доповідають результати своїх наукових досліджень на наукових семінарах, на заняттях наукового товариства «Біомоніторингу» <https://www.zoology.dp.ua/gurtokbio>. В Університеті діє Положення про конкурс «Кращий молодий вчений Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара». Конкурс є щорічним і має на меті стимулювання наукових досліджень. Соціальна підтримка здобувачів передбачає: психологічні та медичні консультації, матеріальну та психологічну допомогу тощо. Ця підтримка регламентується Положенням про порядок надання матеріальної допомоги та заохочення осіб, які навчаються у ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Poriadok_nadannya_mat_dopomogy.pdf, Положенням про психологічну службу <http://www.dnu.dp.ua/view/socpsih>, медичними порадами http://www.dnu.dp.ua/view/medichni_porady. Здобувачі можуть брати участь у виборах до органів самоврядування, мають право на роботу за сумісництвом відповідно до законодавства України, забезпечення впорядкованим житлом (гуртожитком) та можуть бути членами профспілки. У ЗВО діє Центр соціальних ініціатив і волонтерства, який підтримує і розвиває соціальні ініціативи молоді, сприяє формуванню соціально-громадського досвіду, професійно-особистісних якостей у здобувачів. Згідно результатів опитувань http://www.dnu.dp.ua/docs/news/buro/Protokol_6_zasidannya_byuro_BEF_13_04_2021_pdf.PDF, здобувачі задоволені рівнем названих питань.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

В університеті діє Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ДНУ (www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Poriadok_Suprovud_osib_z_invalidnist'u.pdf), згідно з яким особам з особливими освітніми потребами надається постійна підтримка в освітньому процесі, як на рівні керівництва університету і факультету, так і інших здобувачів з метою забезпечення права на освіту, сприяння розвитку особистості, поліпшення стану здоров'я та якості життя. Для реалізації права на освіту забезпечується спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доступ до інфраструктури Університету. У 17 корпус на перший поверх є безперешкодний доступ (відсутність сходів), є спеціальний туалет на першому поверсі, тому можна за необхідністю проводити заняття за ОНП на 1-му поверсі корпусу. Наказом ректора університету може бути затверджений індивідуальний графік відвідування аудиторних занять. З даними особами проводять реабілітаційну роботу фахівці ФМТДР, здійснюють консультації фахівці психологічної служби ДНУ та юридичної клініки. Профспілковий комітет Університету забезпечує отримання матеріальної допомоги на оздоровлення. Здобувачі, які мають дітей, мають змогу на отримання новорічних подарунків та білетів на новорічну виставу. Здобувачам виділяється житло в студентських гуртожитках. На даний час аспіранти з особливими освітніми потребами, які б навчалися на ОНП, відсутні.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

У ДНУ політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій визначаються Положенням про порядок врегулювання конфліктних ситуацій у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Konflikt_DNU_2020.pdf) та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ДНУ, пункт 19 http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf. ДНУ засуджує корупцію, булінг, дискримінацію, сексуальні домагання на робочому місці або в освітньому процесі та зобов'язується протидіяти цим явищам. У ДНУ запроваджено Кодекс честі та гідності студента ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Kodeks_studenta_DNU.pdf) та Кодекс працівника ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Kodeks_pracivnyka_DNU.pdf). Механізми запобігання і врегулювання конфлікту інтересів, пов'язаних з корупцією, прописані у Антикорупційній програмі Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (http://www.dnu.dp.ua/docs/korupcia/Antikorupciijna_programa.pdf). У разі виникнення конфліктних ситуацій здобувачі ступеня доктора філософії мають право звернутись до проректора з наукової роботи зі скаргою, протягом 10 днів з дня подання скарги, створюється Комісія з врегулювання конфліктної ситуації, на підставі висновку якої керівництво університету приймає відповідне рішення, передбачене законодавством. Також здобувач може скористатись університетською Скринькою довіри або Телефонном довіри (056) 374-98-39, звернутись до адміністрації структурних підрозділів ДНУ або до керівництва університету. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції в ДНУ – помічник ректора Сергєєв В.П., права та функціональні обов'язки якого визначені Положенням про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції ДНУ, введеного в дію 08.07.2020 р. наказом ректора № 149. (http://www.dnu.dp.ua/docs/korupcia/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7%20149%20%D0%B2%D1%96%D0%B4%2008_07_2020%D1%80.pdf). Щороку оновлюється План заходів щодо запобігання та виявлення корупції в університеті, за результатами виконання якого публікується звіт на сайті ДНУ. (http://www.dnu.dp.ua/docs/korupcia/Plan_2021.pdf, http://www.dnu.dp.ua/docs/korupcia/Zvit_2020.pdf). Прописано загальні правила запобігання корупції, дії учасників навчального процесу у разі вимагання неправомірної вигоди, надходження пропозиції неправомірної вигоди або незаконного подарунку. У разі виявлення протиправних дій працівник чи аспірант може звернутись до уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції у ДНУ http://www.dnu.dp.ua/view/protidiya_korupcii. При проведенні опитувань про якість освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін обов'язковим питанням є питання про корупцію. У рамках освітньої програми випадків дискримінації, корупційних дій та сексуальних домагань виявлено не було, скарги до відповідальних осіб з цього приводу не надходили.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП в ДНУ регулюються наступними нормативними документами: «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/yakist_osvity/Polozhennya_Yakist_osvity_DNU_2020.pdf), «Порядок розроблення, моніторингу, періодичного перегляду та закриття освітніх програм» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Poriadok_Rozrobku%20OP.pdf), який розроблений як складова системи внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу в університеті, «Положення про організацію освітнього процесу в Дніпровському національному університеті» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Система внутрішнього забезпечення якості освіти в ДНУ передбачає щорічний моніторинг та періодичне оновлення ОП (за потребою). Критерії, за якими відбувається перегляд ОП, формулюються як у результаті зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, здобувачами, випускниками і роботодавцями, так і з урахуванням розвитку галузі знань та потреб суспільства. При цьому ураховується актуальність ОП відносно світових тенденцій розвитку галузі, затребуваність фахівців на ринку праці, необхідність підвищення якості та результативності організації освітнього процесу, задоволення потреб здобувачів вищої освіти та роботодавців. Внесення змін до ОП ухвалюється вченою радою ДНУ.

Останній перегляд ОП відбувся у квітні 2020 року під час розширеного засідання кафедр зоології та екології і геоботаніки, ґрунтознавства та екології (витяг з протоколу № 3 від 27.04.2020), на якому окрім НПП кафедр були також присутні аспіранти різних років навчання, представники потенційних роботодавців та наукової спільноти (Науково-Виробничого Підприємства «ЕКО КУЛЬТУРА», природного заповіднику «Дніпровсько-Орільський», НДІ біології ДНУ, ботанічного саду ДНУ) (<https://www.zoology.dp.ua/obgovorennja>). До ОП була введена нова обов'язкова компонента циклу професійної підготовки «Регіональні екологічні проблеми та стратегії їх вирішення», як така, що забезпечуватиме здатність здобувачів використовувати сучасні та спеціалізовані уміння, навички і методи для розв'язання значущих комплексних та регіональних проблем у галузі екології. Дисципліна «Оцінка

стану екосистем та їх компонентів», яка охоплює різні аспекти професійної діяльності еколога та формує здатність застосовувати отримані знання для розв'язання конкретних проблем, була переведена до обов'язкових компонентів циклу професійної підготовки. Був розглянутий і затверджений перелік дисциплін для університетського вибіркового каталогу та факультетського вибіркового каталогу. Ці зміни були ухвалені науково-методичною радою біолого-екологічного факультету (протокол № 9 від 07.09.2020 р.) та затверджені рішенням вченої ради ДНУ (від 10.09.2020 р., протокол № 1).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії залучаються до процесу перегляду ОП шляхом участі в опитуванні/анкетуванні щодо якості викладання навчальних курсів, змісту ОП та процедур забезпечення її якості, участі у засіданнях випускових кафедр та міжкафедральних наукових семінарів, а з 2020 року – у засіданнях Бюро із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності факультету. За пропозицією здобувачів (витяг з протоколу засідання випускових кафедр № 2 від 08.04.2019 р.) розглядалося питання щодо зміни компонентів одного з вибіркового блоків ОНП, а саме введення дисциплін «Оцінка стану екосистем та їх компонентів» та «Просторова організація біогеоценозів», які охоплюють різноманітні аспекти професійної діяльності еколога та формують здатність застосовувати отримані знання для розв'язання конкретних проблем. Були ураховані пропозиції здобувачів щодо тематичної наповненості змісту дисципліни «Оцінка стану екосистем та їх компонентів». Результати анкетування здобувачів регулярно обговорюються на розширених засіданнях випускових кафедр (витяги з протоколів № 1 від 19.09.2017, № 1 від 20.09.2018, № 1 від 17.09.2019, № 1 від 21.09.2020 та № 2 від 26.01.2021 https://www.zoology.dp.ua/results_for_anketa).

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Залучення здобувачів ступеня доктора філософії до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності у ДНУ відбувається через Раду молодих вчених університету, оскільки здобувачі не входять до складу органів студентського самоврядування. Відповідно до Положення про раду молодих учених Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара http://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2021/Polozhennya_pro_radu_molodyh_uchenyh.pdf , аспіранти через представників від факультету, які входять до цього органу, мають право: подавати пропозиції до вченої ради університету (факультету) з питань удосконалення стратегії університету щодо контролю освітнього процесу; брати участь у вирішенні спірних ситуацій, що можуть виникнути між здобувачами вищої освіти та представниками адміністрації/науково-педагогічними працівниками; подавати пропозиції щодо змісту навчальних планів та освітніх програм; делегувати членів Ради до складу вченої ради Університету, а також інших колегіальних та робочих органів Університету. Рада молодих вчених університету аналізує та узагальнює зауваження та пропозиції аспірантів щодо організації освітнього-наукового процесу і звертається до вчених рад факультетів, вченої ради університету чи адміністрації університету з пропозиціями щодо їх вирішення. У 2020–2021 н.р. відбулись збори молодих вчених БЕФ, на яких аспіранти обговорювали ряд питань, зокрема можливість впливу на зміст ОНП через механізм опитування.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Роботодавцями ОНП являються природний заповідник «Дніпровсько-Орільський», НВП «ЕКО КУЛЬТУРА», ТОВ «Біо Захист», Підприємство НДЦ «Дніпровська природна інспекція», ТОВ «ЕКО ЦЕНТР ДНІПРО» та інші установи. Представники даних підприємств і установ приймають безпосередню участь у процесі періодичного перегляду ОНП. Для цього вони запрошуються на розширені засідання випускових кафедр, міжкафедральні семінари, де мають змогу прийняти участь в обговоренні змісту, структури ОНП, наповненості її компонентів, залучаються до рецензування ОП. Так, за пропозиціями роботодавців до ОНП була введена дисципліна «Екологічний моніторинг ґрунтів» (витяг з протоколу № 2 від 08.04.2019 р.), до змісту дисципліни «Роль тварин у біогеоценозах» була введена тема «Типи взаємодій тварин у біогеоценозах в аспекті боротьби зі шкідниками», яка відповідає професійній спрямованості НВП «ЕКО КУЛЬТУРА», відбувся попередній розгляд пропозицій від директора ТОВ «ЕКО ЦЕНТР ДНІПРО» Лампіки Т.В. (витяг з протоколу № 2 від 26.01.2021 р.) <https://www.zoology.dp.ua/obgovorennya> Представники роботодавців залучаються до проведення занять на ОНП, надають консультації здобувачам та приймають участь у підготовці науково-методичного забезпечення програми. Наприклад, представник НВП «ЕКО КУЛЬТУРА» Балдін А.О. є співавтором науково-методичного посібника для самостійної роботи здобувачів ступеня доктора філософії «Просторова організація біогеоценозів», до якого увійшли матеріали його власних досліджень.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Збирання інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників аспірантури здійснюється шляхом їх анкетування. Випускники оцінюють якість здобутої освіти та дають пропозиції щодо її покращення, що дає змогу використати їх досвід та провести об'єктивну оцінку якості ОП. (https://www.zoology.dp.ua/results_for_anketa). Випускники аспірантури працевлаштовані у структурних підрозділах ДНУ, природному заповіднику «Дніпровсько-Орільський», які являються стейкхолдерами ОНП.

Перший випуск здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії за ОНП «Екологія» відбувся у вересні 2020 року. На сайті кафедри зоології та екології створено інформаційну базу випускників (<https://www.zoology.dp.ua/asp-phd>), з випускниками підтримуються активні контакти з метою їх подальшого залучення до процедур оновлення та моніторингу ОНП.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності, згідно з «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Yakist'_osvity_DNU_2020.pdf включає низку процедур забезпечення якості, якими опікується Рада/Бюро (у структурних підрозділах) із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності, що дозволяє вчасно реагувати на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітньої діяльності з реалізації ОНП – це моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми, який проводиться із залученням стейкхолдерів і реалізується у вигляді рекомендацій та управлінських рішень із підвищення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; оцінювання якості науково-педагогічного складу, залученого в освітній процес за даною ОНП; забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників; забезпечення необхідними ресурсами для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи здобувачів; забезпечення наявності інформаційних систем, ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

У ході процедур внутрішнього забезпечення якості освіти за час реалізації ОНП істотних недоліків не виявлено. У результаті врахування зауважень та рекомендацій, передбачених процедурою, в ході комунікації зі стейкхолдерами та отриманих рекомендацій на основі внутрішнього аналізу якості ОНП відбувалися окремі зміни у змісті компонентів ОП, були введені практичні заняття та індивідуальні завдання у вигляді аналітичних оглядів.

За результатами анкетування здобувачів щодо якості роботи науково-педагогічних працівників були виявлені окремі недоліки, а саме необхідність підвищення кваліфікації певними викладачами та збільшення науково-методичних розробок за освітніми компонентами ОНП, над усуненням яких було проведено значну роботу. Були розглянуті пропозиції щодо формування переліку вибіркових дисциплін та їх анотацій за даною ОП та затверджені на засіданні Науково-методичної ради біолого-екологічного факультету 07.09.2020 р., протокол № 9). Розроблено план підвищення кваліфікації викладачів з урахуванням нових вимог згідно з Порядком підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників ДНУ»

http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Poriadok_PK_NPP_DNU.PDF

Посилено оприлюднення політики забезпечення якості, процедур та їх результатів, що знайшло відображення на сайті університету.

Поточний моніторинг ступеню задоволеності здобувачів вищої освіти якістю викладання на ОНП виявив високий рівень їх задоволеності у контексті освітньої і наукової складових освітньої програми.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитації інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація даної ОНП проводиться уперше, тому під час формування та періодичного перегляду освітньо-наукової програми були враховані зауваження та пропозиції з акредитації інших ОП, зокрема щодо запрошення професіоналів-практиків для проведення занять. Обов'язкову дисципліну циклу загальної підготовки «Методологія та організація наукового дослідження» було замінено на «Інноваційно-дослідницьку діяльність науковця», яка в більшому ступені відповідає компетентностям докторів філософії. Було збільшено перелік вибіркових дисциплін. З урахуванням результатів проходження процедури акредитації освітніх програм у ДНУ розроблено і затверджено Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДНУ

http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Yakist'_osvity_DNU_2020.pdf, Положення про порядок врегулювання конфліктних ситуацій у ДНУ

http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Konflikt_DNU_2020.pdf, Положення про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти ДНУ, отриманих у неформальній освіті,

http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Konflikt_DNU_2020.pdf, створена Рада із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності та інші підрозділи з якості освіти; оновлюється структура сайту ДНУ та репозиторій.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Система внутрішнього забезпечення якості в ДНУ базується на принципах усвідомлення усіма співробітниками відповідальності за якість вищої освіти. НПП випускових кафедр залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП через участь у засіданнях кафедр, науково-методичної та вченої ради факультету, бюро із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності факультету, а також через відповідні структурні підрозділи ДНУ, і таким чином впливають на процес формування та перегляду ОП. НПП проходять планове підвищення кваліфікації, приймають участь у зустрічах, круглих столах, лекціях провідних спеціалістів. Група забезпечення та гарант ОП залучені шляхом формування змісту компетентностей, результатів навчання, переліку компонент ОП та їх логічної послідовності. До процедур також залучені: здобувачі вищої освіти через внесення пропозицій щодо змісту ОП, методів викладання та оцінювання, складання індивідуальних навчальних та наукових планів; НПП кафедр, які викладають обов'язкові дисципліни загального циклу – через формування змісту окремих освітніх компонентів; навчально-методичний відділ ДНУ, науково-методичні ради факультету та університету, Бюро факультету та Рада

університету із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності; представники інших ЗВО - шляхом рецензування ОНП та консультування, проведення занять для здобувачів.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Організаційна структура системи внутрішнього забезпечення якості в ДНУ та розподіл повноважень регламентується «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Yakist'_osvity_DNU_2020.pdf, яким передбачається чотири організаційні рівні. Перший рівень включає здобувачів вищої освіти, які беруть участь в обговоренні, внесенні пропозицій, у заходах щодо забезпечення якості, в опитуваннях щодо якості викладання, ефективності діяльності університетських підрозділів, змісту освітніх програм. Другий рівень – гаранті освіти програм, завідувачі та співробітники кафедр, групи забезпечення ОП, основною функцією яких є організація діяльності з розробки та реалізації ОП. На третьому рівні – декан, вчена рада, науково-методична рада факультету, рада студентів факультету, бюро із забезпечення якості вищої освіти – здійснюється формування процедур та практик для забезпечення якості на рівні факультету. На четвертому рівні – ректор, проректори, вчена рада університету, Рада із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності університету та ін. здійснюється оцінювання діяльності структурних підрозділів, визначення системи та затвердження процедур внутрішнього забезпечення якості, затвердження ОП та змін до них. Безпосереднє координування підготовки здобувачів за третім рівнем вищої освіти проводить проректор з наукової роботи ДНУ.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Нормативна база ДНУ включає документи, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу: (http://www.dnu.dp.ua/view/zagalni_polozhennya). До них належать Статут ДНУ, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара, Положення про організацію освітнього процесу в ДНУ, Правила внутрішнього розпорядку ДНУ, Положення про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у ДНУ, Положення про порядок обрання здобувачами вищої освіти дисциплін за вибором у ДНУ, Положення про порядок переведення, відрахування, переривання навчання ЗВО та поновлення відрахованих осіб, Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДНУ, Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ДНУ. Доступ до публічної інформації про діяльність Університету забезпечується шляхом розміщення публічної інформації на офіційному веб-сайті Університету; оприлюднення публічної інформації в засобах масової інформації, розміщення публічної інформації в офіційному друкованому виданні Університету – газеті «Дніпровський університет» http://www.dnu.dp.ua/view/dostup_do_publicnoi_informacii

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

Проект освітньо-наукової програми «Екологія» за спеціальністю 101 Екологія можна переглянути за посиланням: http://www.dnu.dp.ua/view/program_osvitnih_program

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

Освітньо-наукова програма «Екологія» за спеціальністю 101 «Екологія» розміщена на сторінці офіційного сайту ДНУ http://www.dnu.dp.ua/docs/osvitni_programy/onp_20-21/ONP%20101%202020.pdf

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Зміст ОНП спрямований на формування і розвиток професійних компетентностей фахівця-еколога, при цьому передбачає оволодіння такими знаннями, уміннями і навичками, які необхідні для розв'язання конкретних проблем галузі та регіону. Зміст ОНП відповідає науковим інтересам і потребам аспірантів, які мають змогу впливати на склад і структуру освітніх компонент, їх тематичну наповненість. Зміст ОНП забезпечує оволодіння методологією інноваційного наукового дослідження, методами збирання і обробки даних, інтерпретації та презентації результатів досліджень, а також методиками та технологіями викладання у вищій школі. Дисципліна «Іноземна мова» удосконалює здатність аспірантів працювати з сучасною іноземною літературою, вести наукові дискусії, приймати участь у закордонних стажуваннях, міжнародних конференціях, публікувати статті у провідних наукових виданнях. Такі освітні компоненти, як «Філософія та наукова етика», «Інноваційно-дослідницька діяльність науковця»

сприяють вдосконаленню загальної наукової культури аспірантів, засвоєнню і впровадженню знань наукової етики та інноваційних підходів у професійну діяльність та дослідницьку роботу здобувачів. Основною складовою ОНП являється робота здобувача над власним науковим дослідженням, результати якого оформлюються у вигляді дисертації. Здобувачі мають можливість обирати тему індивідуального дослідження, керівника роботи, консультуватись з провідними фахівцями галузі.

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Дослідницька діяльність у галузі екології неможлива без відповідної теоретичної та практичної підготовки. Її зокрема забезпечує компонента циклу загальної підготовки «Інноваційно-дослідницька діяльність науковця», яка формує знання передових концептуальних та методологічних основ інноваційної діяльності, а також вчить, як спланувати і реалізувати на практиці оригінальне наукове дослідження. Дисципліни циклу професійної підготовки формують уміння застосовувати методи математичного і геоінформаційного аналізу та моделювання сучасного стану і прогнозування змін екосистем та їх складових, самостійно використовувати сучасне обладнання для проведення наукових досліджень, а також інші уміння і навички, необхідні для успішної дослідницької діяльності. Практичної досконалості умінь здобувач набуває під час виконання власного наукового дослідження, яке реалізується у польових та лабораторних умовах, і результати якого потребують сучасної статистичної обробки та аналізу. Свідомою підготовки здобувачів до дослідницької діяльності являється успішний захист дисертаційної роботи аспіранта Бондарєва Д.Л. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/atestatsiya-kadriv-vyshchoi-kvalifikatsii/2021/05/doktor-filosofii-traven2021.pdf>; <https://www.zoology.dp.ua/zahist-dissertation>, а також численні апробації наукових робіт аспірантів на міжнародних конференціях та їх публікація у провідних наукових виданнях <https://www.zoology.dp.ua/asp-phd>

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Повноцінна підготовка здобувачів до викладацької діяльності у закладах вищої освіти забезпечується дисциплінами «Філософія та наукова етика», «Іноземна мова», «Викладацька практика», які дають уявлення про норми поведінки та моральні правила, які формують кодекс педагога, забезпечують мовленеві компетентності, необхідні для викладання дисциплін іноземною мовою, а також надають досвід науково-педагогічної діяльності у вищій школі, що сприяє оптимізації самовизначення майбутнього викладача, його адаптації до умов ЗВО та взаємодії з аудиторією. Під час проходження практики здобувачі знайомляться з методиками проведення навчальних занять, розробляють наочні матеріали, тестові завдання, проводять лекційні, практичні, лабораторні заняття. Керівниками практики є досвідчені НПП університету, як правило доктори наук, професори. В процесі проходження практики здобувачі знайомляться з організацією навчального процесу на кафедрі, відвідують заняття керівника та провідних викладачів кафедри, проводять лекційні та практичні заняття за темами, узгодженими з керівником практики та обговорюють їх. Вони ведуть щоденник практики, за результатами проходження практики захищають звіт.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямом досліджень наукових керівників

Планування наукових досліджень аспірантів відбувається у розрізі функціонування наукових шкіл ДНУ, а також у рамках комплексної науково-дослідної роботи випускових кафедр, що передбачає дотичність напрямів досліджень здобувачів і керівників. Так, професор Пахомов О.Є., який являється керівником декількох держбюджетних тем, які виконувались у період з 2016 по 2020 р.р., займається вивченням механізмів екосистемних сервісів, розробкою екологічних принципів їх збереження і відтворення, а також збереженням біорізноманіття тварин і рослин степової зони України. Дисертаційні роботи його аспірантів Подолкіна С.А., Шамрай М.В. та Петрушевського В.Б. присвячені аналізу рослинного і тваринного угруповань в умовах Степового Придніпров'я. Професор Кунах О.М. займається питаннями впливу екологічних факторів на структуру та стійкість угруповань тварин, з тематикою її досліджень тісно пов'язані роботи її аспірантів Жукової Ю.О та Головні А.В., які присвячені дослідженню екологічної структури ґрунтової макрофауни різних місцеперебувань, у тому числі й в оцінці результатів реконструкції лісопаркового насадження. Наукові роботи доцента Бригадиренка В.В. тісно пов'язані з роботою його здобувачки Козак В.М., яка досліджує вплив антропогенних полютантів на популяції ківсяків https://www.zoology.dp.ua/wp-content/uploads/2021/05/%D0%A2%D0%B5%D0%BC%D0%B8_%D0%B4%D0%B8%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9_%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F-1-1.pdf

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Матеріально-технічна база для проведення наукових досліджень аспірантів ОНП «Екологія» відповідає необхідному рівню і включає обладнання лабораторій випускових кафедр ДНУ та обладнання лабораторій НДІ Біології <https://www.zoology.dp.ua/mat-teh-zab.html>.

Про результати досліджень аспіранти доповідають на кафедральних наукових семінарах, національних та міжнародних конференціях. На базі кафедри зоології та екології регулярно проводиться міжнародна конференція «Біорізноманіття та роль тварин в екосистемах» (<http://www.zoology.dp.ua/zoocenosis>). На факультеті видаються журнали «Regulatory Mechanisms in Biosystems» (<https://medicine.dp.ua/index.php/med>), «Biosystems Diversity» (<https://ecology.dp.ua/index.php/ECO>), які входять до наукометричних баз Web of Science та Scopus. Випускник аспірантури Гуслистый А.О. входить до складу редакційної колегії журналу «Biosystems Diversity». Також на

факультеті видаються журнали, включені до переліку наукових фахових журналів України: «Питання степового лісознавства та лісової рекультивациі земель», «Ґрунтознавство», «Екологія та ноосферологія». У 2019-2020 н.р. аспірантам, які відзначились науковою діяльністю (Гуслистий А.О., Козак В.М., Жукова Ю.О.), керівництвом ДНУ були надані грошові премії на подальші дослідження, а у 2020 р. аспіранти Жукова Ю.О. та Петрушевський В.Б., які є співробітниками НДР, отримали надбавки за високі досягнення у праці у розмірі 25 % від посадового окладу.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Підготовка здобувачів за спеціальністю 101 Екологія має певний із залучення здобувачів до міжнародної спільноти. Так, аспіранти Жукова Ю.О. і Подолкін С.О. у 2019 р. приймали участь у міжнародному тренінгу «NATO SPS Emerging Technologies and Countermeasures to CBRN». Аспірантка Жукова Ю.О. двічі проходила стажування у Технічному університеті «Фрайберзька гірнича академія» у рамках програми DAAD «Професійне партнерство з університетами країн, що розвиваються», за програмою PhD «ЕкоМайнінг: розвиток інтегральної PhD програми зі сталого ґрунництва», яка включає лекційну та практичну підготовку аспірантів. (<https://www.zoology.dp.ua/zakordone-stazhuvannya.html>)

Аспіранти приймають участь у міжнародних конференціях та публікують статті у виданнях, які входять до міжнародних баз Scopus та WoS <https://www.zoology.dp.ua/asp-phd>, зокрема у журналі ДНУ «Biosystems Diversity», головним редактором якого являється гарант ОНП проф. Пахомов О.Є. Аспіранти залучаються до міжнародних проектів. Так, аспірант Гуслистий А.О. був учасником проекту «Відновлення біорізноманіття порушених територій шляхом створення штучних мікросистем», поданого у 2018 р. на національний та міжнародний конкурс the Quarry Life Award, запропонований компанією HeidelbergCement. Даний проект посів перше місце (<https://www.zoology.dp.ua/huslysty.html>).

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники аспірантів є керівниками та виконавцями наукових досліджень, що виконувалися та виконуються за рахунок держбюджетного фінансування. Так, професор Пахомов О.Є. був керівником тем 0115U002381 «Зооенні механізми екосистемних сервісів та розробка екологічних принципів їх збереження і відновлення» (2015-2017 р.р.), 0115U002382 «Визначення статусу та розробка стратегії охорони глобально рідкісних видів тварин водних та навколводних екосистем в Україні» (2015-2017 р.р.), 0118U003305 «Концепція управління трансформаціями сучасного біорізноманіття тварин степової зони України в умовах змін клімату» (2018-2020 р.р.). Провідний науковий співробітник Гасо В.Я. є керівником теми 0120U102258 «Розробка та впровадження інноваційної методики молекулярно-генетичної біоіндикації пестицидного навантаження» (2020-2022 р.р.). Доцент Бригадиренко В.В. керував темою 0118U003303 «Біоіндикація як основа оптимізації та охорони долинно-терасових ландшафтів степової зони України за умов антропогенно-кліматичних змін» (2018-2020 р.р.). Зараз Пахомов О.Є. та Бригадиренко В.В. є виконавцями теми 0120U102289 «Критерії оцінювання антропогенної трансформації екосистем за кількісними показниками біологічного різноманіття для оптимізації процедури оцінки впливу на довкілля» (2020-2022 р.р.), якою керує професор Кунах О.М. Статті, акти впровадження та патенти в рамках вказаних наукових досліджень презентовані в офіційних звітах та електронній системі Університетська наука МОН України.

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Практики дотримання академічної доброчесності у ДНУ реалізуються згідно з Положенням про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_dobrochesnist'-2020.pdf) та Кодексу академічної доброчесності. Відповідно до розділу 3 Положення, здійснюється перевірка статей, навчальних посібників, рефератів, дисертаційних робіт та інш. на академічний плагіат. Для цього в ДНУ використовують програмно-технічні засоби, що знаходяться у відкритому доступі в мережі Інтернет і визнані науковою спільнотою (AdvegoPlagiatus, EtxtAntiPlagiati, Anti-Plagiarism тощо), а також програмне забезпечення Unicheck (договір про співпрацю ДНУ з ТОВ «Антиплагіат» № 07-11/2018 від 7.11.2018 р) та StrikePlagiarism (договір № 3 від 10.02.2021 р.). Для аспірантів проводяться семінари з питань дотримання етичних норм академічної доброчесності. Також розглядаються питання про санкції, які можуть вживатися до викладачів та аспірантів за порушення академічної доброчесності та при виявленні ознак плагіату, детально проаналізовані питання перевірки на академічний плагіат дисертаційних робіт. Проводиться анкетування аспірантів з приводу усвідомлення ними необхідності дотримання академічної доброчесності <https://www.zoology.dp.ua/academy-dobroch.html>

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

ДНУ займає принципову позицію стосовно дотримання академічної доброчесності, що висвітлено у Положенні про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_dobrochesnist'-2020.pdf), «Кодексі академічної доброчесності Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара», пункті 20 «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/aspirantura/Polozhennya_%20Doktor%20filosofii.pdf), а також у «Правилах внутрішнього розпорядку Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» http://www.dnu.dp.ua/view/zagalni_polozhennya. Будь-який учасник академічної спільноти, якому стали відомі

факти порушення норм Кодексу, може звернутися до голови Бюро з академічної доброчесності відповідного структурного підрозділу з письмовою заявою на ім'я голови. На засіданні Бюро приймається відповідне рішення. Фактів з виявлення академічної доброчесності серед наукових керівників аспірантів за ОП Екологія не зафіксовано.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Значною перевагою ОП «Екологія» являється поєднання у її структурі класичних екологічних дисциплін, а також таких, що відповідають тематиці наукових досліджень здобувачів, зокрема з оцінки стану природних екосистем, а також екосистем, які зазнали антропогенного впливу, про що свідчить зростання публікаційної активності аспірантів у виданнях, які входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science, та широка апробація їх робіт на міжнародних конференціях. Здобувачі мають значні можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії. Під час викладання освітніх компонент застосовуються результати наукових досліджень НПП, отримані в рамках виконання фундаментальних та прикладних програм державного фінансування, а також результати досліджень стейкхолдерів. НПП, залучені до викладання на ОП, є професіоналами галузі, мають високі наукометричні показники. Сильною стороною ОП також являється її спрямованість на вирішення регіональних проблем степової зони України, що відбиває сучасні тенденції розвитку галузі. Під час складання програми урахований досвід аналогічних програм провідних вітчизняних, а також закордонних ЗВО. Важливим аспектом ОП являється те, що вона спрямована не лише на підготовку висококваліфікованих наукових кадрів, здатних вирішувати проблеми в галузі екології, а і на підготовку майбутніх викладачів ЗВО. За ОП «Екологія» 25 травня 2021 р. відбувся перший на біолого-екологічному факультеті захист дисертації на здобуття ступеня доктора філософії випускника ОП Бондарєва Д.Л.

Слабкими сторонами ОП є незначний контингент випускників за даною програмою, доволі низька вмотивованість здобувачів до подальшої педагогічної роботи у ЗВО, що зумовлено низьким фінансовим забезпеченням освітньо-наукової галузі, а також не достатня опрацьованість системи захисту дисертаційних робіт за новими умовами.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

На сьогодні в Україні екологію визнано пріоритетною галуззю наукового розвитку, на стратегічному рівні пріоритети екологічної політики визначені у Проекті Закону України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року». У зв'язку з цим передбачається попит на фахівців даної спеціальності. Тому ОП має бути спрямована на отримання нових знань, пов'язаних з оцінкою впливу на довкілля, геоінформаційним аналізом екосистем, технологіями природоохоронної діяльності, нормативно-правовою базою у сфері охорони навколишнього середовища, які сприятимуть вирішенню актуальних екологічних проблем. Це зумовлює подальше розширення переліку вибіркових дисциплін. Планується більш активне залучення здобувачів до міжнародної співпраці, а тому можливе запровадження викладання окремих тем або дисциплін англійською мовою. У контексті продовження активної співпраці з екологічними установами планується запровадження дуальної освіти за ОП. Університетом планується покращення матеріально-технічного стану обладнання лабораторій та встановлення сучасного мультимедійного і комп'ютерного обладнання. Передбачається подальше вдосконалення форм та методів викладання за ОП, для чого викладачі ОП будуть залучатись до програм стажування на базі НМЦ ПДО ПК ДНУ. Планується підвищення кваліфікації викладачів через навчання і стажування в закордонних університетах, а також подальше вдосконалення навчально-методичної бази.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Оковитий Сергій Іванович

Дата: 28.05.2021 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ОК 1.1 Філософія та наукова етика	навчальна дисципліна	<i>ОК 1.1 Філософія та наукова етика.pdf</i>	5sW3GhA86f31hVHqE8MpqPoE9qkxTuulbIgoojFEHlw=	Мультимедійне обладнання: проектор Epson EB-X 400 (2018 р.) з проєкційним екраном, ноутбук HP 2HG, 2BES 250 6,6 15,6 FHD AG (2019 р.) Програмне забезпечення: MS Office 365, MS Teams, MS Forms, MS PowerPoint, MS SharePoint, платформа Zoom
ОК 1.2 Іноземна мова	навчальна дисципліна	<i>ОК 1.2 Іноземна мова.pdf</i>	3bF3mXGm9cBEoeiHawwL8iW3ENX3hG3HTnK85SUCsVk=	Мультимедійне обладнання: проектор Epson EB-X 400 (2018 р.) з проєкційним екраном, ноутбук HP 2HG, 2BES 250 6,6 15,6 FHD AG (2019 р.), комп'ютери (2019 р., 12 шт.), HP Compaq 8000 Elite SFF PC (Intel(R) Core(TM) I3-2100), Програмне забезпечення: Microsoft Office 2010 (MS Word, Excel, Access); Microsoft Visual Studio 2010, Total Commander, FAR manager, Adobe Reader, Avast - антивірус. MS Office 365, MS Teams, MS Forms, MS PowerPoint, MS SharePoint, платформа Zoom
ОК 1.3 Інноваційно-дослідницька діяльність науковця	навчальна дисципліна	<i>ОК 1.3 Інноваційно-дослідницька діяльність науковця.pdf</i>	5dbuM7dr7zTJp9ykc3nwEDKEBL2+V+M/ISskRN3S5wo=	Мультимедійне обладнання: проектор Epson EB-X 400 (2018 р.) з проєкційним екраном, ноутбук HP 2HG, 2BES 250 6,6 15,6 FHD AG (2019 р.), комп'ютери (2019 р., 12 шт.), HP Compaq 8000 Elite SFF PC (Intel(R) Core(TM) I3-2100), Програмне забезпечення: Microsoft Office 2010 (MS Word, Excel, Access); Microsoft Visual Studio 2010, Total Commander, FAR manager, Adobe Reader, Avast - антивірус. MS Office 365, MS Teams, MS Forms, MS PowerPoint, MS SharePoint, платформа Zoom
ОК 2.1 Актуальні напрями екологічних досліджень	навчальна дисципліна	<i>ОК 2.1 Актуальні напрями екологічних досліджень.pdf</i>	GtzTTrB2u97Q4cQq1XX+IJR+kIVOKuIDQcNbh/uwMQ=	Мультимедійне обладнання: переносний мультимедійний проектор Toshiba TDP-T40 (уведений в експлуатацію у вересні 2005 р.), ноутбук Lenovo ideapad 510-15IKB. Програмне забезпечення для організації дистанційного навчання і комп'ютерного тестування: MS Teams, MS Forms (ліцензія у складі пакету Microsoft Office 365 A1 Plus for faculty). Пакети прикладних програм Microsoft Office 2010 (MS Word, MS PowerPoint)
ОК 2.2 Природні ресурси екосистем степової зони	навчальна дисципліна	<i>ОК 2.2 Природні ресурси екосистем степової зони.pdf</i>	F+yOUAcZi9l4wJgv+AwCsqxILpF8srZiZJ+L29letcE=	Мультимедійне обладнання: переносний мультимедійний проектор Acer X110P DLP- (уведений в експлуатацію у серпні 2018 р.), ноутбук Lenovo ideapad 330. Програмне забезпечення для організації дистанційного навчання і комп'ютерного тестування: MS Teams, MS Forms, MS SharePoint

				(ліцензія у складі пакету Microsoft Office 365 A1 Plus for faculty) Пакети прикладних програм Microsoft Office 2007 (MS Word, Excel); Statistica, Google Chrome
ОК 2.3 Оцінка стану екосистем та їх компонентів	навчальна дисципліна	ОК 2.3 Оцінка стану екосистем та їх компонентів.pdf	3pxMJtVmcE bidsITP enZKYOV Bal7S1Id28 Dp qLVA2DY=	Мультимедійне обладнання: переносний мультимедійний проектор Toshiba TDP-T40 (уведений в експлуатацію у вересні 2005 р.), ноутбук ACER Aspire 5A514-53-35LU, проектор LED HD F10, 2016 р.) Програмне забезпечення для організації дистанційного навчання і комп'ютерного тестування: MS Teams, MS Forms, MS SharePoint (ліцензія у складі пакету Microsoft Office 365 A1 Plus for faculty) Пакети прикладних програм Microsoft Office 2007 (MS Word, Excel, Access, MS PowerPoint); Statistica; MathCAD 14, GeoDa для математичного моделювання та геоінформаційного аналізу
ОК 2.4 Регіональні екологічні проблеми та стратегії їх вирішення	навчальна дисципліна	ОК 2.4 Регіональні екологічні проблеми та стратегії їх вирішення.pdf	v5i2WvM5l9DiG1jOh 8CbKBPhw9QIE+V5 r4mSa5NSxsA=	Мультимедійне обладнання: переносний мультимедійний проектор Acer X110P DLP - (уведений в експлуатацію у серпні 2018 р.), ноутбук Lenovo idea pad 330. Програмне забезпечення для організації дистанційного навчання і комп'ютерного тестування: MS Forms, MS SharePoint (ліцензія у складі пакету Microsoft Office 365 A1 Plus for faculty) Пакети прикладних програм Microsoft Office 2007 (MS Word, Excel); Statistica, Google Chrome, GeoDa
ОК 2.5 Викладацька практика	практика	ОК 2.5 Викладацька практика.pdf	Oroxd4Y8UU9S44Ro D51oe7oniWrDUhN Du/IBeAuTMBA=	Мультимедійне обладнання: переносний мультимедійний проектор Toshiba TDP-T40 (уведений в експлуатацію у вересні 2005 р.), ноутбук ACER Aspire 5A514-53-35LU, проектор LED HD F10, 2016 р.) Програмне забезпечення для організації дистанційного навчання і комп'ютерного тестування: MS Teams, MS Forms, MS SharePoint (ліцензія у складі пакету Microsoft Office 365 A1 Plus for faculty), ентомологічна колекція, гербарії

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
98059	Гурко Олена Василівна	завідувачка кафедри, Основне місце	Факультет української й іноземної філології та	Диплом спеціаліста, Дніпропетровський	17	ОК 1.2 Іноземна мова	Публікації, що відповідають дисципліні: 1.Nurko O. V.

	роботи	мистецтвознавства	<p>національний університет, рік закінчення: 2005, спеціальність: 030502 Українська мова і література та мова і література (англійська), Диплом доктора наук ДД 007866, виданий 23.10.2018, Диплом кандидата наук ДК 051548, виданий 28.04.2009, Атестат доцента 12ДЦ 037061, виданий 17.01.2014</p>		<p>Implementation of affirmation category in a colloquial style. Eureka: Social and Humanities : scientific journal. Tallinn : Eesti Harju maakond, 2017. № 2. – P. 26–31.</p> <p>2. Hurko O. V. Main types of American slang and its translation into Ukrainian / Український смисл. Дніпро: Вид-во «Ліра», 2020. С. 34–41.</p> <p>3. Гурко О. В. Лексикологія основної іноземної та української мов: Навчальний посібник. Дніпро: Ліра, 2019. 46 с.</p> <p>4. Гурко О. В. Основні способи перекладу англійських антонімічних одиниць українською мовою (на матеріалі засобів масової інформації). Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 27. Том 6. С. 35–39.</p> <p>5. Гурко О. В. Порівняльна стилістика англійської та української мов : посібник-практикум. Дніпро: Ліра, 2020. 60 с.</p> <p>Кваліфікація: Освіта: Дніпропетровський державний університет, 2005 р., спеціальність «Англійська мова і література та українська мова та література», диплом спеціаліста НР № 28136090 від 30 червня 2005 р. Науковий ступінь: кандидат філологічних наук, спец. 10.02.01 – українська мова, 2008, тема дисертації : «Лексика графічного дизайну кінця ХХ – початку ХХІ століття», диплом № 051548 від 28 квітня 2009 року. доктор філологічних наук, спец. 10.02.01 – українська мова, 2018, тема дисертації:</p>
--	--------	-------------------	--	--	--

«Функційно-семантична категорія ствердження в українській літературній мові», диплом №007866 від 23 жовтня 2018 року. Вчене звання: доцент кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців, атестат доцента 12 ДЦ № 037061, виданий 17.01.2014.

Підвищення кваліфікації:

1. Центр післядипломної освіти та підвищення кваліфікації ДНУ за програмою «Лексикостилістичні паралелі української та англійської мови» з 01.02. 2017 р. по 30.09.2017 р. Наказ від 03.02.2017р., № 77к. Довідка №89-400-04 від 05.10.17
2. Закордонне стажування у Венеціанському університеті Ка'Фоскарі (Італія) «Програми підготовки спеціалістів-філологів в Україні та в країнах ЄС: орієнтація на майбутнє» за фахом «Філологічні науки» в обсязі 5 кредитів (150 годин), з 3 по 14 червня 2019 року.

Членство в редколегіях

1. Молодь прагне осягнення слова, зб. студент. наук. товариства "Філолог" (Дніпро), з 2009 року.
2. Український смисл, наукове видання (Дніпро), з 2018 року. Виконання п. 30 ЛУ: пп. 1, 2, 3, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18

1) наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection:

1. Hurko O.V. Intersection of Affirmative Meanings (on the materials of contemporary fiction). ASTRA Salvensis, Supplement No. 1, 2020. P. 605–617.
2. Olena Tsvietaieva, Tetiana Pryshchepa, Diana Biriukova, Olena Ponomarenko, Olena Hurko. Analysis of texts of the author's column

genre in the Ukrainian and American press. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 11/01-XV. Pp. 46-51.

2) наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Гурко О. В. Основні способи перекладу антонімічних одиниць українською мовою (на матеріалі засобів масової інформації). Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 27. Том 6. С. 35–39. (Index Copernicus).

2. Гурко О. В. Співвідношення значень ствердження та реальності й ірреальності. Український смисл. Дніпро : Ліра, 2018. С. 235–243.

3. Гурко О. В., Попова І. С. Запозичення в українській лексиці графічного дизайну. Східнослов'янські мови в їх історичному розвитку. Запоріжжя : Ліпс, 2018. С. 26–35.

4. Гурко О. В. Вербалізація ствердження в епістолярному стилі. Лінгвістика. Лінгвокультурологія : зб. наук. пр. Дніпро : ТОВ «Роял Принт», 2017. Т. 11. С. 23–33.

5. Гурко О. В. Місце прийменників у вираженні ствердження. Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики : наук. журнал. Чернівці: ВД «Родовід», 2016. Вип. 11–12, Ч. 1. С. 164–167.

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії:

1. Гурко О. В. Лінгвопрагматичні засоби вираження згоди в англомовному

художньому діалогічному дискурсі. Дискурсивні аспекти лінгвістичних досліджень. Колективна монографія. Дніпро: Ліра, 2020. С. 32–49.

2. Hurko O. V. The Functional-Semantic Category of Affirmation Development of Modern Science: the Experience of European Countries and Prospects for Ukraine. Latvia: Riga. 2019. P. 197–217.

3. Гурко О.В. Категорія ствердження та її вираження в українській літературній мові. Монографія. Дніпро: Ліра, 2017. 316 с.

8) Виконання функцій наукового керівника наукової теми (проекту): Виконавець наукової теми у проєкті «Мовознавча енциклопедія в мультилінгвальному контексті» (за грантової підтримки Державного фонду фундаментальних досліджень за конкурсним проєктом №Ф83/87-2018).

10) організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника (заступника керівника): Завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, з 2020 року

11) участь в атестації наукових працівників як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради (не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад): Член постійної спеціалізованої вченої ради захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) філологічних наук зі спеціальності 10.02.01 – українська мова; 10.02.02 – російська мова з 2019 року

13) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання, конспектів лекцій/практикумів/матеріалів

вказівок/рекомендації загальною кількістю три найменування:

1. Вотінцева М. Л., Гурко О. В. Панченко О. І., Шепель Ю. О., Калінер Ю. В., Суїма І. П., Шевчик К. Ю. Організація практичної підготовки студентів спеціальності «Переклад з англійської та німецької мов»: навчальний посібник. Дніпро. 2020. 64 с.
2. Гурко О.В. Порівняльна стилістика англійської та української мов: Навчальний посібникпрактикум. Дніпро : Ліра, 2020. 60 с.
3. Вотінцева М. Л., Гурко О. В., Панченко О. І. Сходінками перекладознавства. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів. Дніпро : Ліра, 2019. 48 с.
4. Вотінцева М.Л. Панченко О.І., Гурко О.В. Сходінками перекладознавства. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів. Для студентів спеціальності 035.04 Філологія (германські мови та літератури / переклад включно/). – Дніпро : Ліра, 2019. 48 с.
5. Гурко О.В. Лексикологія основної іноземної та української мов: Навчальний посібник. Дніпро : Ліра, 2019. 46 с.
6. Вотінцева М. Л., Гурко О. В., Панченко О. І. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів «Сходінками перекладознавства». Дніпро: Ліра, 2018. Вип. 3. 40 с.

14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету/журі Всеукраїнської студентської олімпіади

(Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком/проблемною групою:

1. Керівництво студентом, який зайняв призове місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт): Григоренко Руслана (III місце), 2018 рік. Плотницька Катерина (II місце); 2019 рік.
2. Керівництво студентським науковим гуртком «Філолог» (2008-2019 рр.) «Лінгвознавець» (2020-2021 рр.).

15) наявність науковопопулярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій:

1. Гарбузова О. О., Гурко О. В. Особливості перекладу слів-реалій фентезі (на матеріалі романів Дж. К. Роулінг про Гаррі Поттера) / Молодь прагне осягнення слова: збірник студентських наукових товариств «Лінгвознавець» та «Філолог» / за ред. проф. О. В. Гурко. Дніпро : Вид-во «Дріант», 2020. С. 20–25.
2. Гурко О. В. Англіцизми в мовленні студентів Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. Культура мови в українському суспільстві. Дніпро : Вид-во «Ліра», 2020. С. 80–82.
3. Гурко О. В. Український правопис: вивчаємо основні зміни / Дніпровський університет. 30 березня. 2020. № 3.
4. Гурко О. В., Корольова В. В. Ювілейна сільветка. Дніпровський університет. 27

						<p>червня. 2017. № 6-7. 5. Гурко О. В. Складник чи складова. Дніпровський університет. 21 лютого. 2017. № 2. 16) участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю: Член Всеукраїнської спілки викладачів перекладу (Ukrainian Translat or Trainer's Union) з 2017 року Посвідчення № 12 - 2021 http://www.uttu.info/dnipro 17) досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років: 6 років (Партизанська середня школа Дніпровський район) період роботи з 2004 по 2009 р р., вчитель англійської мови.</p>	
8280	Котович Олександр Вячеславови ч	доцент, Основне місце роботи	Біолого- екологічний факультет	Диплом кандидата наук ДК 067178, виданий 23.02.2011	9	ОК 2.4 Регіональні екологічні проблеми та стратегії їх вирішення	<p>Публікації, що відповідають дисципліні: 1) Gorban V., Huslystyі A., Kotovych O., Yakovenko V. (2020). Changes in physical and chemical properties of Calcic chernozem affected by Robinia pseudoacacia and Quercus robur plantings. Ekológia (Bratislava), 39 (1). 27– 44. DOI: 10.2478/eko- 2020-0003. Scopus. 2) Почерняєва Є., Васецька В., Котович О., Яковенко В. (2020) Вплив зрошення на хімічні та фізичні властивості чорноземів звичайних. Екологія та ноосферологія 31 (2) С. 80–85. 3) Яковенко В. М., Котович О. В. Діагностика літологічної неоднорідності грунтів за фрактальними властивостями відносного розподілу грубо- та тонкодисперсних часток твердої фази // Екологія та ноосферологія. – 2018. – 29(2). – С. 111– 118. 4) Котович О.В. (2016) Важки метали у підґрунтових водах Присамар'я Дніпровського Грунтознавство.17(3- 4), 98–107. 3-4 DOI: 10.15421/041617 5) Котович О.В.,</p>

Горбань В.А.,
Яковенко В.М.
Спецпрактикум із
курсу «Діагностика та
оптимізація стану
грунтів» Розділ
«Дегуміфікація
грунтів» . – Дніпро,
2020 – 20 с.
Кваліфікація:
Освіта:
Дніпропетровський
державний
університет, 1997 р.,
спеціальність
«Біологія»,
кваліфікація біолог,
викладач біології та
хімії, диплом ЛЕ №
003802 від 03.07.1997
р.
Кандидат біол. наук,
спец 03.00.16 –
екологія, 2011 р. тема
дисертації: «Еколого-
гідрологічні
особливості лісів
степової зони України
(на прикладі
Присамар'я
Дніпровського)»,
диплом ДК № 067178
від 23.02. 2011 р.
Підвищення
кваліфікації:
1) Навчально-
методичний центр
післядипломної освіти
та підвищення
кваліфікації ДНУ,
стажування з 05.04.21
р. по 12.04.21 р. Тема:
«Сучасні
інформаційні
технології у
освітньому процесі
вищої школи»,
свідоцтво ПК №
02066747/000129 від
12.04.2021 р.
2) Навчально-
методичний центр
післядипломної освіти
та підвищення
кваліфікації ДНУ, », з
01.10.15 р. по 02.11.15
р., тема
«Вдосконалення
професійної
підготовки шляхом
поглиблення і
розширення
професійних знань,
умінь і навичок,
набуття досвіду
виконання завдань
Свідоцтво ПК № 89-
400-77 від 14.01.2016.
Виконання п. 30 ЛУ:
пп. 1, 2, 3, 8, 13, 14, 15,
16.
1) наявність за останні
п'ять років наукових
публікацій у
періодичних
виданнях, які
включені до
наукометричних баз,
рекомендованих
МОН, зокрема Scopus
або Web of Science

Core Collection:
Gorban V., Huslysty A.,
Kotovych O.,
Yakovenko V. Changes
in physical and
chemical properties of
Calcic chernozem
affected by Robinia
pseudoacacia and
Quercus robur
plantings. Ekológia
(Bratislava), 2020. –
Vol. 39, No. 1. – P. 27–
44. doi:
doi:10.2478/eko-2020-
0003.

2) наявність не менше
п'яти наукових
публікацій у наукових
виданнях, включених
до переліку наукових
фахових видань
України:

1. Котович О.В. (2016)
Важкі метали у
підґрунтових водах
Присамар'я
Дніпровського
Ґрунтознавство.17(3-
4), 98–107. 3-4 DOI:
10.15421/041617

2. Котович О.В., Resio
Espejo J. M., Яковенко
В.М., Дубина А.О.,
Травлеєв Л.П.
Гідрологічні
константи та водний
режим чорноземів
звичайних //
Ґрунтознавство. 2019.
– 19(2). – С. 49-55.

3. Яковенко В. М.,
Котович О.В.
Діагностика
літологічної
неоднорідності
ґрунтів за
фрактальними
властивостями
відносного розподілу
грубо- та
тонкодисперсних
часток твердої фази //
Екологія та
ноосферологія. –
2018. – 29(2). – С. 111–
118.

4. Барановський Б.О.,
Котович О.В., Іванько
І.А., & Кармизова Л.О.
(2017)
Трофоморфічний
аналіз флори та
характеристика
ґрунтів заплавних
дібров лівобережжя
Пріорілля.
Ґрунтознавство. 18(3-
4), С. 45–54. 3-4 DOI:
10.15421/041714

5. Почерняєва Є.,
Васецька В., Котович
О., Яковенко В. (2020)
Вплив зрошення на
хімічні та фізичні
властивості
чорноземів
звичайних. Екологія
та ноосферологія 31
(2) С. 80–85.

3) наявність виданого

підручника чи навчального посібника або монографії: Котович О.В. (2016). Водний режим лісових та степових біогеоценозів Присамар'я. Біогеоценологічні дослідження лісів степової зони України: колективна монографія. – Під ред. А. П. Травлеєва. Дніпро: Вид-во «Свідлер А.Л.», С. 172-194.

8) Виконання функцій наукового керівника наукової теми (проекту) або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора /члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України

1. Член редколегії фахового міжвузівського збірника наукових праць кат. Б «Питання степового лісознавства та лісової рекультиваци земель»

2. Виконання функцій відповідального виконавця наукової теми 1. Науково-дослідна робота № 0120U102289 «Критерії оцінювання антропогенної трансформації екосистем за кількісними показниками біологічного різноманіття для оптимізації процедури оцінки впливу на довкілля» (2017–2020 рр.).

13) Наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання; конспектів лекцій/ практикумів/ методичних вказівок/ рекомендацій у загальній кількості не менше трьох найменувань:

1. Котович О.В., Горбань В.А., Яковенко В.М. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни «Екологічний моніторинг ґрунтів» для здобувачів

третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії) зі спеціальності 101 Екологія – Дніпро, 2020. – 21 с.

2. Горбань В.А., Котович О.В., Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Техногенно-екологічна та радіаційна безпека» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії) зі спеціальності 101 Екологія – Дніпро, 2020. – 20 с.

3. Яковенко В.М., Котович О.В. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Екоморфічний аналіз рослинності» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії) зі спеціальності 101 Екологія – Дніпро, 2020. – 16 с.

14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт) Мизін К., призове місце Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Ґрунтознавство» (м. Харків, 2019 р.).

15) Наявність публікацій: науковопопулярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних з наукової або професійної тематики у загальній кількості не менше п'яти):

1. Котович О.В. Вологообіг степових біогеоценозів Присамар'я / О. В. Котович // Мат-ли з'їзду Українського ботанічного товариства м. Київ, 2017. – С. 44–45.

2. Котович О.В. Характеристика деяких агрохімічних показників ґрунтів як складова частина агроекологічного

моніторингу Придніпров'я / О.В. Котович, В.М. Яковенко, Г.В. Загубигорілка // Агрохімія і ґрунтознавство. Міжвідомчий тематичний науковий збірник. Спеціальний випуск. Книга 1. Ґрунтознавство. Харків: «Стіль-Іздат», 2018. С. 201-203.

3. Recio J.M., Kotovich A., F. Diaz del Olmo, Gorban V., Masyuk A., and Samara R. About the palaeoecological significance of Ukrainian chernozems / Геоботанічні, ґрунтові та екологічні дослідження лісових біогеоценозів степової зони: історія, сучасність, перспективи: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 90-річчю з дня народження чл.-кор. НАН України, д.б.н., професора А.П. Травлеєва. – Дніпро: Ліра, 2019. С. 20-23.

4. Котович О.В. Оцінка стану лісорослинних умов та перспективи розвитку лісових насаджень на підтоплених територіях Західного Донбасу / Геоботанічні, ґрунтові та екологічні дослідження лісових біогеоценозів степової зони: історія, сучасність, перспективи: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 90-річчю з дня народження чл.-кор. НАН України, д.б.н., професора А.П. Травлеєва. – Дніпро: Ліра, 2019. С. 88-89.

5. Приварников В. С., Котович О. В. Катіонообмінні властивості чорноземів звичайних на прикладі ґрунтів Присамар'я Дніпровського / Біорізноманіття та роль тварин в екосистемах Матеріали X міжнародної наукової конференції. Дніпро, Україна, 18–19 листопада 2019 р. С. 52.

6. Соболева С. К.,

Котович О. В.
Особливості
формування
гранулометричного
складу чорноземів
звичайних степової
цілини та орних
грунтів /
Біорізноманіття та
роль тварин в
екосистемах
Матеріали X
міжнародної наукової
конференції. Дніпро,
Україна, 18–19
листопада 2019 р. С.
53.
16) участь
професійних
об'єднань за
спеціальністю
1. Член Громадської
організації
«Українське
товариство
грунтознавців та
агрохіміків».
Членський квиток ГО
№ 14100857/029
2. Член Українського
ботанічного
товариства.
Участь у
конференціях:
1. Recio J. M., Kotovich
A., Díaz del Olmo F.,
Gorban V., Masyuk A.,
Cámara R. About the
palaeoecological
significance of ukrainian
chernozems //
Geobotanical, soil and
ecological studies of
forest biogeocenoses of
the steppe zone:
history, present,
prospects: Proceedings
of the International
scientific and practical
conference dedicated to
the 90th anniversary of
the birth of Professor A.
P. Travleyev. – Dnipro:
Луґа, 2019. – Р. 20-23.
2. Котович О.В.
Характеристика
деяких агрохімічних
показників ґрунтів як
складова частина
агроекологічного
моніторингу
Придніпров'я / О.В.
Котович, В.М.
Яковенко, Г.В.
Загубигорілка //
Агрохімія і
грунтознавство.
Міжвідомчий
тематичний науковий
збірник. Спеціальний
випуск. Книга 1.
Ґрунтознавство.
Харків: «Стіль-Іздат»,
2018. С. 201-203.
3. Котович О.В.
Вологообіг степових
біогеоценозів
Присамар'я / О. В.
Котович // Мат-ли
з'їзду Українського
ботанічного

							товариства м. Київ, 2017. – С. 44–45.
204254	Окороков Віктор Брониславович	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Факультет суспільних наук і міжнародних відносин	Диплом доктора наук ДД 003067, виданий 08.10.2003, Диплом кандидата наук ДК 000234, виданий 26.09.1998, Атестат доцента ДЦ 004285, виданий 18.04.2002, Атестат професора 02ІП 003311, виданий 21.04.2005	22	ОК 1.1 Філософія та наукова етика	Публікації, що відповідають дисципліні: 1. Okorokov V.B. In - Depth Time Compaction in Fundamental Measurement of Consciousness by Husserl Heidegger - Badiou (According to the Recipe of Einstein's General Relativity // THE JOURNAL PHILOSOPHY AND COSMOLOGY. 2020. VOL.25. (Web of science). P. 118–130. 2. Okorokov V.B. Limits of Thought in the Light of Nature and Divinity. A Return to Ancient Thought or the Quest for the Being of Primordial Thinking in the Later Heidegger [ENGL] THE JOURNAL PHILOSOPHY AND COSMOLOGY. 2018. VOL.20. P. 170–184 (Web of science) 3. Окороков В.Б. Мифологическая антропология и дискурсивные игры богов в потоке времени // Грані / науково-теоретичний альманах. 2018. Т.21. № 10. С. 156-164. (Index Copernicus) 4. Окороков В.Б. Мислення у своїй споконвічності та поворотні механізми європейської свідомості (деструктивний досвід М. Гайдеггера по пошуку першовитоку європейського мислення) // Грані. - Том 20, № 7 (2017). С. 104–114. 5. Мифология и деструкция научного и архаичного сознания (нисхождение к истокам досократического мышления) [RUS] // Антропологічні виміри філософських досліджень. Збірник наукових праць. Вип.9. 2016 С.7–17 (Web of science) Кваліфікація: Освіта: Дніпропетровський державний університет, 1976 р., спеціальність «Електронні обчислювальні машини», диплом А-1 №939265 від 19.06.1976 р.

Науковий ступінь
доктор філос. наук.,
спец. 09.00.05 –
«Історія філософії»,
2003 р., тема
дисертації:
«Трансформація
західноєвропейської
філософії
(онтологічний зріз)»,
Диплом ДД № 003067
від 08.10.2003 р.
Вчене звання
Професор по кафедрі
філософії, 2005 р.,
атестат професора 02
ПР № 003311 від
21.04.2005 р.
Підвищення
кваліфікації:
1. Науковометодичний
центр післядипломної
освіти та підвищення
кваліфікації ДНУ з
18.02.2019р. по
18.03.2019р., Довідка
№ 19-400-219 від
16.04.2019. Тема:
«Екзистенціальна
філософія»
2.
Науковометодичний
центр післядипломної
освіти та підвищення
кваліфікації ДНУ, за
програмою «Сучасні
інформаційні
технології у
освітньому процесі
вищої школи », з
11.11.2020 р. по
20.11.2020 р.
Свідоцтво ПК №
02066747/000761 від
20.11.2020 р.
Керівництво
аспірантами: На
теперішній час
керівник 1 докторанта
(Павленко І.В.) та 3
аспірантів (Смицький
Є., Несправа Є.,
Головко А.).
Виконання п. 30 ЛУ:
П. 1,2,3,4,8,10,11,15,16
1) наявність за останні
п'ять років наукових
публікацій у
періодичних
виданнях, які
включені до
наукометричних баз,
рекомендованих
МОН, зокрема Scopus
або Web of Science
Core Collection:
1. Okorokov V.B.
InDepth Time
Compaction in
Fundamental
Measurement of
Consciousness by
Husserl
HeideggerBadiou
(According to the
Recipe of Einstein's
General Relativity //
The journal philosophy
and cosmology. 2020.
VOL.25. (Web of
science). P. 118–130.

<http://ispcjournal.org/j2020-25/>

2. Okorokov V.B. Limits of Thought in the Light of Nature and Divinity. A Return to Ancient Thought or the Quest for the Being of Primordial Thinking in the Later Heidegger [INGL] The journal philosophy and cosmology. 2018. VOL.20. P. 170–184 (Web of science) <http://ispcjournal.org/j2017-20/>

3. Огороков В.Б. Мифология и деструкция научного и архаичного сознания (нисхождение к истокам досократического мышления) [RUS] // Антропологічні виміри філософських досліджень. Збірник наукових праць. Вип.9. 2016 С.7–17 (Web of science) http://nbuv.gov.ua/UJRN/Avfd_2016_9_3

2) наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Okorokov V.B. InDepth Time Compaction in Fundamental Measurement of Consciousness by HusserlHeideggerBadio u (According to the Recipe of Einstein's General Relativity // The journal philosophy and cosmology. 2020. VOL.25. (Web of science). P. 118–130.

2. Огороков В.Б. Метафористика «Критики чистого розуму» / А. Еременко А., В. Огороков // Грані. Т.23 №4 (2020). С.118-131.

3. Okorokov V.B. Limits of Thought in the Light of Nature and Divinity. A Return to Ancient Thought or the Quest for the Being of Primordial Thinking in the Later Heidegger [INGL] The journal philosophy and cosmology. 2018. VOL.20. P. 170–184 (Web of science)

4. Огороков В.Б. Мифологическая антропология и дискурсивные игры богов в потоке времени // Грані /

науково-теоретичний альманах. 2018. Т.21. № 10. С. 156-164. (Index Copernicus)

5. О कोरोков В.Б. Мислення у своїй споконвічності та поворотні механізми європейської свідомості (деструктивний досвід М. Гайдеггера по пошуку першовитоку європейського мислення) // Грані. - Том 20, № 7 (2017). С. 104–114.

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії:

1. О कोरोков В.Б. Философское самоопределение Густава Шпета (у спів.). Київ: Изд. дом Дмитрия Бурого, 2019. С.127-140

2. О कोरोков В.Б. «Культурное пограничье» Льва Шестова (у спів.). Київ: Изд. дом Дмитрия Бурого, 2016. – 376 с. (С. 191-227)

4) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня:

1. Бродецька Ю.Ю., захист докторської дисертації, спеціальність 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії, спеціалізована Вчена рада Д 08.051.11, ДНУ ім. Олеса Гончара, 2018.

2. Савонова Г. І., захист докторської дисертації, спеціальність – 09.00.05 «Історія філософії», спеціалізована Вчена рада Д 76.051.11, Луганський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (м.Северодонецьк), 2020.

8) Виконання функцій наукового керівника наукової теми (проекту):

1. Науковий керівник теми держбюджетного фінансування МОН України: 0119U100402 «Сучасні та історикофілософські підвалини буття суспільства в контексті антропологічного

виміру глобалізму»
(2019-2021 рр.)
10) організаційна
робота у закладах
освіти на посадах
керівника
інституту/філії/кафед
ри або іншого
відповідального за
підготовку здобувачів
вищої освіти
підрозділу/відділу
(наукової установи)
Завідувач кафедри
філософії з 2015 р. по
тепер. час
11) участь в атестації
наукових працівників
як офіційного
опонента або члена
постійної
спеціалізованої вченої
ради (не менше трьох
разових
спеціалізованих
вчених рад): Голова
спеціалізованої вченої
ради Д 08.051.11 по
захисту дисертацій на
здобуття наукового
ступеня доктора
філософських наук за
спеціальностями
09.00.05 – історія
філософія та 09.00.03
– соціальна філософія
та філософія історії (з
2015 р. по теперішній
час)
15) Наявність
публікацій:
науковопопулярних
та/або
консультаційних
(дорадчих) та/або
дискусійних з
наукової або
професійної тематики
у загальній кількості
не менше п'яти):
1. Оороков В.Б.
Сознание как
топологический
механизм
трансформации бытия
и времени в
творчестве м.
Хайдеггера // Наукова
конференція «Історія
філософія та
сучасність». 19-21
вересня 2020 р.
Одеський
національний
університет ім.
І.І.Мечникова.
2. Оороков В.Б. До
проблеми
конститування
каркасу сучасної
філософії (синтетичне
вчення Г.А.Заїченка в
контексті
феноменології Е.
Гуссерля) //
Науковопрактична
конференція
«Придніпров'я в
загальносвітовій
скарбниці
культурноісторичної

спадщини планети» (17-19 квітня 2019 р.). Дніпро: Інновація, 2019. – С. 139-150 (у спів.).

3. Огороков В.Б. Архетипичность родового сознания Владимира Соловьева / International conference «Vladimir Soloviev. The Metaphysics of Love». Krakov meeting. Poland/ June, 2-5, 2019. - С.53-55. https://drive.google.com/file/d/1si3Gp3HJwdUhtfJbPbDNHJ5LXoeWxQgYC/view?fbclid=IwAR3DgPRS37pXxgPPpSOalUekeMRN9HsG_qI2EkHmAfKh-d2-aMUvZB-A6fo

4. Огороков В. Б. Феноменология художественного творения и иконы в творчестве М. Хайдеггера и Е. Трубетцкого // Krakow meetings: Eugene Trubetskoy: icon and philosophy. Міжнародна наукова конференція. 3-6 юня 2018 г. <https://www.facebook.com/krakowmeetings/>

5. Огороков В.Б. Міфологічна антропологія та дискурсивність часу // труди Міжнародної науково-практичної конференції «Суспільна місія класичного університету в сучасному світі », приуроченої до 100-річчя ДНУ імені Олеса Гончара. Дніпро. 11–12 жовтня 2018 р.

6. До витоків європейського мислення (М. Гайдеггер і А.Бадью) // Всеукраїнська науково-практична конференція «Проблеми формування громадянського суспільства в Україні». Дніпро. 12 квітня. 2018 р.

7. Огороков В. Б. Сутність зла у творчості Г.Сковороди і А.Бадью // П Всеукраїнська наукова конференція «Україна в гуманітарних і соціально-економічних вимірах». м.Дніпро. 24-25 березня 2017 р. http://www.dnu.dp.ua/docs/zbirniki/fnm/program_5a1d38d7dc8bf.p

						df 16) участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю: 1. Голова дніпропетровської філії Українського філософського фонду (кер. Є. Бистрицький) з 2005 р. по тепер. час 2. Член професійного об'єднання Громадська організація «Одеська гуманітарна традиція» з 2012 р. по тепер. час	
37071	Яковенко Володимир Миколайович	доцент, Основне місце роботи	Біолого-екологічний факультет	Диплом кандидата наук ДК 020576, виданий 08.10.2003, Атестат доцента 12/ДЦ 027557, виданий 20.01.2011	15	ОК 2.2 Природні ресурси екосистем степової зони	Публікації, що відповідають дисципліні: 1. Gorban, V., Huslysty, A., Kotovych, O., Yakovenko, V. (2020) Changes in physical and chemical properties of Calcic chernozem affected by Robinia pseudoacacia and Quercus robur plantings. Ekologiya (Bratislava), Vol. 39, No. 1, p. 27–44. DOI:10.2478/eko-2020-0003 Scopus 2. Мицик Л. П., Яковенко В. М., Лісовець О. І. (2019) Історичний аспект природоохоронного мислення та степового лісознавства. Питання степового лісознавства та лісової рекультиваци земель. Ліра. Дніпро. 48. 3–13. DOI: 10.15421/441901 3. Kotovych O. V., RecioEspejo J. M., Yakovenko V. M., Dubina A. O., Karas O. G., Travleyev L. P.. (2019) Hydrological constants and water regime of a Calcic Chernozems in the zone of true steppe of Ukraine. Fundamental and Applied Soil Science. 19 (2) 51-54. DOI https://doi.org/10.15421/041910 4. Яковенко В.М., Білова Н.А (2018) Біогенне мікроструктурування лісових ґрунтів степової зони України. Вид-во «Середняк», Дніпро. 204 с. (50% власного внеску). 5. Volodymyr Yakovenko (2017) Fractal Properties of Coarse/Fine-Related Distribution in Forest

Soils on Colluvium / In book: Soil Science Working for a Living, Chapter: 3, Publisher: Springer International Publishing Switzerland. Editors: D. DentandY. Dmytruk (eds, pp.29-42). doi:10.1007/978-3-319-45417-7_3 Scopus

6. Мицик Л. П., Лісовець О. І., Яковенко В. М. (2017) Фітоценотичні позиції багаторічних злаків у степових та штучних лісових біотопах на правобережжі Присамар'я. Питання степового лісонавства та лісової рекультивації земель. Ліра, Дніпро. 46, 35–44.

Кваліфікація:
Освіта:
Дніпропетровський державний університет, 1995 р., спеціальність «Біологія», кваліфікація біолог, викладач біології і хімії, диплом С21 № 001008 від 29.03.2021 р.

Кандидат біол. наук, спец 03.00.16 – екологія, 2003 р. тема дисертації: «Екологічна роль біогенного мікроструктурування лісових едафотопів південного сходу України», диплом ДК № 020576, від 08.10.2003 р., Вчене звання доцент по кафедрі геоботаніки, ґрунтознавства та екології, атестат доцента 12ДЦ №027557, від 20.01.2011 р.

Підвищення кваліфікації:
Навчально-методичний центр післядипломної освіти та підвищення кваліфікації ДНУ, стажування з 25.03.21 р. по 02.04.21 р. Тема: «Сучасні інформаційні технології у освітньому процесі вищої школи», свідоцтво ПК № 02066747/000131 від 12.04.2021 р.

Виконання п. 30 ЛУ: пп. 1, 2, 3, 8, 10, 13, 14, 15, 16, 17
1) наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які

включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection:

1. Gorban, V., Huslysty, A., Kotovych, O., Yakovenko, V. (2020) Changes in physical and chemical properties of Calcic Chernozem affected by Robinia pseudoacacia and Quercus robur planting. *Ekológia (Bratislava)*, Vol. 39, No. 1, p. 27–44. DOI:10.2478/eko-2020-0003 Scopus
2. Volodymyr Yakovenko (2017) Fractal Properties of Coarse/Fine-Related Distribution in Forest Soils on Colluvium / In book: Soil Science Working for a Living, Chapter: 3, Publisher: Springer International Publishing Switzerland. Editors: D. Dent and Y. Dmytruk (eds, pp.29-42). doi:10.1007/978-3-319-45417-7_3 Scopus

2) наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Почерняєва Є., Васецька В., Котович О., Яковенко В. (2020) Вплив зрошення на хімічні та фізичні властивості чорноземів звичайних. *Екологія та ноосферологія* 31 (2) 80-85.
2. Yakovenko V.M. (2019) Technique for preparation thin sections of structural soil aggregates of certain size fractions. *Fundamental and Applied Soil Science*. 19 (2) 55-58. DOI <https://doi.org/10.15421/041911>
3. Kotovych O. V., Recio Espejo J. M., Yakovenko V. M., Dubina A. O., Karas O. G., Travleyev L. P.. (2019) Hydrological constants and water regime of a Calcic Chernozems in the zone of true steppe of Ukraine. *Fundamental and Applied Soil Science*. 19 (2) 51-54. DOI <https://doi.org/10.15421/041910>
4. Мицик Л. П., Яковенко В. М., Лісовець О. І. (2019)

Історичний аспект природоохоронного мислення та степового лісознавства. Питання степового лісознавства та лісової рекультивації земель. Ліра. Дніпро. 48. 3–13. DOI: 10.15421/441901

5. Новосад К. Б., Яковенко В. М., Гавва Д. В., Сотников Ю. О. (2018) Вплив різного агрогенного та постагрогенного використання чорнозему типового на вміст загального гумусу. Вісник ХНАУ (1-2). Ґрунтознавство. 67-75.

6. Яковенко В. М., Котович О. В. Діагностика літологічної неоднорідності ґрунтів за фрактальними властивостями відносного розподілу грубо- та тонкодисперсних часток твердої фази // Екологія та ноосферологія. – 2018. – Т. 29, № 2. – С. 41–49. doi:10.15421/031818

7. Мицик Л. П., Лісовець О. І., Яковенко В. М. (2017) Фітоценотичні позиції багаторічних злаків у степових та штучних лісових біотопах на правобережжі Присамар'я. Питання степового лісознавства та лісової рекультивації земель. Ліра, Дніпро. 46, 35–44.

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії:

1. Яковенко В.М., Білова Н.А (2018) Біогенне мікроструктурування лісових ґрунтів степової зони України. Вид-во «Середняк», Дніпро. 204 с. (50% власного внеску).

2. Білова Н.А., Яковенко В.М., Стрижак О.В.(2016) Мікроморфологія лісових ґрунтів степової зони України. Біогеоценологічні дослідження лісів степової зони України. За ред. А.П. Травлеєва. Вид-во «Свідлер А.Л.», Дніпро, С. 5-19.

8) Виконання функцій

наукового керівника наукової теми (проекту) /члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України

1. Член редколегії журналу Питання степового лісознавства та лісової рекультивациі земель ISSN 2073-8331 Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

10) організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника (заступника керівника) закладу освіти/інституту/факультету/відділення (наукової установи)/ філії/кафедри або іншого відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти підрозділу/відділу (наукової установи) /навчально-методичного управління (відділу) / лабораторії / іншого навчально-наукового (інноваційного) структурного підрозділу/вченого секретаря закладу освіти (факультету, інституту) / відповідального секретаря приймальної комісії та його заступника;

1. Заступник декана з виховної роботи біолого-екологічного факультету.

13) Наявність виданих навчально методичних посібників/посібників для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання; конспектів лекцій/ практикумів/ методичних вказівок/ рекомендацій у загальній кількості не менше трьох найменувань:

1. Робочий зошит з дисципліни «Географія рослин і ґрунтів» / В.М. Яковенко. – Д.: «Друкарська справа». 2018. - 22 с.

2. Робочий зошит з дисципліни «Екологія та географія ґрунтів» / В.М. Яковенко. – Д.: «Друкарська справа». 2016. – 40 с.

3. Методичні

рекомендації до практичних робіт з дисципліни «Мікроморфологія та мінералогія ґрунтів» / В.М. Яковенко – Д.: «Друкарська справа». 2016. – 18 с.

14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету/журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком/проблемною групою; керівництво студентом, який став призером або лауреатом Міжнародних мистецьких конкурсів, фестивалів та проєктів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі міжнародних мистецьких конкурсів, інших культурно-мистецьких проєктів; керівництво студентом, який брав участь в Олімпійських, Паралімпійських іграх, Всесвітній та Всеукраїнській Універсіаді, чемпіонаті світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубка світу та Європи, чемпіонаті України; виконання обов'язків тренера, помічника тренера національної збірної команди України з видів спорту; виконання обов'язків головного секретаря, головного судді, судді міжнародних та всеукраїнських змагань; керівництво спортивною делегацією; робота у складі організаційного комітету, суддівського корпусу;

1. Яковчук Катерина, призер I етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з

навчальної дисципліни «Ґрунтознавство» (м. Харків, 2019 р.).

15) Наявність публікацій: науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних з наукової або професійної тематики у загальній кількості не менше п'яти):

1. Яковенко В. М. До питання номенклатури і класифікації ґрунтів при самарського моніторинга / Геоботанічні, ґрунтові та екологічні дослідження лісових біогеоценозів степової зони: історія, сучасність, перспективи: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 90-річчю з дня народження чл.-кор. НАН України, д.б.н., професора А.П. Травлеєва. – Дніпро: Ліра, 2019. – С. 76-78.

2. Котович О.В., Яковенко В.М., Загубигорілка Г.В. Характеристика деяких агрохімічних показників ґрунтів як складова частина агроекологічного моніторингу Придніпров'я // Агрохімія і ґрунтознавство. Міжвідомчий тематичний науковий збірник. - Харків, 2018. - С.201-203.

3. Яковенко В.М. Вплив природної лісової рослинності на морфологію байрачних ґрунтів степової зони України // Матеріали XIV з'їзду Українського ботанічного товариства. – Київ, 2017. – С.78.

4. Яковенко В.М. Морфологічна диференціація гумусово-аккумулятивного горизонту лісових ґрунтів степової зони України //Новітні системи землеробства та шляхи підвищення еколого-біологічної ефективності використання земель в сучасному агрокомплексі: матеріали Міжнар.

						<p>науково-практ. конф. – Дніпро: ДДАЕУ, 2017. – С. 59-62.</p> <p>5. Яковенко В.М. Фрактальний характер елементарної мікробудови (гд/тд відносного розподілу) байрачних ґрунтів на делювіальних відкладах / Екологічні дослідження лісових біогеоценозів степової зони України: Матеріали міжнародної наукової конференції. – Дніпро: Ліра, 2016. – 82 с.</p> <p>16) участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю:</p> <p>1. Член громадської організації «Українське товариство ґрунтознавців та агрохіміків (УТГА). Членський квиток ГО № 14100857/028.</p> <p>1. Член громадської організації «Українське ботанічне товариство (УБТ).</p> <p>17) досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років;</p> <p>1. З 1999 р. по 2007 р. працював на посаді молодшого наукового співробітника, наукового співробітника та завідувача відділу екології та охорони природи НДІ біології ДНУ імені Олеса Гончара</p>	
325441	Башев Валерій Федорович	професор, Основне місце роботи	Факультет фізики, електроніки та комп'ютерних систем	<p>Диплом доктора наук ДД- 001287, виданий 10.05.2000,</p> <p>Диплом кандидата наук ФМ 016123, виданий 26.05.1982,</p> <p>Атестат доцента ДЦ 004280, виданий 18.04.2002,</p> <p>Атестат професора ПР 002129, виданий 17.04.2003,</p> <p>Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) СН 044544, виданий 02.04.1986</p>	22	ОК 1.3 Інноваційно-дослідницька діяльність науковця	<p>Публікації, що відповідають дисципліні:</p> <p>1. V.F. Bashev. Physical properties and structure of vapor-quenched immiscible alloys// V.F. Bashev, S.I. Ryabtsev, A.I. Kushnerev, N.A. Kutseva, S.N. Antropov/ Journ. Phys. Electr.-2018.-V.26., No. 1. - p. 45-52.</p> <p>2. Башев В.Ф., Рябцев С.І., Кушнерьов О.І., Куцева Н.О., Костіна А.А. Спосіб отримання резистивного сплаву. Патент на корисну модель. Україна. № 133733 В22D 7/00, С21В 15/00. Заявка № u201810002 08.10.18,- 25.04.2019, - Бюл. №8.</p> <p>3. Башев В.Ф., Костіна А.А., Куцева Н.О., Кушнерьов О.І., Рябцев С.І. Фізичні</p>

основи технології виробництва радіоелектронної апаратури.
Затверджено Вченою радою факультету ФЕКС ДНУ ім. О.Гончара протокол № 8 від 24.04. 2018, – 64с.

4. Башев В.Ф.
Кушнерьов О.І.
Рябцев С.І. Костіна А.А., Антропов С.М.
Спосіб отримання залізного сплаву.
Патент на корисну модель. Україна. № 124607 B22D 7/00, С21В 15/00. Заявка № u201712288 12.12.17,- 10.04.2018,-Бюл.№7.
Кваліфікація:
Освіта:
Дніпропетровський державний університет, 1969 р., спеціальність «Фізика», кваліфікація: викладач фізики, диплом С№319438 від 28.06.1969р.
Канд. фіз.- мат. наук, спец. 01.04.07.-Фізика твердого тіла, тема дисертації «Формирование метастабильных фаз в металлических сплавах при закалке их жидкого состояния», диплом ФМ № 016123 від 21.01.1982р.
Доктор фіз.-мат. наук., спец. 01.04.07 – «Фізика твердого тіла», 2000 р., тема дисертації: «Закономірності формування метастабільних станів в загартованих з рідини і пари сплавів метал-метал, метал-неметал», диплом ДД № 001287 від 10.05.2000 р.
Вчене звання доцент по кафедрі металофізики, 2002р., атестат доцента Дц № 004280 від 18.04.2002р.
Професор по кафедрі металофізики, 2003 р., атестат професора ПР №002129 від 17.04.2003 р.
Підвищення кваліфікації:
1) Навчально-методичний центр післядипломної освіти та підвищення кваліфікації ДНУ, стажування з 18.11.2019р. по 18.12.2019р.. Тема «Сучасне навчально-

методичне забезпечення кафедри теоретичної фізики». Довідка ПК № 89-400-59 від 02.01.2020р. Виконання п.30 ЛУ: пп. 1, 2, 3, 4, 8, 10, 11, 12, 13, 16

1) наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection:

1. V. Bashev Influence of liquid quenching on phase composition and properties of Be-Si eutectic alloy /V.Bashev, S. Ryabtsev., A.Kushnerev, N.Kutseva, S.Antropov > East European Journal of Physics. — 2020. — No. 3. — P. 81–84
<https://link.springer.com/article/10.1007/s10958-018-3844-7>

2. S. Ryabtsev. Metastable states in high carbon C-(Fe, Ni, Co) films obtained by three-electrode ionplasma sputtering//S.Ryabtsev, V.Bashev, A.Kushnerev, N.Kutseva, S.Antropov// Molecular Crystals and Liquid Crystals. — 2020. — Vol. 699, No. 1. — P. 90–96.
<https://doi.org/10.1080/15421406.2020.1732543>

3. V. Polonsky. STRUCTURE AND CORROSIONELECTROCHEMICAL PROPERTIES OF FeBASED CAST HIGHENTROPY ALLOYS //V.Polonsky, A.Kushnerev, V.Bashev// Journal of Chemistry and Technologies. — 2020. — Vol. 28, N 2. - P. 176-185.
<https://doi.org/10.15421/082019>

4. Kutseva, N. Influence of glass insulation on the structure and magnetic properties of Co-Si-B microwires / N. Kutseva, V. >Bashev

5. Башев В.Ф. Влияние высоких скоростей охлаждения на фазовый состав и физические свойства сплавов Co-Be и Cu-Be. / Башев В.Ф., Кушнерев А.И.,

Рябцев С.И., Костина А.А. Ильченко Е.В. // Металлофизика и новейшие технологии. – 2018. – т.40, № 9. с.1231-1245.

2) наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. V.Polonsky. STRUCTURE AND CORROSION-ELECTROCHEMICAL PROPERTIES OF Fe-BASED CAST HIGH-ENTROPY ALLOYS //V.Polonsky, O.Kushnerev, V.Bashev// Journal of Chemistry and Technologies. – 2020. – Vol. 28, N 2. - P. 176-185.
2. O.I.Kushnerev. Structure, thermal and electrical properties of Fe-B-Co-Nb-Ni-Si high entropy metallic glass Journ.//O.I.Kushnerev, V.F.Bashev// Phys. Electr.-2020.-V.28., No.1.,-p.47-52.
3. V.F.Bashev, The effect of cooling speed on the magnetic properties of Cu-Fe-Ni multicomponent alloys with Al and Si additions // V.F.Bashev, A.I.Kushnerev// Journ. Phys. Electr.-2018.-V.26., No. 1.,-p.39-44.
4. V.F.Bashev. Physical properties and structure of vapor-quenched immiscible alloys// V.F.Bashev, S.I.Ryabtsev, A.I.Kushnerev, N.A.Kutseva, S.N.Antropov/ Journ. Phys. Electr.-2018.-V.26., No. 1. - p. 45-52.
5. S.I.Ryabtsev The effect of Bi additives on the properties of Fe-Pt films // S.I.Ryabtsev, V.F.Bashev, O.I.Kushnerev, N.O.Kutstva, E.V.Yelina., O.O. Veres// Journ. Phys. Electr.-2019.-V.27., No. 2.,-p.47-50.

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії:

1. Башев В.Ф., Рябцев С.И., Кушнерев О.И., Антропов С.М., Костина А.А. «Фізико-хімічні процеси виробництва тонкоплівкових

компонентів радіоелектронної апаратури Д.:Ліра. Надрукований за ухвалою Вченої Ради ДНУ (прот.№11 від 22.04.2019р.) –2019, 128 с

2. Рябцев С.І., Кушнерев О.І., Башев В.Ф., Куцева Н.О., Навчальний посібник до вивчення дисципліни «Фізичний практикум.–Д.:РВВ ДНУ. –2018, 64 с.

4) наукове консультування здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня; Рябцев С.І. Метастабільні стани у загартованих з рідини і пари сплавах і незмішуваних системах. Дніпро.- 2017

8) Виконання функцій наукового керівника наукової теми (проекту):

1. Науковий керівник теми держбюджетного фінансування МОН України: «Дослідження процесів наднерівноважного гартування з розплаву і пари металевих сплавів і діелектричних сполук» № 0118U003304 (2018–2020 рр).

10) організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника інституту/філії/кафедри або іншого відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти підрозділу/відділу (наукової установи): Завідувач кафедри металофізики (далі експериментальної фізики та фізики металів) з 1994 по 2017 р.

11) участь в атестації наукових працівників як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради (не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад): Член спеціалізованих вчених рад: Вчений секретар

спеціалізованої вченої ради Д 08.051.02. для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук за спеціальністю 01.04.07.- фізика твердого тіла та 01.04.02-теоретична фізика з 2021р.
Член спеціалізованої вченої ради Д 08.051.07. для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук за спеціальністю 05.02.01.- матеріалознавство з 2012р.

12) наявність авторських свідоцтва/або патентів:
1. Башев В.Ф., Рябцев С.І., Кушнерьов О.В., Куцева Н.О.. Спосіб отримання прозорого електропровідного покриття. Патент на корисну модель. Україна. №№ 142207 F24S 80/50, G02B 1/16. Заявка № u 2019 10425 17.10.2019,- 25.05.2020,- Бюл. №10.
2. Башев В.Ф., Рябцев С. І., Кушнерьов О. І., Куцева Н.О Костіна А.А. Спосіб отримання резистивного сплаву. Патент на корисну модель. Україна. № 133733 B22D 7/00, C21B 15/00. Заявка № u201810002 08.10.18,- 25.04.2019,- Бюл. №8.
3. Башев В.Ф., Кушнерьов О.І., Рябцев С.І., Куцева Н.О., Попов С.О., Крузіна Т.В., Антропов С.М. Спосіб отримання резистивного плівкового сплаву. Патент на корисну модель. Україна. № 138742 B22D 7/00. Заявка № u 201905247 17.05.2019,- 10.12.2019,- Бюл. №23.
4. Башев В.Ф. Кушнерьов О.І. Рябцев С.І. Костіна А.А., Антропов С.М. Спосіб отримання залізного сплаву. Патент на корисну модель. Україна. № 124607 B22D 7/00, C21B 15/00. Заявка № u201712288 12.12.17,- 10.04.2018,- Бюл. №7.
5. Башев В.Ф., Попов С.О., Скорбященський Є.С., Рябцев С.І.,

Крузіна Т.В.,
Потапович Ю.М.
Спосіб отримання
однорідних сплавів
незмішуваних систем .
Патент України на
корисну модель.
Україна. № 143317,
(51) МПК (2006) B22D
7/00, C21B 15/00
опубл. 27.07.20, Бюл.
№ 14.

13) Наявність виданих
навчально-
методичних
посібників/посібників
для самостійної
роботи студентів та
дистанційного
навчання; конспектів
лекцій/ практикумів/
методичних вказівок/
рекомендацій у
загальній кількості не
менше трьох
найменувань
1. Башев В.Ф., Рябцев
С.І., Кушнерьов О.І.,
Антропов
С.М., Костіна А.А.
«Фізико-хімічні
процеси виробництва
тонкоплівкових
компонентів
радіоелектронної
апаратури Д.: Ліра.
Надрукований за
ухвалою Вченої Ради
ДНУ (прот.№11 від
22.04.2019р.) –2019,
128 с.
2. Рябцев С.І.,
Кушнерьов О.І.,
Башев В.Ф., Куцева
Н.О., Навчальний
посібник до вивчення
дисципліни
«Фізичний
практикум.–Д.:РВВ
ДНУ. –2018, 64 с.
3. Башев В.Ф., Костіна
А.А., Куцева Н.О.,
Кушнерьов О.І.,
Рябцев С.І. Фізичні
основи технології
виробництва
радіоелектронної
апаратури.
Затверджено Вченою
радою факультету
ФЕКС ДНУ ім.
О.Гончара протокол
№ 8 від 24.04. 2018,–
64с.

16) участь у
професійних
об'єднаннях за
спеціальністю:
1. Академік Академії
наук вищої освіти
України з 2012р.,
посвідчення № 3-2012
2. Член-кореспондент
міжнародної
інженерної Академії з
2015 р., диплом,
протокол № 18 від
10.11.2015
3. Член секції
"Наноструктуровані та

							аморфні матеріали“ Наукової ради при відділенні фізики та астрономії НАН України з проблеми “Фізика металічного стану.” з 2017р. Публікації, що відповідають дисципліні: 1. 1. Ecosystem services provided by animals under anthropogenic pressure within Ukrainian steppe: monograph. (2016). O. Y. Pakhomov (ed), East West» Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH. 2. Didur, O. O., Kulbachko, Yu. L., Pakhomov, O. Ye. (2018). Species Structure of Oribatid Mite Population (Acari, Oribatea) in the Forest Floor Litter in the Reclaimed Territories (Ukraine). Vestnik Zoologii, 52(4), 331– 340. doi: 10.2478/vzoo- 2018-0035 (Scopus). 3. Didur, O. A., Kulbachko, Yu. L., Maltsev, Ye. I., Konovalenko, T. V. (2018). Ecology of soil algae cenoses in Norway maple plantation in the recultivated territory of the Western Donbas (Ukraine). Ukrainian Journal of Ecology, 8(1), 865–872. doi: 10.15421/2018_286 (Web of science). 4. Didur, O., Kulbachko, Y., Maltsev, Y. (2018). Impact of tropho-metabolic activity of earthworms (Lumbricidae) on distribution of soil algae within Acer platanoides L. plantation in recultivated territories of Western Donbas (Ukraine). Ukrainian Journal of Ecology, 8(2), 18–23. doi: 10.15421/2018_304 (Web of science). 5. Лихолат Т. Ю., Кульбачко Ю. Л., Лихолат О. А., Скляр Т. В., Маренков О. М., Лихолат Ю. В. Механізми антиоксидантного захисту живих організмів. Методичні рекомендації. Д.: ДНУ ім. Олеса Гончара, 2019. – 33 с. Кваліфікація: Освіта: Дніпропетровський
14900	Кульбачко Юрій Люцинович	професор, Основне місце роботи	Біолого- екологічний факультет	Диплом доктора наук ДД 005187, виданий 25.02.2016, Диплом кандидата наук ДК 005943, виданий 09.02.2000, Атестат доцента ДЦ 009463, виданий 16.12.2004	35	ОК 2.1 Актуальні напрями екологічних досліджень	

державний університет, 1980 р., спеціальність «Біологія», кваліфікація біолог, викладач біології та хімії, диплом Г-II №171921 від 30.06.1980 р. Кандидат біол. наук, спец 03.00.16 – екологія, 1999 р. тема дисертації: «Состояние структурной организации беспозвоночных животных подстилки степных лесов в условиях промышленного загрязнения», диплом ДК № 005943, від 02.02.2000р Доктор біол. наук, спец. 03.00.16 – екологія, 2015 р., тема дисертації: «Средовищеперетворювальна роль ґрунтових сапрофітів на рекультивованих землях південного сходу України», диплом ДД № 005187 від 25.02.2016р. Вчене звання доцент по кафедрі зоології та екології, 2004 р., атестат доцента ДЦ № 009463. Вчене звання професора по кафедрі зоології та екології, 2019 р., атестат професора АП № 001153. Підвищення кваліфікації: 1) Навчально-методичний центр післядипломної освіти та підвищення кваліфікації ДНУ, стажування з 11.11.20 р. по 23.11.20 р. Тема: «Сучасні інформаційні технології у освітньому процесі вищої школи », свідоцтво ПК № 02066747/000778 від 25.11.2020 р. Виконання п. 30 ЛУ: пп. 1, 2, 3, 8, 9, 11, 15, 16, 18 1) наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection: 1. Didur, O. A., Kulbachko, Yu. L.,

Gasso, V. Y. (2017). Accumulation of microelements by different invertebrate trophic groups on wasted lands. Ukrainian Journal of Ecology, 7(4), 30–34. doi: 10.15421/2017_83 (Web of science).

2. Kulbachko Y., Didur O., Khromyhh N., Pokhulenko A., Lykholat T., Levchenko B Morfo-ecological structure of oribatid mite (Acariformes, Oribatida) communities in the forest litter of recultivated areas. Biosystems Diversity Vol. 27 № 4. 2019. P. 334-342.

3. A.P.Pokhulyenko, O.O.Didur, Y.L.Kulbachko, L.P.Bandura, S.A.Chernykh. Influence of saprophages (Isopoda, Diplopoda) on leaf litter decomposition under different levels of humidification and chemical loading. DOI: <https://doi.org/10.15411/012049>. P. 384-389. Biosystems Diversity Vol. 28 № 4 (2020)

2) наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Kulbachko Y., Pakhomov O., Didur O., Loza I. Features of forming an invertebrate fauna in technogen environment (Kriviy Rig, Ukraine) Acta Agraria Debreceniensis. – 2016. – 70. – P. 53-56.

2. Кульбачко, Ю. Л., Дідур, О. О. (2017). Морфологічна мінливість представників педобіонтів-зоофагів на прикладі *Carabus granulatus* Linnaeus, 1758 (Coleoptera, Carabidae) в умовах техногенного пресу. Біологія та валеологія, 19, 51–57.

3. Дідур О. О., Кульбачко Ю. Л., Кришень М. І. (2017). Зоогенні тенденції буферної здатності ґрунту як складова екологічної реабілітації урбоґрунту в межах паркової зони мегаполісу. Питання степового

лісознавства та лісової рекультивациі земель. – Т. 46. – Д.: Ліра. – С. 106-114.

4. Didur, O. A., Kulbachko Yu., Ovchynnykova Yu. (2017) Structure of the oribatid mite population (Acariformes, Oribatida) in the topsoil within forest plantations in reclaimed territories (Ukraine). *Biologija*. – Vol. 63, No. 4. – P. 313-324.

5. Didur O. O., Kulbachko Yu. L., Pakhomov, O. Ye. (2018). Species Structure of Oribatid mite population (Acari, Oribatea) in the forest floor litter in the reclaimed territories (Ukraine). *Vestnik Zoologii*. – 52 (4). – С. 331-340.

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії:

2. 1. Екологічні аспекти зоопертинентної функції ґрунтових сапрофагів. Ю.Л.Кульбачко, О.О.Дідур, А.П.Похиленко. Д.: ЛІРА, 2019. – 112 с.

2. Zoopertinent function of soil saprophages in current environment management. Y. Kulbachko, O. Didur, A. Pokhylenko, T. Lykholat. – Riga: «Baltija Publishing», 2019. – 96 p.

3. Кабар, А. М., Лихолат, Ю. В., Шевченко, Т. М., Лихолат, Т. Ю., Кульбачко, Ю. Л. (2018). Популяційна антропологія: підручник. РВВ ДНУ, Дніпро.

8) Виконання функцій наукового керівника наукової теми (проекту) /члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України

1. Науковий керівник теми держбюджетного фінансування МОН України: «Екологічні основи зоопертинентного впливу тварин на процеси оптимізації природних і

порушених екосистем в умовах сучасного природокористування » № 0117U001207 (2017–2019 рр).

2. Членство у редколегіях:
Журнал «Агрологія» ДДАЕУ, місто Дніпро.
Вісник Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна серія «Екологія».

9. Керівництво студентом, який зайняв призове місце, або робота у складі організаційного комітету/журі/апеляційної комісії Міжнародної студентської олімпіади/II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наук. робіт).
Член журі конкурсу “Мала академія наук України” з 2013 року по теперішній час.

11) участь в атестації наукових працівників як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради (не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад):
Член спеціалізованої вченої ради Д 08.051.04 для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора біологічних наук у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара

15) Наявність публікацій: науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних з наукової або професійної тематики у загальній кількості не менше п’яти):

1. Kulbachko, Y., Didur, O., Ovchynnykova, Y., Pokhylenko, A. (2018). Zoogenic tendencies of buffer capacity of urban soils in boundaries of the park zone of industrial megapolis (city Dnipro, Ukraine). 2nd International Conference “Smart Bio 03–05 May 2018. Kaunas, Lithuania. P. 376.

2. Коба, П. О., Хромих, Н. О., Дідур, О. О.,

Кульбачко, Ю. Л. (2018). Адаптаційні можливості наземних черевоногих моллюсків до забруднення навколишнього середовища. Рослини та урбанізація: Матеріали 7-ї Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 3 березня 2018 р.). Дніпро. С. 129–130.

3. Подолкіс, С. А., Кульбачко, Ю. Л. (2017). Функціональна роль та особливості формування населення наземних черевоногих моллюсків байрачних лісів Присамар'я Дніпровського. Zoocenosis–2017. Біорізноманіття та роль тварин в екосистемах: Матеріали ІХ Міжнар. наук. конф. Україна, Дніпро, ДНУ, 20–22.11.2017 р. Дніпро. С. 61–62.

4. Кульбачко, Ю. Л., Дідур, О. О., Лоза, І. М. (2016). Пертинентний вплив дощових черв'яків на найважливіші характеристики гумусового стану насипних ґрунтів ділянок лісової рекультивації Ресурсозберігаючі технології та їх правова і економічна оцінка в сільськогосподарському виробництві: Зб. матеріалів допов. Міжнар. наук.-практ. конф., 27–28 квітня 2016 р., м. Київ. – Київ. С. 120–121.

5. Кульбачко, Ю., Дідур, О. (2016). Орибатидні кліщі ділянки лісової рекультивації на території Західного Донбасу. Екологія і природокористування в системі оптимізації відносин природи і суспільства: Матеріали 3-ї Міжнар. наук.-практ. конф. 24–25 березня 2016 р. Ч. 1. Крок, Тернопіль. С. 108–110.

6. Didur, O. A., Kulbachko, Y. L. (2016). Millipede contribution in respiratory activity of artificial soil mixtures in the model experiments (ecosystem services, ecological rehabilitation of technogen landscapes). Екологічні

						дослідження лісових біогеоценозів степової зони України: Матеріали Міжнар. наук. конф. Ліра, Дніпро. С. 75–77. 16) участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю член громадської організації «Українське товариство ґрунтознавців та агрохіміків (УТГА)» (zareєстровано Міністерством юстиції України 31 серпня 1992 року), членський квиток ГО № 14100857/037 18) Наукове консультування установ, підприємств, організацій протягом не менше двох років Член журі по захисту науково-дослідних робіт представників Дніпровської малої академії за спеціальністю «Екологія» Участь у конференціях: 1) Kulbachko, Y., Didur, O., Ovchynnykova, Y., Pokhylenko, A. (2018). Zoogenic tendencies of buffer capacity of urban soils in boundaries of the park zone of industrial megapolis (city Dnipro, Ukraine). 2nd International Conference "Smart Bio 03–05 May 2018. Kaunas, Lithuania. P. 376. 2) Коба, П. О., Хромих, Н. О., Дідур, О. О., Кульбачко, Ю. Л. (2018). Адаптаційні можливості наземних червононогих моллюсків до забруднення навколишнього середовища. Рослини та урбанізація: Матеріали 7-ї Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 3 березня 2018 р.). Дніпро. С. 129–130	
212163	Пахомов Олександр Євгенійович	завідувач кафедри, Основне місце роботи	Біолого-екологічний факультет	Диплом доктора наук ДД 000741, виданий 02.07.1999, Диплом кандидата наук БЛ 019016, виданий 02.12.1987, Атестація ДЦ 018859, виданий 28.12.1989,	43	ОК 2.3 Оцінка стану екосистем та їх компонентів	Публікації, що відповідають дисципліні: 1. Кунах О.М., Жуков О.В., Пахомов О.Є. Оцінка стану екосистем та їх компонентів (обрані теми): Навчально-методичний посібник, – Дніпро: вид-во «АРБУЗ», 2020. – 77 с. 2. Koshelev, A. I., Pakhomov, O. Y., Kunakh, O. M.,

Атестат
професора ПР
000539,
виданий
26.06.2001

Koshelev, V. A., & Fedushko, M. P. (2020). Temporal dynamic of the phylogenetic diversity of the bird community of agricultural lands in Ukrainian steppe drylands. *Biosystems Diversity*, 28(1), 34–40. doi:10.15421/012006

3. Boyko, O.O., Duda, Y.V., Pakhomov, O.Y., & Brygadyrenko, V.V. (2016). Comparative analysis of different methods of staining the larvae *Haemonchus contortus*, *Mullerius* sp. (Nematoda, Strongylida) and *Strongyloides papillosus* (Nematoda, Rhabditida). *Folia Oecologica*, 43(2), 129-137. (Scopus).

4. Loza I.M., Pakhomov O.Y., Chorna V.I., Voroshilova N.V., "Evaluation of remediation efficiency of manganese quarry lands after open-cut mining: Ecosystem approach", 2018, "Nauko vyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu", "4", "122", "128" (Scopus).

5. Loza, I. M., Pakhomov, O. Y., Chorna, V. I., & Voroshilova, N. V. (2020). Ecological evaluation of remediation efficiency of Vilnohirska mining and metallurgical plant. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, 3, 86–90. doi:10.33271/nvngu/2020-3/086

Кваліфікація:
Освіта:
Дніпропетровський державний університет, 1975 р., спеціальність «Біологія», кваліфікація біолог, викладач біології та хімії, диплом А-II № 023128 від 19.06.1975 р.
Кандидат біол. наук, спец 03.00.08 – зоологія, 03.00.16 - екологія, 1987 р. тема дисертації: «Почвенно-екологическая роль роющей деятельности млекопитающих в лесных биогеоценозах степной зоны УССР», диплом БЛ № 019016, від 02.12.1987 р
Доктор біол. наук,

спец. 03.00.16 – екологія, 1999 р., тема дисертації: «Биогеоценотическая роль млекопитающих в почвообразовательных процессах степных лесов Украины», диплом ДД № 000741, від 02.07.1999 р. Вчене звання доцент по кафедрі зоології та екології, 1989 р., атестат доцента ДЦ № 018859. Вчене звання професор по кафедрі зоології та екології, 2001 р., атестат професора ПР № 000539. Підвищення кваліфікації: 1) Навчально-методичний центр післядипломної освіти та підвищення кваліфікації ДНУ, стажування з 26.10.17 р. по 27.11.17 р. Тема: «Сучасні технології в екології». Довідка № 89-400-40 від 04.12.2017. 2) Навчально-методичний центр післядипломної освіти та підвищення кваліфікації ДНУ, стажування з 08.10.20 р. по 16.10.20 р. Тема: «Сучасні інформаційні технології у освітньому процесі вищої школи». Свідоцтво ПК № 02066747/000618 від 16.10.2020 р. Виконання п. 30 ЛУ: пп. 1, 2, 3, 4, 7, 8, 10, 11, 13, 16: 1) наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection: 1. Didur, O. O., Kulbachko, Yu. L., Pakhomov, O. Ye. (2018). Species Structure of Oribatid Mite Population (Acari, Oribatea) in the Forest Floor Litter in the Reclaimed Territories (Ukraine). Vestnik Zoologii, 52(4), 331–340. doi: 10.2478/vzoo-2018-0035 (Scopus) 2. Pakhomov, O. Y., & Shulman, M. V. (2017). Features of Birds Corpses Decomposition

and Utilization Processes in Different Forest Biogeocoenosis in Steppe Dnipro River Area. Ornithological reading of memory M. A. Voinstvensky (collection of works). Vestnik zoologii, Journal of Schmalhausen Institute of Zoology. 35, 59–61. (Scopus).

3. Shulman, M.V., Pakhomov, O.Y., & Brygadyrenko, V.V. (2017). Effect of lead and cadmium ions upon the pupariation and morphological changes in *Calliphora vicina* (Diptera, Calliphoridae). *Folia Oecologica*, 44 (1), 28-37.
[www.doi:10.1515/foecol-2017-0004](https://doi.org/10.1515/foecol-2017-0004) (Scopus).

4. Maltsev, Y.I., Pakhomov, A.Y., & Maltseva, I.A. (2017). Specific features of algal communities in forest litter of forest biogeocoenoses of the steppe zone. *Contemporary Problems of Ecology*, 10(1), 71-76.
[www.doi:10.1134/S1995425517010085](https://doi.org/10.1134/S1995425517010085) (Scopus).

5. Loza I.M., Pakhomov O.Y., Chorna V.I., Voroshilova N.V., "Evaluation of remediation efficiency of manganese quarry lands after open-cut mining: Ecosystem approach", 2018, "Nauko vyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu", "4", "122", "128" (Scopus).

6. Chaplygina, A. B., Pakhomov, O. Y., Yevtushenko, H. A., & Brygadyrenko, V. V. (2020). Trophic links of the chaffinch (*Fringilla coelebs*) in transformed forest ecosystems of North-Eastern Ukraine. *Biosystems Diversity*, 28(1), 92–97.
<http://doi.org/10.15421/012013>

2) наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Кобеза П. А., & Пахомов О. Є. (2018). Екзоконсортивні зв'язки масових видів турунів з карабофільними

кліщами *Anystipalpus livshitsi* (Eidelberg, 1989) та *Caraboacarus stammeri* (Krezal, 1959) в умовах центральної частини степової зони України. Проблеми екологічної біотехнології, 1, 1-26

2. Reshetniak D. Y., Pakhomov O. Y., & Brygadyrenko V. V. (2017). Possibility of identifying plant components of the diet of *Harpalus rufipes* (Coleoptera, Carabidae) by visual evaluation. Regul. Mech. Biosyst., 8(3), 377–383. doi:10.15421/021758

3. Faly L. I., Kolombar T. M., Prokopenko E. V., Pakhomov O. Y., & Brygadyrenko V. V. (2017). Structure of litter macrofauna communities in poplar plantations in an urban ecosystem in Ukraine. Biosyst. Divers., Vol. 25(1), 29–38. doi:10.15421/011705

4. Голобородько К.К., Махіна В.О., Бучнєва К.С., Пахомов О.Є. Глобально рідкісні види лускокрилих (Lepidoptera), що охороняються в природному заповіднику «Дніпровсько-Орільський» // Екологія та Ноосферологія, 2016, – № 27, Вип. 3–4. – С. 47–54.

5. Shupranova L., Holoborodko K., Seliutina O., Pakhomov O. Influence of *Cameraria ohridella* Deschka & Dimic on the activity of antioxidant enzymes in horse chestnut leaves (*Aesculus hippocastanum* L.) // Problems of bioindications and ecology (Питання біоіндикації та екології). – 2019. – Вип. 24, № 1. – С. 116-122.

6. Шупранова Л.В., Голобородько К.К., Селютіна О.В., Пахомов О.Є. Вплив каштанової молі *Cameraria ohridella* Deschka & Dimić на активність пероксидази листя *A. hippocastanum* L. Ecol. Noospher., 2019. – 29(1). – Р. 3-7.

3) наявність виданого підручника чи навчального

посібника або монографії:

1. Didur O. A., Gasso V.Y., Holoborodko K.K., Kryuchkova A. I., Kulbacho Y. L., Loza I. M., Novitsky R. O., Pakhomov O. Y., & Ponomarenko O. L. (2016). Ecosystem services provided by animals under anthropogenic pressure within Ukrainian steppe: monograph. «East West» Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH, 2016.
2. Цветкова Н.М. Біологічне різноманіття України. Дніпропетровська область. Ґрунти. Метали у ґрунтах: моногр. / Н.М. Цветкова, О.Є. Пахомов, С.М. Сердюк, М.С. Якуба; за заг. ред. проф. О. Є. Пахомова. – Дніпропетровськ: ЛІРА, 2016. – 180 с.
3. Ponomarenko O. L., Pakhomov O. Ye. Effect of climatic factors on the bird life activity in the main dominating tree species consortia in the native forests of the steppe zone of Ukraine // Conception of management of the animal biodiversity transformations in the Steppe zone of Ukraine under climate change: monograph. Ed. by O. Y. Pakhomov. Riga, Izdevnieciba "Baltija Publishing", 2020. P. 121–189.
- 4) Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня.
 1. Кульбачко Ю. Л., захист докторської дисертації, спеціальність – 03.00.16 «Екологія», спеціалізована Вчена рада Д 76.051.05, ЧНУ імені Юрія Федьковича, 2016.
 2. Кунах О.М., захист докторської дисертації, спеціальність 03.00.16 – екологія, спеціалізована Вчена рада Д 08.051.04, ДНУ ім. Олеся Гончара, 2018.
 3. Шульман М.В., захист кандидатської дисертації,

спеціальність – 03.00.16 «Екологія», спеціалізована Вчена рада Д 08.051.04, ДНУ ім. Олесея Гончара, 2018.

4. Кошелєв В.О., захист докторської дисертації, спеціальність – 03.00.16 – «Екологія», спеціалізована Вчена рада Д 08.051.04, ДНУ ім. Олесея Гончара, 2020.

7) Робота у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН або галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або Акредитаційної комісії, або їх експертних рад, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/зазначеного Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої освіти МОН

1. Голова науково-методичної комісії з «Біології» МОНУ (2011-2016).

2. Експерт з акредитації ВНЗ (з 2003 і по теперішній час)

3. Експерт секції Наукової ради МОН України за фаховим напрямом – «Біологія, біотехнологія, харчування» (2013-2016 рр.), а з 2019 року по теперішній час секції «Біологія, біотехнологія та медицина».

8) Виконання функцій наукового керівника наукової теми (проекту) /члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України

1. Науковий керівник НДР № 0118U003305 «Концепція управління трансформаціями біорізноманіття тварин степової зони України в умовах змін клімату» (2018-2020 рр).

2. Науковий керівник
НДР № 0115U002382
«Визначення статусу
та розробка стратегії
охорони глобально
рідкісних видів
тварин водних та
навколоводних
екосистем в Україні»,
(2015-2017 рр.).

3. Науковий керівник
НДР № 0115U002381
«Зоогенні механізми
екосистемних сервісів
та розробка
екологічних
принципів їх
збереження і
відновлення», (2015-
2017 рр.).

4. Головний редактор
наукового журналу
«Biosystems Diversity»,
(з 2000 р. і по
теперішній час)

2. Головний редактор
наукового журналу
«Regulatory
Mechanisms in
Biosystems», (з 2010 р.
і по теперішній час)

3. Член редколегії
наукового журналу
«Екологія та
ноосферологія», (з
1995р. і по теперішній
час)

4. Член редколегії
наукового журналу
«Ґрунтознавство», (з
2001 р. і по
теперішній час)

5. Член редколегії
наукового журналу
«Питання степового
лісознавства», (з 1995 і
по теперішній час).

10) Організаційна
робота у закладах
освіти на посадах
керівника (заступника
керівника) закладу
освіти / інституту /
факультету /
відділення
Завідувач кафедри
зоології та екології
БЕФ з 2015 р. і по
теперішній час.

11) участь в атестації
наукових працівників
як офіційного
опонента або члена
постійної
спеціалізованої вченої
ради (не менше трьох
разових
спеціалізованих
вчених рад):
Голова
спеціалізованої вченої
ради Д 08.051.04 для
захисту дисертацій на
здобуття наукового
ступеня доктора
біологічних наук у
Дніпровському
національному
університеті імені
Олеся Гончара

13) наявність виданих

навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання; конспектів лекцій/ практикумів/ методичних вказівок/ рекомендацій у загальній кількості не менше трьох найменувань:

1. Пахомов О.Є., Гуслистий А.О. Роль тварин у біогеоценозах: навч.-метод. посіб. / О.Є. Пахомов, А.О. Гуслистий. – Д.: «АРБУЗ», 2020. – 69 с.
2. Пахомов О.Є., Петрушевський В.Б. Просторова організація біогеоценозів (частина 2). Навчально-методичний посібник для самостійної роботи; Дніпро: вид-во «АРБУЗ», 2021. – 36 с.
3. Пахомов О.Є., Шульман М.В. Роль тварин у біогеоценозах: навч. посіб. / О.Є. Пахомов, М.В. Шульман. – Д.: «АРБУЗ», 2020. – 150 с.
4. Пахомов О.Є., Шульман М.В. Актуальні напрями екологічних досліджень: навч.-метод. посіб. / О.Є. Пахомов, М.В. Шульман. – Д.: «АРБУЗ», 2020. – 62 с.
5. Кунах О. М., Пахомов О.Є. Викладацька практика: методичний посібник. – Дніпро: вид-во «АРБУЗ», 2020 – 14 с.
6. Пахомов О.Є., Чаплигіна А.Б., & Шульман М.В. (2016). Посібник для самостійної роботи студентів із зоології хребетних. РВВ ДНУ, Дніпро.

16) участь професійних об'єднаннях за спеціальністю член громадської організації «Українське товариство ґрунтознавців та агрохіміків (УТГА)» (zareєстровано Міністерством юстиції України 31 серпня 1992 року), членський квиток ГО № 14100857/034
Участь у

						<p>конференціях: 1) International Congress «Medical and Biological Sciences: Achievements and Perspectives» 25-26 April 2018. – Dar-es-Salaam: St. Joseph university in Tanzania, 2018. 2) 3RD International Conference „Smart Bio“ 02-04 May 2019. Kaunas: Vytautas Magnus University, 2019. 3) Геоботанічні, ґрунтові та екологічні дослідження лісових біогеоценозів степової зони: історія, сучасність, перспективи: Матеріали міжнар. наук-практ. конф. присвяченої 90-річчю з дня народження чл.-кор. НАНУА.П. Травлеєва. – Дніпро, 2019</p>
--	--	--	--	--	--	---

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>ПР15. Демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічної та професійної доброчесності</i>	☐	ОК 1.1 Філософія та наукова етика	Індуктивно-дедуктивні методи (самостійне міркування над фактами з індукцією висновків, наслідків та узагальнень); дослідницькі та проблемні методи (самостійне дослідження певної проблеми)	Оцінювання рівня виконання творчих самостійних завдань (есе, презентації, реферування першоджерела), семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 1.3 Інноваційно-дослідницька діяльність науковця	Словесні методи (лекції, бесіди). Інтерактивні методи (проблемні лекції), практичні методи (практичні роботи з застосуванням прикладів інноваційних методів), самооцінювання	Оцінювання рівня виконання практичних робіт, виконання індивідуального завдання, залучення аспірантів до дискусії та бесіди, контрольна робота, диференційований залік
		ОК 2.5 Викладацька практика	Словесні методи (пояснення, лекції тощо). Інтерактивні методи (проблемна лекція, лекція-дискусія, бесіда, практичні заняття), самооцінювання	Оцінювання рівня проведення аспірантом самостійних занять, оцінювання звіту та його захисту, диференційований залік
<i>ПР14. Демонструвати знання засад</i>	☐	ОК 2.5 Викладацька практика	Практичні методи (самостійне проведення аспірантом лекцій,	Оцінювання проведення здобувачем самостійних занять, оцінювання звіту та

науково-педагогічної діяльності у вищій школі, оптимізації самовизначення майбутнього викладача, його адаптації до умов ЗВО та взаємодії з аудиторією			практичних та лабораторних занять і контрольних опитувань аудиторії). Імітаційне навчання (ігрове моделювання в умовах навчання), самооцінювання	його захисту, диференційований залік
<p>ПР13. Застосовувати методи прогнозування стану ландшафтно-екологічного покриву для розв'язання теоретичних і практичних завдань у галузі дослідження та збереження біологічного різноманіття та оцінки екосистемних сервісів</p>	☐	ОК 2.2 Природні ресурси екосистем степової зони	Самостійне та інтерактивне навчання, аналітичний метод, практичні методи в сфері екосистемних сервісів	Оцінювання рівня виконання індивідуального завдання і самостійної роботи, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 2.3 Оцінка стану екосистем та їх компонентів	Словесні (лекції, бесіди, пояснення), наочні, інтерактивні (лекція-візуалізація), контекстне навчання, самостійне навчання, репродуктивні та проблемно-пошукові методи, кейс-методи, нідивідуальне завдання	Усне поточне опитування за пройденими темами, опитування за питаннями для самостійної роботи, оцінювання рівня виконання практичних робіт та індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 2.4 Регіональні екологічні проблеми та стратегії їх вирішення	Словесні (лекції, пояснення), бесіди (евристичні, репродуктивні), наочні (демонстрації, ілюстрації), практичні (практичні роботи), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), індивідуальні завдання	Усне поточне опитування за пройденими темами, опитування за питаннями для самостійної роботи, оцінювання рівня виконання практичних робіт та індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 2.1 Актуальні напрями екологічних досліджень	Словесні (лекції з наведенням прикладів), інтерактивні (мозковий штурм), методи узагальнення та порівняння, методи аналітичного та критичного мислення, індивідуальні завдання	Оцінювання рівня виконання практичних робіт, самостійної роботи та індивідуальних завдань, семестровий тестовий контроль (іспит)
<p>ПРО8 Спілкуватися, у тому числі іноземною мовою, в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю, розуміти іншомовні професійні, наукові та навчальні публікації в галузі екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування</p>	☐	ОК 1.2 Іноземна мова	Словесні методи (пояснення), інтерактивні методи (практичні заняття, навчальна дискусія, бесіда), методи аналітичного та критичного мислення, наочні (демонстраційний), контекстне навчання (інтеграція результатів різних видів діяльності аспіранта – навчальної, наукової і практичної), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), проблемно-пошукові методи	Оцінювання виступів на практичних заняттях, участі у дискусії, поточне опитування, оцінювання рівня виконання письмових робіт, семестровий тестовий контроль (іспит)
<p>ПР12 Реалізовувати право інтелектуальної власності на результати наукової і науково-технічної діяльності в рамках наукової етики</p>	☐	ОК 1.3 Інноваційно-дослідницька діяльність науковця	Словесні (лекції, бесіди), практичні методи (застосування методик засвоєння видів інтелектуальної власності), індивідуальне завдання з оформлення формули винаходу	Оцінювання розроблених прикладів і видів інтелектуальної власності, оцінювання рівня виконання практичних робіт та індивідуального завдання з оформлення патентних заявок на винахід, диференційований залік
<p>ПР11 Виявляти</p>	☐	ОК 1.3 Інноваційно-	Інтерактивне навчання	Оцінювання рівня

лідерські якості, відповідальність та повну автономність під час реалізації комплексних наукових проектів		дослідницька діяльність науковця	(залучення аспіранта до активної взаємодії), словесні (лекції), наочні методи (презентації)	виконання практичних робіт, індивідуального завдання та питань для самостійної роботи, диференційований залік
		ОК 1.1 Філософія та наукова етика	Методи контролю та самоконтролю у навчанні; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності	Оцінювання виступів під час презентацій, оцінювання самостійних робіт, семестровий тестовий контроль (іспит)
ПР10 Застосовувати сучасні технології (у т. ч. інформаційні) у науковій та науково-педагогічній і еколого-просвітницькій діяльності	☐	ОК 2.4 Регіональні екологічні проблеми та стратегії їх вирішення	Словесні (лекції, пояснення), бесіди (евристичні, репродуктивні), наочні (демонстрації, ілюстрації), практичні (практичні роботи), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), індивідуальні завдання	Усне поточне опитування за пройденими темами, опитування за питаннями для самостійної роботи, оцінювання участі у дискусіях, оцінювання індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 2.3 Оцінка стану екосистем та їх компонентів	Словесні (лекції, бесіди, пояснення), наочні (демонстраційний), проблемне навчання, практичні методи, репродуктивні та проблемно-пошукові методи, кейс-методи, індивідуальне завдання	Усне поточне опитування за пройденими темами, опитування за питаннями для самостійної роботи, оцінювання рівня виконання практичних робіт та індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 2.1 Актуальні напрями екологічних досліджень	Словесні (лекції, розповідь), наочні (презентації), метод порівняння, практичний метод, самостійне навчання, індивідуальні завдання	Оцінювання рівня виконання практичних робіт, самостійної роботи та індивідуальних завдань, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 2.2 Природні ресурси екосистем степової зони	Словесні, наочні і практичні методи. Аудиторні лекційні та практичні заняття, демонстрація наочних матеріалів, доповіді аспірантів, інтерактивне навчання	Оцінювання рівня виконання завдань на семінарських заняттях, поточний контроль засвоєння теоретичного матеріалу, заслуховування та оцінювання доповідей здобувачів, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 2.5 Викладацька практика	Інтерактивне навчання (активна залученість аспіранта до навчального процесу під час занять викладачів кафедри з використанням сучасних технологій), словесні (лекції, лекції-дискусії, співбесіди), наочні методи (спостереження за заняттями викладачів), практичні методи	Оцінювання рівня проведених здобувачем самостійних занять, попереднє самопрогнозування балів за роботу, оцінювання звіту та його захисту, диференційований залік
		ОК 2.5 Викладацька практика	Контекстне навчання (інтеграція результатів різних видів діяльності аспіранта – навчальної, наукової і практичної – та їх використання під час спілкування з аудиторією), словесні (лекції, пояснення), лекції-дискусії, наочні (демонстраційний)	Оцінювання рівня проведення здобувачем самостійних занять, попереднє самопрогнозування балів за роботу, оцінювання звіту та його захисту, диференційований залік
ПР09 Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, результати власних наукових досліджень, обґрунтування і висновки як у усній так і письмовій формі, у тому числі іноземною мовою, для різної аудиторії, як на національному так і на міжнародному	☐	ОК 1.2 Іноземна мова	Словесні методи (пояснення), інтерактивні методи (практичні заняття, навчальна дискусія, бесіда), методи аналітичного та	Оцінювання виступів на практичних заняттях, участі у дискусії, поточне опитування, оцінювання рівня виконання письмових

рівні			критичного мислення, наочні (демонстраційний), контекстне навчання (інтеграція результатів різних видів діяльності аспіранта – навчальної, наукової і практичної), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), проблемно-пошукові методи	робіт, семестровий тестовий контроль (іспит)
<p><i>ПРО4</i> <i>Формулювати, досліджувати та вирішувати проблеми екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування із застосуванням наукового методу пізнання на підставі розширення та переоцінки класичних концепцій, а також розвитку нових ідей</i></p>	□	ОК 1.3 Інноваційно-дослідницька діяльність науковця	Словесні (лекції, пояснення), інтерактивні (навчальна дискусія, співбесіда), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), аналітичні методи, критичне мислення	Оцінювання виступів під час практичних занять, дискусій, поточне опитування, оцінювання самостійного завдання, тестовий контроль, контрольна робота, диференційований залік
		ОК 1.1 Філософія та наукова етика	Комунікативний метод з елементами наукової гри, репродуктивні методи, тренінг). Опрацювання рекомендованої літератури	Оцінювання виконання індивідуального творчого завдання. Оцінювання виконання самостійної роботи, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 2.1 Актуальні напрями екологічних досліджень	Словесні (лекції), наочні (таблиці), інтерактивні, активні методи навчання (обговорення, проблемне навчання), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), індивідуальне навчання	Оцінювання відповідей на практичних заняттях, участі в обговоренні проблемних питань, оцінювання самостійної роботи, індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 2.2 Природні ресурси екосистем степової зони	Словесні, наочні і практичні методи. Аудиторні лекційні та практичні заняття, опрацювання завдань для самостійної роботи, виконання індивідуальних завдань, мозковий штурм, контекстне навчання (інтеграція навчальної, наукової і практичної роботи аспіранта для вирішення певної проблеми)	Оцінювання рівня виконання завдань на семінарських заняттях, поточний контроль засвоєння теоретичного матеріалу, оцінювання виконання індивідуального завдання і самостійної роботи аспірантів, іспит
		ОК 2.3 Оцінка стану екосистем та їх компонентів	Словесні (лекції, пояснення), наочні, інтерактивні (навчальна дискусія), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), мозковий штурм, аналітичний метод, індивідуальні завдання	Усне поточне опитування за пройденими темами, опитування за питаннями для самостійної роботи, оцінювання участі у дискусіях, оцінювання індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 2.4 Регіональні екологічні проблеми та стратегії їх вирішення	Словесні (лекції, пояснення), бесіди (евристичні, репродуктивні), наочні (демонстрації, ілюстрації), практичні (практичні роботи), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), індивідуальні завдання	Усне поточне опитування за пройденими темами, опитування за питаннями для самостійної роботи, оцінювання участі у дискусіях, оцінювання індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)
<p><i>ПР16.</i> <i>Демонструвати здатність до саморозвитку, самомотивації та самовдосконалення</i></p>	□	ОК 2.4 Регіональні екологічні проблеми та стратегії їх вирішення	Аналіз конкретних ситуацій (casesstudy), словесні (лекції, пояснення), бесіди (евристичні, репродуктивні), наочні (демонстрації, ілюстрації),	Усне поточне опитування за пройденими темами, опитування за питаннями для самостійної роботи, оцінювання участі у дискусіях, рівня виконання

під час провадження професійної діяльності			практичні (практичні роботи), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), індивідуальні завдання	практичних робіт, оцінювання індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 2.5 Викладацька практика	Метод портфоліо, самостійне навчання, самооцінювання, методи аналітичного та критичного мислення	Оцінювання рівня проведення здобувачем самостійних занять, оцінювання звіту та його захист, диференційований залік
		ОК 1.1 Філософія та наукова етика	Методи самоконтролю у навчанні, індуктивно-дедуктивні методи	Оцінювання рівня виконання самостійних завдань, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 1.3 Інноваційно-дослідницька діяльність науковця	Інтерактивне навчання (співбесіди), самостійне навчання, методи аналітичного та критичного мислення	Усне поточне опитування за пройденими темами, опитування за питаннями для самостійної роботи, оцінювання рівня виконання практичних робіт, оцінювання індивідуального завдання, тестовий контроль, диференційований залік
		ОК 2.1 Актуальні напрями екологічних досліджень	Активні методи навчання – проблемне навчання (Problem-Based Learning), дискусія, методи аналітичного та критичного мислення, індивідуальні завдання	Оцінювання рівня виконання практичних робіт, участі у дискусії, оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи та індивідуальних завдань, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 2.3 Оцінка стану екосистем та їх компонентів	Аналіз конкретних ситуацій (casesstudy), інтерактивне навчання (лекція-дискусія, співбесіда), контекстне навчання, самостійне навчання, методи аналітичного та критичного мислення, виконання індивідуального завдання	Усне поточне опитування за пройденими темами, опитування за питаннями для самостійної роботи, оцінювання участі у дискусіях, рівня виконання практичних робіт, оцінювання індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)
ПРО7 Самостійно використовувати сучасне обладнання для проведення наукових досліджень у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування	☐	ОК 2.1 Актуальні напрями екологічних досліджень	Словесні (лекції, пояснення), наочні (ілюстрації, фото), інтерактивні (обговорення), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), індивідуальні завдання	Оцінювання відповідей на практичних заняттях, участі в обговоренні, оцінювання самостійної роботи, індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 2.3 Оцінка стану екосистем та їх компонентів	Словесні (лекції, пояснення), наочні (демонстраційний), проблемне навчання, інтерактивні (практичні заняття), індивідуальні завдання	Усне поточне опитування за пройденими темами, опитування за питаннями для самостійної роботи, оцінювання рівня виконання практичних робіт та індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 2.4 Регіональні екологічні проблеми та стратегії їх вирішення	Словесні (лекції, пояснення), бесіди (евристичні, репродуктивні), наочні (демонстрації, ілюстрації), практичні (практичні роботи), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), індивідуальні завдання	Усне поточне опитування за пройденими темами, опитування за питаннями для самостійної роботи, оцінювання участі у дискусіях, оцінювання індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)

<p><i>ПРО5 Самостійно розробляти, реалізовувати та управляти інноваційними комплексними науковими проектами в галузі екології, охорони довкілля та оптимізації природокористування, складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів</i></p>	☐	<p>ОК 1.3 Інноваційно-дослідницька діяльність науковця</p>	<p>Словесні (лекції, пояснення), інтерактивні (навчальна дискусія, співбесіда), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи з інноваційної діяльності), практичне навчання, критичне мислення</p>	<p>Оцінювання виступів на практичних заняттях, участі у дискусіях, поточне опитування, оцінювання самостійного завдання, контрольна робота, тестовий контроль, диференційований залік</p>
<p><i>ПРО6 Застосовувати методи математичного і геоінформаційного аналізу та моделювання сучасного стану та прогнозування змін екосистем та їх складових</i></p>	☐	<p>ОК 2.4 Регіональні екологічні проблеми та стратегії їх вирішення</p>	<p>Словесні (лекції, пояснення), бесіди (евристичні, репродуктивні), наочні (демонстрації, ілюстрації), практичні (практичні роботи), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), індивідуальні завдання</p>	<p>Усне поточне опитування за пройденими темами, опитування за питаннями для самостійної роботи, оцінювання участі у дискусіях, оцінювання індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)</p>
		<p>ОК 2.3 Оцінка стану екосистем та їх компонентів</p>	<p>Словесні (лекції, пояснення), наочні, контекстне навчання (інтеграція результатів різних видів діяльності аспіранта – навчальної, наукової і практичної – для вирішення певної проблеми), проблемно-пошукові, вирішення ситуаційних задач та аналіз конкретних ситуацій (casestudy)</p>	<p>Усне поточне опитування за пройденими темами, опитування за питаннями для самостійної роботи, участь у дискусіях, виконання практичних робіт, семестровий тестовий контроль (іспит)</p>
<p><i>ПРО2 Синтезувати нові та комплексні ідеї у галузі екології та охорони довкілля на підставі критичного аналізу та оцінки загальнонаукових концепцій природничих наук</i></p>	☐	<p>ОК 2.4 Регіональні екологічні проблеми та стратегії їх вирішення</p>	<p>Словесні (лекції, пояснення), бесіди (евристичні, репродуктивні), наочні (демонстрації, ілюстрації), практичні (практичні роботи), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), індивідуальні завдання</p>	<p>Оцінювання виступів на практичних заняттях, участі у дискусії, поточне опитування, оцінювання індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)</p>
		<p>ОК 2.3 Оцінка стану екосистем та їх компонентів</p>	<p>Словесні (лекції, пояснення), проблемно-пошукові, інтерактивні (навчальна дискусія), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), мозковий штурм, аналітичні методи, індивідуальне завдання</p>	<p>Оцінювання виступів на практичних заняттях, участі у дискусії, поточне опитування, оцінювання індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)</p>
		<p>ОК 2.2 Природні ресурси екосистем степової зони</p>	<p>Словесні, наочні і практичні методи. Аудиторні лекційні та практичні заняття, опрацювання завдань для самостійної роботи, виконання індивідуальних завдань, мозковий штурм, контекстне навчання (інтеграція навчальної, наукової і практичної роботи аспіранта для вирішення певної проблеми)</p>	<p>Оцінювання рівня виконання завдань на семінарських заняттях, поточний контроль засвоєння теоретичного матеріалу, оцінювання виконання індивідуального завдання і самостійної роботи аспірантів, іспит</p>

		ОК 2.1 Актуальні напрями екологічних досліджень	Словесні (лекції), інтерактивні (обговорення питань для самостійної роботи), індивідуальне завдання, методи аналітичного та критичного мислення	Оцінювання відповідей на практичних заняттях, участі в обговоренні питань та завдань для самостійної роботи, оцінювання індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит).
		ОК 1.1 Філософія та наукова етика	Проблемно-пошукові, дослідницькі (семинар-дебати, семінар-діалог, вирішення проблемних ситуацій, дискусія)	Оцінювання виконання індивідуального творчого завдання. Оцінювання виконання самостійної роботи, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 1.3 Інноваційно-дослідницька діяльність науковця	Словесні (лекції, пояснення), інтерактивні (навчальна дискусія, співбесіда), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи)	Оцінювання виступів на практичних заняттях, участі у дискусії, поточне опитування, оцінювання індивідуального завдання, тестовий контроль, диференційований залік
<i>ПРО1 Демонструвати володіння універсальними навичками дослідника, глибоке знання передових концептуальних та методологічних основ природничих наук, що дає можливість переосмислювати та поглиблювати науку про навколишнє середовище</i>	☐	ОК 1.3 Інноваційно-дослідницька діяльність науковця	Словесні (лекції, пояснення), інтерактивні (навчальна дискусія, співбесіда), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи з інноваційної діяльності)	Оцінювання виступів під час практичних занять, дискусій, поточне опитування, оцінювання рівня виконання самостійного завдання, тестовий контроль, диференційований залік
		ОК 2.1 Актуальні напрями екологічних досліджень	Словесні (лекції, розповідь) та наочні методи, (презентації, ілюстрації), інтерактивні (лекції-дискусії, бесіди), самостійне навчання, індивідуальне завдання (методи узагальнення та порівняння)	Оцінювання відповідей на практичних заняттях, участі у лекціях-дискусіях, бесідах, оцінювання самостійної роботи, індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 2.2 Природні ресурси екосистем степової зони	Словесні, наочні і практичні методи. Аудиторні лекційні та практичні заняття, опрацювання завдань для самостійної роботи, виконання індивідуальних завдань	Оцінювання рівня виконання завдань на семінарських заняттях, поточний контроль засвоєння теоретичного матеріалу, оцінювання виконання індивідуального завдання і самостійної роботи аспірантів, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 2.4 Регіональні екологічні проблеми та стратегії їх вирішення	Словесні (лекції, пояснення), бесіди (евристичні, репродуктивні), наочні (демонстрації, ілюстрації), практичні (практичні роботи), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), індивідуальні завдання	Оцінювання виступів на практичних заняттях, участі у дискусії, поточне опитування, оцінювання індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)
		ОК 2.3 Оцінка стану екосистем та їх компонентів	Словесні (лекції, пояснення), інтерактивні (навчальна дискусія, бесіда), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), аналітичні методи, індивідуальне завдання	Оцінювання виступів під час практичних занять, участі у дискусії, поточне опитування, оцінювання індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)
<i>ПРО3 Спланувати та реалізувати на практиці</i>	☐	ОК 1.3 Інноваційно-дослідницька діяльність науковця	Словесні (лекції, пояснення), інтерактивні (навчальна дискусія,	Оцінювання виступів на практичних заняттях, дискусій, поточне

<p><i>оригінальне самостійне наукове дослідження, яке характеризується новизною, теоретичною і практичною цінністю та сприяє розв'язанню значущих проблем екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування</i></p>		співбесіда). самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи)	опитування, оцінювання самостійного завдання, тестовий контроль, диференційований залік
	ОК 2.1 Актуальні напрями екологічних досліджень	Словесні (лекції, пояснення з наведенням прикладів), інтерактивні (дискусія), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), індивідуальне завдання, метод конкретизації	Оцінювання відповідей на практичних заняттях, участі у дискусії, оцінювання самостійної роботи, індивідуального завдання, семестровий тестовий контроль (іспит)
	ОК 2.3 Оцінка стану екосистем та їх компонентів	Словесні (лекції, пояснення), інтерактивні (навчальна дискусія), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), контекстне навчання (інтеграція результатів різних видів діяльності аспіранта – навчальної, наукової і практичної – для вирішення певної проблеми), кейс-метод	Поточне опитування за пройденими темами, оцінювання рівня виконання практичних занятт та участі у дискусіях, семестровий тестовий контроль (іспит)
	ОК 2.4 Регіональні екологічні проблеми та стратегії їх вирішення	Словесні (лекції, пояснення), бесіди (евристичні, репродуктивні), наочні (демонстрації, ілюстрації), практичні (практичні роботи), самостійне навчання (опанування питань для самостійної роботи), індивідуальні завдання	Поточне опитування за пройденими темами, опитування за питаннями для самостійної роботи, оцінювання рівня виконання практичних занять та участі у дискусіях, семестровий тестовий контроль (іспит)